

Kronika

Slavističnega društva Slovenije

<http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/sds.html>

Izdaja Slavistično društvo Slovenije
Aškerčeva 2, 1000 Ljubljana

List za člane društva

Ur. Matjaž Zaplotnik
(matjaz.zaplotnik@siol.net)

Ljubljana, 15. julija 2008

Letnik 12, št. 80–81

◀ Dvojna številka (marec 2008–junij 2008) ▶

<http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/kronika80.doc>

<http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/kronika80.pdf>

ISSN 1854-1216 (tisk); ISSN 1854-1224 (e-verzija)

Člani Slavističnega društva Slovenije prejema­jo glasilo brezplačno.
Izdelek se ne prodaja. Naklada te številke je 800 izvodov.

**Ne spreglejte prijavnice za Slovenski slavistični kongres v Celovcu,
natisnjene na koncu *Kronike*!**

V spomin

Rajko Korošec (25. april 1957—24. maj 2008)

Ko je Rajko pred poldrugim letom izvedel za svojo usodno bolezen, je storil tako, kot predanemu Bralcu, bibliofilu in učenjaku pritiče: nakopičil si je zdravniških in zdravilskih knjig in jih zavzeto študiral, dokler mu niso pošle moči.

Rajko je na Filozofski fakulteti v Ljubljani diplomiral leta 1981 iz slovenščine in primerjalne književnosti. Za diplomsko nalogo je analiziral drugoosebnega pripovedovalca pri Cankarjevi *Nini* in s Cankarjem nadaljeval tudi na podiplomskem študiju. Dokončano magistrsko delo nam je predstavil v debatnem krožku *Slava*, oddal pa ga ni nikoli, ker mu menda ni bil všeč sklep. Namesto da bi sprejel ponujeno mu asistenturo pri Helgi Glušič, se je odločil za službo srednješolskega profesorja, objavljal je literarne kritike in spremne besede k pesniškim knjigam ter tudi sam pisal. Angažiral se je pri uredništvu dveh serij učbenikov za slovenščino, *Književnosti* (1983–89; skupaj s Frančkom Bohancem, Petrom Kolškom in Tinetom Logarjem) in *Branj* (2001–; skupaj z Vinkom Cudermanom in drugimi). Od leta 2002 dalje je bil spiritus agens zbirke *Esej na maturi* in nazadnje zbirke *Domača branja*. Deloval je v Lektorskem in v Slavističnem društvu. Rajko je živel z ženo Marto in sinom Matijema na Rimski cesti; tam si ga srečal, ko je peljal kužka na sprehod. Ta njegova prijazna in blaga podoba nas bo spremljala v spominu.

Kakor da bi se zedinili, da jih starost ne zanima, so veliko prezgodaj odšli najboljši bralci med gorenjskimi prijatelji, Tone Pretnar iz Tržiča, Miha Bregant s Poljšice pri Gorjah in zdaj še Rajko Korošec iz Lesec pri Bledu. — **Miran Hladnik**, 25. 5. 2008

Pripis: Od Rajka Korošca smo se poslovili v četrtek, 29. maja 2008, ob 15.30 izpred vežice sv. Andreja na Plečnikovih Žalah.

Miran, ob žalostnem sporočilu o Rajkovem odhodu sem obudila spomine na srečanja z njim. Vidim ga kot študenta, iskrirega in prijaznega mladeniča, potem kot skrbnega očeta, kot sem ga večkrat srečala na Rimski cesti, ko je vodil otroka na sprehod. Nazadnje sem ga srečala na Prešernovi cesti, po dolgem premoru, že v času boja z boleznijo, ko sva se dolgo pogovarjala. Njegove ljubeznivosti, njegovega tedanjega poguma in ob tem tudi vitalnega nasmeha ni mogoče pozabiti. Spominjala se ga bom. — **Helga Glušič** <helga.krisper@volja.net>, 25. 5. 2008

Žalostna novica me je resnično presunila. Rajko je bil moj sošolec in kjerkoli in kadarkoli sva se po diplomi srečevala, sva brez težav ostajala zvesta temu mladostnemu zavezništvu. Ko zdaj v spominih podoživljam najina zadnja druženja, ugotavljam, da je od njih res minilo že najmanj kot leto dni. Žal sploh

nisem vedela, da je bolan, kaj šele, da je njegova bolezen pogubna. Pa sem mislila, da se pozna ... — **Darka Tancer Kajnih** <darka.tancer-kajnih@mb.sik.si>, 25. 5. 2008

Miran, ostala sem brez besed, ker sploh nisem vedela, da je bil Rajko bolan. Nazadnje pa sem ga res srečala na Rimski cesti s kužkom ... — **Silvija Borovnik** <silvija.borovnik@uni-mb.si>, 25. 5. 2008

Vest o smrti Rajkotovi me je pretresla... taka blaga duša.. kaj ga je pokopalo...? Pa sin, koliko let ima? Čas beži, prijatelji odhajajo... — **Barbara Suša** <barbara.susa@retorika-cls.net>, 25. 5. 2008

Dragi Miran, je Rajko tisti kolega, s katerim sem tedaj prišel na Uskovnico? Kaj pa je bilo, odhajajo nam kolegi, vsako leto najmanj eden iz generacijske bližine! Svit se konča ... Z najglobljim sočutjem, — **Zvonko Kovač** <zkovac@ffzg.hr>, 25. 5. 2008

Ni me zelo presenetilo, je pa zelo zbolelo. Rajko je tretji pokojnik izmed fantov slovenističnega letnika, ki sem mu bil mentor. Pred dobrima dvema mesecema mi je v pogovoru tam pred uršulinsko cerkvijo – že precej ubog – dajal vtis, da še kar upa in upa. Bilo je na Blegošu, na Kalcu in Šilentaboru, na Hradčanih. In v knjižnicah in pri snovanju mature in v lektorskem društvu in ... — **Janez Dular** <Janez.Dular@gov.si>, 26. 5. 2008

čepprav sem vedel, da je rajko tako usodno bolan, me je pretreslo. bil je moj sošolec in mladostni kompanjon, s katerim sva marsikatero rekla o tem našem slovenskem jeziku in literaturi. potem sem ga srečeval občasno. enkrat mi je celo organiziral krasen nastop na šišenski gimnaziji, kjer je učil. nakar mi je naenkrat ob nekem srečanju ob ljubljaniči pod tovarno rok, kjer je hodil na poti z onkologije, povedal, kako zelo je bolan. strašno novico mi je pripovedoval s humorjem in vdanostjo v usodo. nakar sem ga pred dobrim mesecem v antikvariatu glavan srečal zadnjič. mudilo se mi je in nisva rekla kaj dosti. čepprav sem vedel, kako je bolan, sploh nisem pomislil, da bi bilo tisto hitro srečanje lahko zadnje. vedno je bil tako optimističen in čepprav že zelo nemočen, navidez poln energije. — **roza »BogoRoz«** <bogoroz@siol.net>, 26. 5. 2008

Res žalostno. Odšel je prezgodaj. Še eden od naših Slavjanov. Nisem vedel. Sicer nisva bila v tesnem stiku, a večkrat sva se srečala v okolici FF in se pogovarjala o vsemogočem: bil je razgledan in prijeten sogovornik, pronicljiv in razumevajoč. Do drugih v svojih ocenah različnih slavističnih dogajanj in kolegov. In za svojega majhnega kužka, ki je vedno jezno lajal na druge kužke v parku, je imel veliko potrpljenja in prijazno, blago besedo ... Sožalje vsem njegovim, — **Vladimir Osolnik** <Vladimir.Osolnik@ff.uni-lj.si>, 26. 5. 2008

Rajka sem poznala in z njim sodelovala dolga leta. Imela sem ga priložnost videti kot učitelja na Šubičevi gimnaziji in na gimnaziji Šiška ter kot mentorja mojim

študentom. Bil je načitan, strokovno razgledan, na tekočem s sodobnim literarnim in kulturnim dogajanjem. Komunikativen z dijaki, požrtvovalen mentor študentom. Bil je moj sodelavec pri učnem načrtovanju in pisanju učbenikov. Tudi kritičen do projektov, pri katerih sem sodelovala, in sem bila zato toliko bolj vesela, ko se je kritika preobrazila v pohvalo – ker sem ga imela za avtoriteto, in mi je znal utemeljiti, da ve, zakaj izreka eno in drugo. Ob srečanjih v zadnjem času, pa ob poročilih prijateljev, da mu gre s slabšega na slabše, sem se pogosto spomnila Quasimodovih verzov, objavljenih tudi v naših skupnih Branjih: »Vsakdo sam stoji na srcu zemlje, / s sončnim žarkom preboden: / in je takoj večer.« — **Boža Krakar Vogel** <boza.krakar@guest.arnes.si>, 26. 5. 2008

Tudi mene je zelo pretresel Rajkov odhod. Midva sva bila pravzaprav neke vrste rojaka in to sva oba ob vsakem srečanju rada poudarjala. Oče je bil doma s Koprivnika, kjer se po domače reče pri Vršičnjeku in tako sem ga malo za šalo in tudi zares rada imenovala Vršičnjek. Tudi sam je pritrjeval, da je Bohinj in seveda Vršičnjek, čeprav ga je dediščina odrinila in izrinila iz očetove rojstne hiše. A podedoval je mnogo iskrivih in prijaznih bohinjskih »bližnjic«, ki so me razveseljevale. O njegovi boleznih sem izvedela prav na Koprivniku; Tomaž Bregant, Mihov brat, mi je povedal, da je bil operiran, a jaz sem si kar zapičila v glavo, da se bo izmazal. Še posebno zato, ker je dejal, da bo Rajko boter Mihovemu sinu Janu. Pripomnil je sicer, da ima težave z ravnotežjem, a da je zelo pogosto obiskoval Miha. Ob misli na oba premlada pokojnika mi že ves dan zasedajo zavest Prešernovi verz: *Mlad umrje, kdor od bogov izbran je ...* Žal ne moremo vplivati na njihovo izbiro, a vseeno bi želela, da bi se zgodil čudež in bi v naših vrstah zagledala žive in zdrave: Tončka, Miha in Rajka. Zraven pa še mojega očeta. — **Minka Marija Cvetek** <marija.cvetek1@guest.arnes.si>, 26. 5. 2008

Osebnost, vedno prijazen, razgledan, načitan ... Čeprav je bil iz istih krajev kot jaz, sva se srečevala prav v Ljubljani. Žal mi je, da nas je zapustil. — **Alenka Jensterle Doležal** <dolezalova.l@volny.cz>, 27. 5. 2008

Že jutraj sem šla mimo Rajkove vežice na Žalah. Škoda ga je bilo. Za takimi ljudmi ostane praznina. — **Barbara Sosič** <barbara.sosic@etno-muzej.si>, 29. 5. 2008

Alexandra Berková

V Pragi je prejšnji teden v 59. letu starosti umrla ena najvidnejših čeških pisateljic Alexandra Berková. Neizbrisen pečat je pustila tudi s svojim pedagoškim udejstvovanjem. V začetku devetdesetih let je bila med ustanovitelji Literarne akademije in visoke šole Josefa Škvoreckega v Pragi, kjer je učila do svoje smrti. Leta 2001 je postala predstojnica katedre za kreativno pisanje. Z Alexandro Berkovo Češka ni izgubila le odlične pisateljice, ki se je s svojim pisateljskim opusom zagotovo že zapisala v zgodovino češke in svetovne literature (njene

knjige so bile doslej prevedene v finščino, bolgarščino, španščino in slovenščino). Močno jo bodo pogrešali študentje, ki jim je predajala svoje dragoceno znanje. — **Tatjana Jamnik** <tatjana.jamnik@gmail.com>, 21. 6. 2008

Taras Kermauner (13. april 1930—11. junij 2008)

*Mene ta 'slava' v javnosti, ki ni pričakovana, načenja od znotraj, namreč manj mi dopušča pisanja, svobode, distance, zapleta me v nove in nove povezave, ki so zaenkrat sicer zelo zanimive, nikdar jih ne bi pričakoval, k meni hodijo 'pomembneži', ki se prej zmenili niso zame (kot k Tolstoju v Jasno Poljano, tudi Vošnjak?), kar mi godi, a obenem hočem, da so ti odnosi ustvarjalni, torej ne površni, torej se moram v njih angažirati, torej ... sranje. (Iz pisma **Tarasa Kermaunerja** 29. marca 2008)*

Vesel sem, da sem te poznal. — **Miran Hladnik**

Kosovelova knjižnica Sežana je 26. junija 2008 priredila SPOMINSKI VEČER TARASU KERMAUNERJU. Spominu na akademika, književnika in literarnega zgodovinarja so se poklonili: Peter Abram, Janko Kastelic, Miroslav Košuta, Bogomila Kravos, Jolka Milič, Nadja Mislej Božič, Kristijan Muck, Aleksander Persolja, Majda – Jasna Persolja ter Monika in Vladko Vremec. Tarasova besedila je bral Aleksij Pregarc.

Društvena obvestila

Zapisnik redne seje Upravnega odbora Zveze društev SDS 14. decembra 2007

Seja je bila v petek, 14. decembra 2007, ob 16. uri v Banketni dvorani Mestne občine Ljubljana. Navzoči člani UO in povabljeni: Miran Košuta (predsednik), Zoran Janković (župan Mestne občine Ljubljana), Matjaž Zaplotnik, Helena Kenda (računovodkinja), Jerca Vogel, Marija S. Leskovar, Boštjan Debelak, Senija Smajlagič, Andrejka Šušmelj, Alenka Prebičnik Šešel, Barbara Oman, France Novak, Danica Rangus, Tatjana Hafner, Andreja Žele, Alenka Šivic Dular, Andraž Jež, Petra Jordan, Maruška Agrež, Urška Jarnovič, Boža Krakar Vogel, Miran Hladnik, Blanka Bošnjak, Klavdija Kranjc Jenstrle, Zoltan Jan, Bojana Modrijančič Reščič, Saša Cuzak. Opravičili so se: Milena Mileva Blažič, Lojzka Bratuž, Janja Urbas.

Dnevni red:

1. predsedniško in računovodsko poročilo;
2. obračun Kongresa SDS v Trstu in načrtovanje Kongresa v Celovcu;
3. Cankarjevo tekmovanje 2007, Cankarjev literarni festival 2008;
4. predlog ustanovitve Sekcije SDS za ruski jezik;

5. izvolitev društvenega kandidata v Državni svet RS;
6. razno.

K 1. točki: Predsednik pozdravi navzoče člane in povabljenke, zahvali se Mestni občini Ljubljana za vnovično gostoljubje in županu g. Zoranu Jankoviću za njegovo uvodno prisotnost na seji. Župan Janković pozdravi udeležence sestanka, naglasi bistvenost kulture v okviru politike Mestne občine Ljubljana, zaželi SDS uspešno delovanje in se poslovijo. Predsednik pokloni županu v dar zbornik *Živeti mejo*. V nadaljevanju seje predsednik našteje opravičene člane in povabljenke ter predlaga odobritev na spletni strani društva objavljenega zapisnika prejšnje seje Upravnega odbora z dne 29. 6. 2007. Zapisnik je soglasno odobren.

Predsednik oriše nato dosežke in delo društva v pojunijskem obdobju. Naporno je bilo zaradi zahtevne izpeljave kongresa v Trstu, naprežanj za ohranitev Cankarjevega tekmovanja (CT) v prenovljeni različici, izdajanja dvojnih števil *Kronike*, urejanja članskih seznamov za *Jezik in slovstvo* (JiS) in *Slavistično revijo* (SR). Ob tem je bilo vloženo še veliko prošenj za kongres v Trstu, vodstvo pa je tudi skušalo zajeziti finančni odliv in izboljšati kritično finančno stanje društva.

S tem v zvezi poda računovodkinja ga. Helena Kenda – v skladu s sklepi prejšnje seje – poročilo, v katerem je naveden podroben pregled denarnih tokov na transakcijskem računu društva v letu 2007. Poročilo je posredovano prisotnim tudi kot izroček.

Predsednik pojasni, da je bilo nujno pooprčiti nadzor nad finančnim poslovanjem SDS, potem ko smo 24. marca lani prejeli računovodsko poročilo za leto 2006, ki je po obračunu prilivov in odlivov izkazovalo za 36.921 evrov izgube. Lansko bilanco so prevesili v minus predvsem stroški za publicistično dejavnost (tisk posebnih števil *Slavistične revije*, avtorski honorarji ipd.) in stroški za izvedbo zagrebškega kongresa. Poleg tega je knjigovodstvo evidentiralo še za približno 32 tisoč evrov terjatev iz prejšnjih let. S sanacijskim programom smo izvedli korenite spremembe, saj smo sproti ažurirali sezname revij, po poslanih opominih smo izterjali tretjino dolga (približno 13.000 evrov), zmanjšali smo stroške tiska (npr. z združitvijo števil *Kronike* in natisom samo tistih del Slavistične knjižnice, ki prejmejo ministrsko subvencijo, kot npr. pravkar izdana monografija Barbare Pregelj *Zgledno omladno*) in uvedli strožjo honorarno politiko (z ukinitvijo honoriranja piscev in urednika kongresnega zbornika, odpravo denarnih nagrad na kongresu ter začasno zamrznitvijo nekaterih honorarjev in podjemnih pogodb). Predsednik izpostavi razveseljiv rezultat navedenih ukrepov: SDS je v zadnjih dneh poravnalo vse svoje odprte račune, izplačalo obveze do dobaviteljev, avtorske honorarje, podjemne pogodbe in druge stroške.

Ga. Kenda oriše nato omenjeno računovodsko poročilo. Predlaga, da bi pri vodenju bilance združili stroškovni mesti društva in svetovnega slavističnega kongresa, vendar je predlog zavrnjen zaradi nasprotovanja kolegice Šivic Dular. Kendova

pojasni, da bi bilo v bodoče dobro sklepati vse pogodbe v bruto zneskih. Predlog je sprejet. Urška Jarnovič predlaga, naj pošljeta reviji naročnikom namesto računa predračun, dopisi v tujino pa naj bodo obvezno opremljeni tako s slovenskim besedilom kot z angleškim prevodom, da ne bomo vzburljali nepotrebnih medijskih polemik. Predlog je sprejet. Ga. Kenda pripomni, naj reviji obvestita naročnike, da morajo plačati predračun, ki ga prejmejo. Šele po plačilu le-tega jim bo namreč knjigovodstvo izstavilo račun v potrditev že plačane naročnine. Šivic Dularjeva predlaga, da bi ob davčni napovedi del dohodnine davčni zavezanci lahko namenili SDS. Predsednik pojasni, da je društvo že sprožilo akcijo za odmero dela dohodnine, saj je še kako potrebno iskati dodatne finančne vire. Res je namreč, da ima SDS ta hip na tekočem računu 52.913 evrov in da je v letu 2007 poslovalo skoraj brez izgube. Toda upoštevati je treba: da bodo prihodki od naročnin revij v bodoče manjši zaradi krepko okleščenih seznamov naročnikov; da v letu 2008 ne bo postavke CT in si torej ne moremo obetati priliva od seminarskih kotizacij; da je večina sedanjih sredstev na računu revij akontacija za njihove bodoče tiskarske stroške; da so znatno narasli knjigovodski stroški; da država ne namenja sredstev za administracijo društva; da nimamo dodatnih donatorskih ali sponzorskih finančnih virov. Predsednik zato predlaga: povišanje društvene članarine od sedanjih 16 na 20 evrov, povišanje naročnine revij, pomnožitev števila naročnikov, povečanje knjižne prodaje (po hvalevrednem zgledu Matjaža Zaplotnika in njegove akcije v knjigarni Konzorcij) in iskanje alternativnih finančnih virov.

S tem v zvezi se razvije poglobljena razprava. Danica Rangus predlaga, da bi v zameno za povišano članarino tudi kaj ponudili članom, poleg *Kronike* npr. popust pri ekskurziji na kongresu ipd. Klavdija Kranjc Jenstrle opozori, da pokrajinska slavistična društva nimajo denarja in da šole nočejo več plačevati učiteljem kotizacij za kongres, ker naj bi bile le-te previsoke. S slednjim se strinja tudi Alenka Prebičnik Šešel, ki dopolnjuje, da so šolske knjižnice oblikovale seznam, kolikokrat je katera revija izposojena, in na tej podlagi tudi nehale naročati določeno publikacijo, če je bilo zanj premalo zanimanja. Kolegica Šešel zato predlaga, da bi MŠŠ, MOL, ministrstva ali drugi institucionalni osebki finančno podprli SDS. Andreja Žele opozori na izpad naročnin in predlaga, da bi šolam poslali poziv, naj zaradi slovenščine ohranijo ali obnovijo naročilo na vsaj en izvod *SR* in *JiS*-a. Boža Krakar Vogel meni, da *JiS* ne zajema več take problematike, kakršno je nekoč, in da ne obravnava več šolnikom zanimivih didaktičnih vprašanj. Matjaž Zaplotnik opozori, da so se v šolah naročnine na *JiS* in *SR* res zmanjšale, na ta račun pa so se povečale naročnine na revijo *Slovenščina v šoli*. Alenka Prebičnik Šešel doda, da je splošni upad naročnin v šolah zelo velik. Alenka Šivic Dular pokomentira samo zasnovo revije *JiS* in nujnost, razmisliti o načelnih vsebinskih usmeritvah obeh revij.

Predsednik strne debato v sledeče sklepe: vsebinski identiteti obeh revij velja posvetiti specifično pozornost na kateri od naslednjih sej; med pokrajinskimi in matičnim društvom naj velja načelo vzajemne pomoči; povišek članarine je

odobren, le njegova vsota bo naknadno določena; o morebitnem povišku naročnin pa bosta odločili reviji sami.

K 2. točki: Predsednik poroča o 18. Slovenskem slavističnem kongresu, ki je potekal od 18. do 20. oktobra 2007 v Trstu. Predavalo je 41 predavateljev, predstavljeno je bilo več kot 20 publikacij in projektov, izšel je 400 strani obsežni zbornik *Živeti mejo*, podeljeni sta bili dve priznanji za življenjsko delo Pavletu Merkuju in Sergiju Šlencu. Od 210 kolegov udeležencev je bilo 148 plačnikov kotizacije, 41 predavateljev in 21 povabljenecv (predsedniki pokrajinskih društev, častni člani in drugi neplačniki kotizacije).

Medijsko podporo in pozornost so izkazali večinoma pokrajinski primorski časopisi, radijske in televizijske postaje, pomanjkljivo pa je bilo poročanje osrednjeslovenskih medijev (*Delo*, *Dnevnik*, Radio in RTV Slovenija). Kljub razposlanim vabilom je bila tudi navzočnost slovenskih državnih predstavnikov preskromna. Kongres je organizacijsko, vsebinsko in finančno uspel. Predsednik Košuta se zato zahvali vsem, ki so kakorkoli pripomogli k njegovi uspešni izvedbi, posebej še: kolegicama Alenki Šivic Dular in Martini Ožbot, ki sta napisali utemeljitvi za nagrajenca; Pšenici Kovačič, ki je zanju izdelala diplomi; predsednikom pokrajinskih društev; študentski sekciji, ki je v Trst poslala štiri dragocene sodelavke; Matjažu Zaplotniku za računalniško pomoč na samem kongresu in tozadevno ureditev društvene spletne strani; Miranu Hladniku za vodenje ene izmed predavateljskih sekcij; najbolj pa organizacijskemu odboru kongresa, njegovemu predsedniku prof. Borisu Pangercu in tajnici Mariji Besednjak.

Naslednji, letošnji kongres bo potekal v Celovcu od 2. do 4. oktobra 2008. Sopriredil ga bo krajevni organizacijski odbor, ki ga sestavljajo Miha Vrbinc, Ursula Doleschal in Peter Svetina. Naslov kongresa bo »Slovenščina med kulturami«. Prijava referatov je mogoča do 1. februarja 2008. Glede dolgoročnega kongresnega načrtovanja pa Košuta prebere predlog predsednice slavističnega društva Prekmurje in Prlekija, Vere Granfol, naj se po Zagrebu, Trstu in Celovcu kongres preseli leta 2009 še v Monošter. S tem bi simbolno dokazali, da je »pogosto odrinjano/pozabljano/ zapostavljano Porabje /.../ vendarle del nas«, vnovič opozorili na obmejno manjšinsko problematiko in hkrati idealno sklenili kongresno obplovbo državnega ozemlja, ki jo je SDS začelo z zagrebško prireditvijo. Predlog je soglasno in navdušeno sprejet.

Alenka Šivic Dular se zahvali predsedniku Košuti in organizacijskemu odboru za odlično organiziran tržaški kongres.

K 3. točki: Predsednik poroča o zapletih, ki so nastali po izvedbi CT 2007. Kot znano, je SDS doslej prirejalo CT skupaj z Zavodom Republike Slovenije za šolstvo (ZRSS) in ob finančni podpori Ministrstva za šolstvo in šport Republike Slovenije (MŠŠ). Strokovno, seminarsko, ocenjevalno in prireditveno breme

tekmovanja je nosilo SDS, za samo izvedbo na šolah pa je skrbel ZRSS, predvsem njegov uslužbenec in glavni koordinator tekmovanja, g. Vlado Pirc. Po zadnji, brez vsakršne krivde Slavističnega društva slabo izpeljani izvedbi Cankarjevega tekmovanja v letu 2007 je ZRSS sklical 6. 6. 2007 sestanek organizatorjev in enostransko odstopil od nadaljnega soprirejanja tekmovanja (zapisnik s tozadevno odstopno izjavo direktorice Zavoda Natalije Komljanc je dosegljiv na spletni strani SDS). Na enostransko prekinitev Zavodovega sodelovanja je SDS nemudoma reagiralo. Že 7. junija 2007 smo MŠŠ zaprosili za sestanek, da bi odgovorne seznanili z novonastalim položajem. Čakali smo do 9. julija 2007. Na tistem in dveh nadaljnjih sestankih z MŠŠ smo poudarili, da je bodočnost Cankarjevega tekmovanja življenjsko ogrožena, saj je SDS nepoklicna organizacija, ki nima ustreznih finančnih sredstev, sedeža, kadrov ali struktur, da bi lahko sama prirejela tekmovanje v dotedanji obliki. Hkrati smo pripravili v okviru društvene Skupine za prenovu Cankarjevega tekmovanja agilnejšo, sodobnejšo in atraktivnejšo inačico pobude, ki bi jo ob ustrezni državni subvenciji lahko izvedli zgolj z lastnimi volonterskimi močmi. MŠŠ je omenjenemu projektu obljubilo pomoč v obliki računalniškega programa, v isti sapi pa je za komaj zaključeno Cankarjevo tekmovanje 2007 dodelilo SDS namesto zaprosenih 28.000 evrov zgolj 5.000 evrov subvencije. Društvu namenjena sredstva za soprirejanje tekmovanja so se tem znižala za 80 odstotkov v primerjavi s prejšnjim letom, saj je za izvedbo Cankarjevega tekmovanja 2006 MŠŠ izplačalo SDS 4.400.000 sit (oziroma 19.000 evrov). Ob takšnih finančnih in izvedbenih neobetih se je SDS naposled moralo odreči samostojni organizaciji Cankarjevega tekmovanja v letu 2008, kar smo septembra 2007 sporočili v Izjavi za javnost, objavljeni na društveni spletni strani.

Po objavi Izjave je v zameno za trideset let v tekmovanje vložnega truda SDS prejelo 2. 10. 2007 od generalne direktorice Direktorata za vrtce in osnovno šolstvo MŠŠ, ge. Mojce Škrinjar, revizijski poziv, naj v štirinajstih dneh dokumentira porabo prejetih sredstev za organizacijo Cankarjevega tekmovanja 2006, kar z drugimi besedami pomeni, da je Ministrstvo osumilo društvo oz. takratnega podpisnika pogodbe Mirana Hladnika »nenamenske porabe sredstev ali druge hujše kršitve pogodb«. SDS je v skladu z zakonom in podpisano pogodbo predložilo MŠŠ ustrezno dokumentacijo, pripravljala pa tudi specifikacijo stroškov za CT 2007, iz katere bo razvidno, da so pokrajinska društva potrosila nad 23.000 evrov za organizacijo CT 2007, dobila pa bodo od MŠŠ kvečjemu obljubljenih 5000 evrov, če seveda ne bo dodatnih revizij.

Na kongresu v Trstu je prav zaradi tako kočljivega položaja predsednik sklical 19. 10. 2007 sestanek o CT. Na njem je bilo društvu neuradno sporočeno, da se CT v letu 2008 ne ukinja, da ga bo izvajal ZRSS in da koordinira skupino za izvedbo CT dr. Igor Saksida. Dr. Saksida je v Trstu tudi pozval SDS naj sodeluje pri pripravi CT 2008. Predsednik je ob tem poudaril pripravljenost društva na dialog, vendar pod pogojem, da MŠŠ uradno povabi SDS k soprirejanju CT in umakne

kakršnekoli revizijske postopke na njegov račun. SDS odtlej ni prejelo nikakršnega uradnega povabila ne s strani MŠŠ, ne ZRSS, ne g. Saksida.

Predsednikovemu poročilu sledi razgibana debata, v kateri sodelujoči ožigosajo nekorektno ravnanje ZRSS in MŠŠ do Slavističnega društva Slovenije in samih slovenističnih pedagogov, ki so na šolah zdaj prisiljeni izvajati CT po službeni dolžnosti. Poudarjeno je, da se zoper takšno ravnanje delodajalca učitelji lahko utemeljeno pritožijo edinole prek sindikalnih predstavništev. Kritično besedo o problemu bi v imenu SDS lahko oblikovala Sekcija za didaktiko, katere koordinatorica Vida Udovič Medved je sicer neuradno izrazila željo po odstopu. Upravni odbor sklene, da bo vprašanje CT proučila Sekcija za didaktiko SDS, na čelo katere naj se – po morebitnem uradno potrjenem odstopu Vide Udovič Medved – imenuje drug koordinator.

Predsednik nato poroča o Cankarjevem literarnem festivalu (CLF), ki ga vodi Klemen Lah. Po lanski uspešni izvedbi bo SDS priredilo CLF tudi letos: učenci in dijaki bodo spoznavali pravila pisanja filmskega scenarija po literarni predlogi in se preizkusili v pisanju scenarijev. Najbolj izvorni scenariji bodo nagrajeni, njihovi mladi avtorji pa bodo junija 2008 obiskali filmski festival Otok Izola in poglobili znanje na tamkajšnji scenaristični delavnici. Za mentorje je SDS v ta namen že priredilo 29. in 30. novembra 2007 scenaristično delavnico Iz knjige v film, ki je potekala v Cankarjevem domu v Ljubljani. Udeleženci so pod vodstvom izkušenih scenaristov (Zdravko Duša, Ana Lasić in Matevž Luzar) obravnavali pisanje scenarijev in spoznavali temeljna pravila scenaristike, ki jih zdaj lahko posredujejo udeležencem CLF 2008.

K 4. točki: Kolegica Aleksandra Derganc je dne 9. 11. 2007 upravnemu odboru pisno posredovala predlog o ustanovitvi Sekcije SDS za rusistiko. Doslej so bili rusisti sicer že člani SDS in svoje sekcije niso potrebovali, zdaj pa bi bila le-ta potrebna, da bi po razpadu Društva za tuje jezike RS rusisti vsaj pod okriljem SDS lahko izvedli v letu 2008 tekmovanje iz ruščine za srednješolce. Sredstva za izvedbo tekmovanja in samo delovanje sekcije bodo rusisti pridobili od sponzorjev, zaradi česar ne bodo bremenili proračuna SDS. Po izčrpnih razpravi, v katero posežejo predlogu v prid zlasti kolegi Žele, Šivic Dular in Košuta, upravni odbor pod zgoraj navedenimi pogoji soglasno odobri ustanovitev Sekcije SDS za rusistiko.

Absolventka Saša Cuzak nato na kratko predstavi načrte junija ustanovljene Študentske sekcije SDS. Zahvali se Matjažu Zaplotniku za pomoč pri postavitvi spletne strani in Mileni Blažič za splošno pomoč. Glavna naloga, ki so si jo zadali, je predvsem povezovanje in navezovanje stikov s študenti drugih slovenistik. Cuzakova tudi predlaga, da bi za člane študentske sekcije prilagodili naročnini na reviji *JiS* in *SR*, kar bo – po sklepu upravnega odbora – predmet nadaljnjega, posebnega dogovora z obema glavnima urednikoma in predsednikom Košuto.

Sekcija bo 9. januarja 2008 priredila filmski večer, v načrtu pa ima še izvedbo etimološkega večera.

K 5. točki: Predsednik čestita odborniku Zoltanu Janu, ki je bil na predlog društva 22. 11. 2007 vnovič izvoljen v Državni svet, in se zahvali volilni komisiji ter vsem društvenim elektorjem za sodelovanje. Zoltan Jan se zahvali za izkazano mu zaupanje in podčrta, da se bo v mejah svojih pristojnosti čimbolj zavzel za društvo.

K 6. točki: Predsednica SD Nova Gorica Andrejka Šušmelj seznanila prisotne, da bodo 18. in 19. aprila 2008 potekali 19. Primorski slovenistični dnevi, ki bodo tokrat strokovno ubrani na temo »Brda v slovenskem jeziku in literaturi«.

Ob koncu seje Marija S. Leskovar, podpredsednica SDS, v imenu pokrajinskih društev med aplavzom prisotnih izroči predsedniku Košuti društveni poklon za tržaške prireditelje letošnjega slavističnega kongresa s prošnjo, naj čestitke Upravnega odbora in celotnega SDS prenese tudi organizacijskemu odboru, prof. Borisu Pangercu in gospe Mariji Besednjak.

Ljubljana, 14. december 2007

Zapisničarka: Saša Cuzak (sasa.cuzak@gmail.com)

Predsednik SDS: Miran Košuta (kosuta@units.it)

Tajnica SDS: Milena Mileva Blažič (milena.blazic@pef.uni-lj.si)

6. februarja 2008 je na Šolskem centru Ljubljana, Aškerčeva 1, potekal **redni občni zbor SD Ljubljana**.

DNEVNI RED:

1. Izvolitev delovnega predsedstva, zapisnikarja, overovitelja zapisnika;
2. Poročilo o delu Upravnega odbora SDL v letu 2006–07;
3. Poročilo o finančnem poslovanju društva;
4. Poročilo Nadzornega odbora;
5. Potrditev ali razrešitev starega Upravnega in Nadzornega odbora ter izvolitev novega;
6. Program nadaljnjega delovanja društva;
7. Razno. — **Marija S. Leskovar** <marija.leskovar@guest.arnes.si>, za UO SDL, predsednica SD Ljubljana

Poročilo o Državnem tekmovanju v znanju ruskega jezika ter poznavanju ruske civilizacije in kulture, ki je potekalo 12. aprila 2008 na Filozofski fakulteti v Ljubljani. V soboto, 12. aprila 2008, je na Filozofski fakulteti v Ljubljani potekalo državno tekmovanje za srednješolske dijake, ki se učijo ruščino. Tekmovanje je potekalo na dveh ravneh: za dijake 2. letnikov na osnovni in za dijake 3. letnikov na višji ravni. Tekmovanje je zajemalo krajši test iz poznavanja ruske kulture in

civilizacije, preverjanje bralnega razumevanja, poznavanja in rabe slovnice, po premoru in malici pa so se dijaki na osnovni ravni razpisali o tem, kako preživljajo različne praznike, kje živijo in kako preživljajo prosti čas, dijaki na višji ravni pa so opisali svoje izkušnje z izmenjave s sovrstniki iz Rusije. Dva najboljša dijaka v vsaki izmed kategorij sta prejela povratno letalsko vozovnico v Moskvo ter uslugo organizacije in spremstva na enotedenskem tečaju ruščine na Državnem inštitutu ruskega jezika v Moskvi. Fotografije s tekmovanja, ki jih je posnel Simon Feštanj, tajnik Sekcije za ruski jezik SDS, si lahko ogledate na <http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/rus.html>. — organizatorji tekmovanja, 13. 4. 2008

Ljudje

V petek, 21. marca 2008, je bila v okviru Tedna Univerze slavnostna podelitev priznanj in častnih nazivov Univerze na Primorskem. Častni doktorat Univerze na Primorskem je prejel akad. prof. dr. Boris Paternu, in sicer za izjemne dosežke pri razvoju in uveljavljanju slovenske literarne vede in književnosti, zlasti za svoj prispevek k raziskovanju Prešernove poezije in za svoje celostno raziskovanje slovenske književnosti in literarne kritike. Slavnostna akademija s podelitvijo priznanj je potekala v avli sedeža UP, v koprski Armeriji, slavnostna govornika pa sta bila – poleg rektorja UP Rada Bohinca – tudi predsednik RS Danilo Türk in prvi častni doktor UP, pisatelj Boris Pahor. — *Marcello Potocco* <marcello.potocco@guest.arnes.si>, 2. 4. 2008

Pretnarjev nagradenec Kari Klemelä v Trziču. Knjižnica dr. Toneta Pretnarja in Občina Trzič v sodelovanju z VELENJSKO KNJIŽNO FUNDACIJO sta 10. junija 2008 priredili srečanje z letošnjim Pretnarjevim nagradencem Karijem KLEMELO. Drugo leto zapored je Trzič gostil delegacijo Lirikonfesta iz Velenja, z njo pa je prišel v goste ambasador slovenske književnosti in jezika na Finskem Kari Klemelä. S Pretnarjevim nagradencem se je pogovarjal pobudnik in ustanovitelj Pretnarjeve nagrade, književnik in prevajalec Ivo Stropnik.

Sosvet za podelitev Pretnarjeve nagrade, ki jo v organizaciji Književne asociacije Velenika in Velenjske knjižne fundacije ter pod glavnim pokroviteljstvom Ministrstva RS za kulturo, Mestne občine Velenje in družbe Gorenje podeljujejo od leta 2004 na tradicionalnem Herbersteinskem srečanju književnikov oz. od 2008 na mednarodno razširjenem Lirikonfestu v Velenju, se je letos odločil izreči javno zahvalo in priznanje s Pretnarjevo nagrado mednarodno zaslužnemu razširjevalcu in ambasadorju slovenske književnosti in jezika na Finskem – Kariju Klemeli (1955), finskemu prevajalcu, založniku in prijatelju slovenske literature in jezika – za večletno posredovanje slovenske literature na Finsko in vzpostavljanje finsko-slovenskih književnih stikov.

Pretnarjeva nagrada, s častnim naslovom ambasador slovenske književnosti in jezika, je mednarodno priznanje oz. osrednja slovenska kulturna zahvala tistim posameznikom (izjemoma dvema ali skupini), enakovredno tujim in slovenskim državljanom, ki si po svetu v duhu dr. Toneta Pretnarja (1945–1992) pomembno, zaslužno in svetovljansko prizadevajo za seznanjanje s slovensko literaturo, slovenskim jezikom in slovenskimi književniki, oziroma za njihovo mednarodno uveljavljanje in povezovanje. S sprejemom Pretnarjevega nagrajenca se od leta 2007 dalje dogodku pridružuje Občina Tržič. Pretnarjevo nagrado so doslej prejeli: Ludwig Hartinger (Avstrija, 2004), František Benhart (Češka, 2005), Gančo Savov (Bolgarija, 2006) ter zakonca Božena in Emil Tokarz (Poljska, 2007).

Kari Klemelä (roj. 3. maja 1955) je finski književni prevajalec, založnik, fotograf in vodja Finsko-slovenskega kulturnega in prijateljskega društva Slovenia-seura. Na univerzi v Kijevu je študiral ruščino (1976–77), na univerzi v finskem mestu Turku (1977–85) primerjalno književnost, etnografijo, ruščino in druge jezike, v poletnih tečajih v Ljubljani slovenščino (v letih 1998 in 1999) ter na univerzah v Zagrebu in Dubrovniku (2004 in 2006) hrvaščino. Leta 1984/85 je delal v civilni službi v finskem samostanu Uusi-Valamo, med 1987–90 v univerzitetni knjižnici v Turkuju, od leta 1987 pa predvsem prevaja književnost.

Doslej je izdal okrog 50 knjižnih prevodov iz 10 jezikov, od tega 25 iz ruščine, 6 iz angleščine, od leta 1997 pa 15 del južnoslovanske proze in poezije. Je prvi in trenutno edini na Finskem, ki prevaja iz izvirnih jezikov iz vseh južnoslovanskih književnosti (razen bolgarske). Iz slovenščine je doslej prevedel osem knjig (Evald Flisar: *Čarovnikov vajenec, Velika žival samote*; Aleš Debeljak: *Somrak idolov, Mesto in otrok*; Maja Novak: *Izza kongresa ali umor v teritorialnih vodah*; Boris Pahor: *Nekropola*; Tomaž Šalamun: *Izbrane pesmi 1966–2006*; Janko Prunk: *Kratka zgodovina Slovenije*) (iz gradiva Lirikonfest '08). — **Marija Maršič** <marija.marsic@guest.arnes.si>, 5. 6. 2008

Letošnjo kresnikovo nagrado je dobil roman *Rizling polka* Štefana Kardoša, ki je izšel pri Literi v Mariboru. — **Miran Hladnik**, 24. 6. 2008

Od oktobra 2007 so na ljubljanski slovenistiki in slavistiki magistrirale naslednje osebe:

5. novembra 2007 je na Oddelku za anglistiko in amerikanistiko Dušanka Zabukovec opravila zagovor magistrskega dela *Slovenjenje imen v književnem prevodu*. Mentorica: red. prof. dr. Meta Grosman.

14. decembra 2007 je Vera Vetrin na Oddelku za slovenistiko zagovarjala magistrsko delo z naslovom *Poučevanje civilizacije in kulture v okviru lektorata slovenščine na tujih univerzah*. Mentorica: red. prof. dr. Boža Krakar Vogel.

19. decembra 2007 je Jerneja Stoviček na Oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo zagovarjala magistrsko delo z naslovom *Odmevi eksistencializma v slovenskem pripovedništvu po 2. svetovni vojni*. Mentor: red. prof. dr. Vladimir Kralj.

21. decembra 2007 je Nataša Detič na Oddelku za slovenistiko zagovarjala magistrsko delo z naslovom *Somatska frazeologija slovenskega jezika*. Mentorica: red. prof. dr. Erika Kržišnik.

10. januarja 2008 je Mojca Saksida na Oddelku za slovenistiko zagovarjala magistrsko delo z naslovom *Slovenska rockovska besedila v literarnem sistemu*. Mentor: red. prof. dr. Miran Hladnik.

24. januarja 2008 je Marjana Mlinar Hodak na Oddelku za slovenistiko zagovarjala magistrsko delo z naslovom *Vrednotenje zapisanih besedil dijakov pri pouku slovenščine v srednjih strokovnih in poklicno-tehniških šolah*. Mentorica: red. prof. dr. Boža Krakar Vogel.

12. februarja 2008 je Tina Cvijanovič na Oddelku za slavistiko zagovarjala magistrsko delo z naslovom *Slengizmi v jeziku mladostnikov*. Mentorica: red. prof. dr. Ada Vidovič Muha.

14. februarja 2007 je na Oddelku za slovenistiko Uršula Fendre zagovarjala magisterij z naslovom *Religioznost v sodobni slovenski prozi*. Mentor: doc. dr. Aleksander Bjelčevič.

21. februarja 2008 je na Oddelku za slovenistiko Magdalena Udovč zagovarjala magisterij z naslovom *Urbano in ruralno v slovenski književnosti*. Mentor: red. prof. ddr. Igor Grdina.

29. februarja 2008 je Bojana Todorović na Oddelku za slavistiko zagovarjala magistrsko delo z naslovom *Prihodnjik v slovanskih jezikih*. Mentorica: red. prof. dr. Alenka Šivic Dular.

21. februarja 2008 je Natalia Vid na Oddelku za slavistiko zagovarjala magistrsko delo z naslovom *Biblijski motivi v prozi Mihaila Afanasijeviča Bulgakova*. Mentor: izr. prof. dr. Miha Javornik.

4. marca 2008 je Loredana Umek na Oddelku za slovenistiko zagovarjala magistrsko delo z naslovom *Prostor v sodobni tržaški prozi*. Mentor: red. prof. dr. Miran Hladnik.

27. marca 2008 je Branka Fišer na Oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo zagovarjala magistrsko delo z naslovom *Fantastika in sodobni slovenski roman*. Mentor: red. prof. dr. Tomislav Virk.

30. junija 2008 je na Oddelku za slovenistiko Petra Zaranšek zagovarjala svoje magistrsko delo z naslovom *Kretnje kot vir frazeološkega zaklada slovenskega jezika*. Mentorica: red. prof. dr. Erika Kržišnik.

V istem obdobju pa so na isti fakulteti doktorirali:

21. decembra 2007 je Vita Žerjal Pavlin na Oddelku za slovenistiko zagovarjala doktorat z naslovom *Oblikovanje ciklov v slovenski liriki 19. in 20. stoletja*. Mentor: red. prof. dr. Marko Juvan.

11. marca 2008 je mag. Barbara Zorman na Oddelku za slovenistiko zagovarjala doktorat z naslovom *Pripovedne funkcije likov slovenskih ekranizacij*. Mentor: red. prof. dr. Marko Juvan.

16. aprila 2008 je imel na Oddelku za slovenistiko mag. Hotimir Tivadar zagovor doktorata z naslovom *Kakovost in trajanje samoglasnikov v govornem knjižnem jeziku*. Mentorica: red. prof. dr. Ada Vidovič Muha, somentorica: red. prof. dr. Zdenka Palkova (Karlova univerza v Pragi).

21. aprila 2008 je na Oddelku za slovenistiko mag. Nataša Logar zagovarjala doktorat z naslovom *Korpusni pristop k pridobivanju in predstavitvi jezikovnih podatkov v terminoloških slovarjih in terminoloških podatkovnih zbirkah*. Mentorica: izr. prof. dr. Monika Kalin Golob, somentor: doc. dr. Vojko Gorjanc.

19. junija 2008 je Irena Svetek na Oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo zagovarjala doktorsko disertacijo z naslovom *Écriture féminine in poststrukturalistična teorija*. Mentor: red. prof. dr. Janez Vrečko.

1. julija 2008 je Tatjana Balažič Bulc na Oddelku za slavistiko zagovarjala doktorsko disertacijo z naslovom *Raba in funkcija konektorjev v jezikoslovnem diskurzu na primeru slovenščine in hrvaščine kot prvega in tujega jezika*. Mentorica: izr. prof. dr. Vesna Požgaj Hadži, somentor: doc. dr. Vojko Gorjanc.

S spletnih strani Referata za podiplomski študij FF v Ljubljani povzel **Matjaž Zaplotnik**.

19. junija 2008 je uspešno zagovarjala doktorsko disertacijo mag. Tanja Jelenko. Naslov: *Pisne interpretacije literarnih besedil kot kazalec uresničenosti ciljev pouka pri poklicni maturi*. To je prva celostna raziskava rezultatov poklicne mature, ki pokaže povezanost med načini poučevanja, razumevanja literature in rezultati pisanja pri poklicni maturi. V komisiji smo bili izredna profesorja Sonja Pečjak in Zoltan Jan ter red. prof. dr. Boža Krakar Vogel kot mentorica. — **Boža Krakar Vogel** <boza.krakar@guest.arnes.si>, 23. 6. 2008

Razpisi, prireditve, predstavitve ...

Glasbenonarodopisni inštitut ZRC SAZU in Program za primerjalni študij idej in kultur/Slovenske študije, podiplomski študij ZRC SAZU in Univerze v Novi Gorici sta 6. februarja 2008 ob slovenskem kulturnem prazniku v Atriju ZRC priredila javno predavanje in koncert. Na temo *Pevcu / to the Poet: Robert Burns and/in France Prešeren* je predavala dr. Valentina Bold, profesorica etnologije Škotske in škotskih študij na Univerzi v Glasgouu.

Ob približevanju 250 letnice rojstva škotskega nacionalnega pesnika Roberta Burnsa, ki bo leta 2009 in zelo blizu vsakoletnega obeleževanja njegovega rojstva 25. januarja s t. i. Burnsovo nočjo (Burns Night), je to predavanje predstavilo pomen tega pesnika. Predavateljica je poskušala odkriti, ali sta morda Burnsovo delo in njegova recepcija v obdobju romantike na Slovenskem na kakršen koli način vplivala na poezijo Franceta Prešerna. Predavanje je razpravljalo o mitopoetskem procesu, ki vpliva na recepcijo posameznega avtorja doma in na tujem, in o načinih, kako naj bi bila posamezni pesnik in njegovo delo ovrednotena. Predavanju je sledil koncert Burnsovih in Prešernovih pesmi v izvedbi Janija Kovačiča. — **Danijela Makovec** <gni@zrc-sazu.si>

V okviru cikla Znanstveni večeri vabi Univerza v Novi Gorici je v četrtek, 7. februarja, na dvorcu Zemono pri Vipavi predaval prof. dr. Mark Aronoff (Stony Brook University, ZDA). Naslov predavanja: Znakovni jezik Al-Sayyid beduinov: kaj nam nastajajoči jezik lahko pove o razvoju jezika. Povzetek predavanja: Znakovni jezik Al-Sayyid beduinov je nastal v okviru majhne zaprte skupnosti v puščavi Negev z velikim odstotkom genetsko pogojene gluhosti. Tekom zadnjih 50 let je skupnost razvila samosvoj znakovni jezik skoraj brez vpliva drugih znakovnih jezikov ali sosednjih govorjenih jezikov, zaradi česar je jezik pomemben za razumevanje nastanka in razvoja človeškega jezika ter narave človeškega uma. Več na <http://www.ung.si/>. — **Lanko Marušič** <franc.marusic@p-ng.si>

8. februarja 2008 je minilo leto dni, odkar je spletna stran <http://www.sigledal.org/> odstrla svoj zastor in ponudila prostor širši slovenski gledališki sceni tudi na medmrežju. Od samega začetka sta se v zagon podala dva dela portala – *Veža* (spletni časopis slovenskega gledališča) in *Geslo* (slovenska enciklopedija slovenskega gledališča), ki sta do danes dodobra začrtala idejne zasnove za nadaljnjo delovanje spletne strani. Eno leto po ustanovitvi portala pa se bo aktiviral tudi tretji del *Rep* (spletni letopis slovenskega gledališča), ki je nastal v sodelovanju s Slovenskim gledališkim muzejem. Publikacija, ki smo jo do danes lahko našli le na knjižnih policah ter arhivih, bo zdaj dostopna z enim klikom, ki bo ponudil vpogled v zgodovinsko evidenco gledaliških produkcij ter omogočil enostavno iskanje in hitro raziskovanje preteklih gledaliških desetletij. Gre za prenos interne baze podatkov, ki jo je gledališki muzej uporabljal za izdelavo

tiskane verzije letopisa, v drug podatkovni format in objavo baze na spletu. Vrednost te baze je predvsem v tem, da gre za dvajset oz. več let popisane zgodovine slovenskega gledališča, ki do sedaj v elektronski obliki ni bila dostopna javnosti (podatke je bilo moc zbrati samo z listanjem po letopisu).

Objava interne baze podatkov Slovenskega gledališkega muzeja na spletu je prvi od korakov pri uresničevanju vizije digitalnega beleženja, hranjenja in arhiviranja spomina na tisto, kar ostane, ko se zavesa ponovitev za vedno spusti za neko uprizoritvijo. Načrtujemo še integracijo statističnih in drugih podatkov, ki jih o uprizoritvah vodijo v gledališčih ter dostop do kritik, fotografij, video-posnetkov, člankov in drugih spremljajočih materialov neke uprizoritve. Trenutno je možno brskati po zapisih in iskati vnose na podlagi datuma premiere, naslova, gledališke hiše, po žanru, po imenu sodelujočih in po načinu, na katerega je oseba pri predstavi sodelovala (režiser, igravec, član zbora itd.). Vse zgornje kriterije je mogoče tudi kombinirati.

Geslo, ki je zaživelo že pred enim letom, ob samem odprtju portala, je v tem času pridobilo številne podatke o slovenskih gledaliških ustvarjalcih in njihovih biografijah, projektih, ter nagradah. Omenjena gesla v enciklopediji so povezana tudi s spletnim letopisom, ta povezava pa omogoča, da se informacije še bolj prepletejo in dodatno obogatijo. Povezava *Gesla* in *Repa* je možna preko formata RDF, ki se tvori na podlagi posebnih semantičnih oznak, ki jih avtorji lahko dodajajo svojim prispevkom. Prav tu pa se križata skupnost in stroka. Na stroki je, da izdela sistem semantičnih oznak, naloga skupnosti pa je, da te oznake čim dosledneje uporablja pri gradnji *Gesla*. Če je *Rep* predvsem stvar institucije (SGM), je *Geslo* od vsega začetka mišljeno kot projekt, ki ga gradi sama gledališka srenja.

Prizadevanja in funkcije spletnega portala *SiGledal* se torej na slovensko gledališče vežejo tako na ravni njegove zgodovine kot tudi na živo in perečo aktualnost. Vsi trije deli (*Veža*, *Geslo* in *Rep*) vsak zase poskušajo v kar največji meri realizirati to namembnost in k sodelovanju privabiti čimveč gledaliških privrženecv.

Sestavili Zala Dobovšek, Samo M. Strelec, Tamara Matevc, Gregor Matevc. —
Tamara Matevc <tamara.matevc@siol.net>

Prešernov dan v knjigarni Konzorcij. V petek, 8. februarja, so imele v knjigarni Konzorcij na Slovenski 29 v Ljubljani besedo debele knjige z leposlovnega področja in njihovi avtorji, uredniki, založniki, recenzenti, prevajalci: Začelo se je s poklonom Prešernu in letošnjemu nagrajencu JANEZU GRADIŠNIKU kot prevajalcu. Sledili so: NADA GROŠELJ – prevajalka in UROŠ MOZETIČ – urednik (nov prevod Prešerna v angleščino), IRENA NOVAK POPOV in njena ANTOLOGIJA SLOVENSКИH PESNIC v treh knjigah, VLADIMIR KAVČIČ z romanom PRIHODNOST, KI JE NI BILO, MIKLAVŽ KOMELJ ob ponatisu ZBRANIH PESMI GREGORJA STRNIŠA ter kot prevajalec PSIHOTIPIJ

FERNANDA PESSOA in BARBARA JURŠIČ TERSEGLAV kot prevajalka KNJIGE NESPOKOJA istega avtorja, MATEJA KOMEL SNOJ in ALENKA KORON kot poznavalki opusa LOJZETA KOVAČIČA, predvsem romana PRIŠLEKI, IFIGENIJA SIMONOVIC kot prepisovalka, urednica in založnica pesniške zapuščine VITOMILA ZUPANA PESMI IZ ZAPORA in PESMI S PROSTOSTI, SAMO RUGELJ in MARCEL ŠTEFANČIČ JR. kot poznavalca pojava *DEBELA KNJIGA* na našem in tudi tujem knjižnem trgu. Predstavili so se tudi: prevajalci NIVES VIDRIH (Jáchim Topol: *Sestra*), VASJA BRATINA (štiri leposlovne knjige Umberta Eca), BOŠTJAN GORENC – PIŽAMA (urednik in prevajalec Georgea R. R. Martina *Knjiga prestolov*) in JURE POTOKAR (Salman Rushdie: *Satanski stih*), ARTUR ŠTERN in njegovo novo romaneskno peteroknjžje ŠEPET RAZGLAŠENIH, nova založba KMŠ (KLUB MARIBORSKIH ŠTUDENTOV) in njena urednica MAJA BRODSCHNEIDER KOTNIK ter prevajalke MAJA ŠABEC, MARJETA DROBNIČ in BRANKA KALENIČ RAMŠAK, ki so predstavile ZBRANA DRAMSKA BESEDILA FEDERICA GARCÍA LORCA.

Z gosti sta se pogovarjala MAJDA KNE (Mladinska knjiga Trgovina, Knjigarna Konzorcij Oddelek leposlovja) in MATEJ KRAJNC. — *Metka Zver* <Metka.Zver@mk-trgovina.si>

867. sestanek LK FF je potekal v ponedeljek, 11. februarja. Predaval je prof. Patrick Sériot, Oddelek za slovanske jezike na Univerzi v Lozani. Tema predavanja: Stadial typology in Soviet linguistics of the 1940s (predavanje je bilo v angleščini). — *Chikako Shigemori Bučar* <lingvisticni.krozek@gmail.com>

11. februarja je na FF v Ljubljani predaval Janez Vrečko. Naslov predavanja je bil *Branje Kosovelovih* Konsov. Nekatero od pesmi, ki so bile predmet interpretacije (Kons 5, Cirkus Kludsky ... Srce v alkoholu, Pesem št. X, Sivo, Lepljenke), smo našli na Wikiviru, druge pa kar sami vtipkali vanj: [http://sl.wikisource.org/wiki/Integrali %2726](http://sl.wikisource.org/wiki/Integrali_%2726). — *Miran Hladnik*

12. 2. 2008 je imel prof. dr. Yves Chevrel, upokojeni profesor pariške Sorbone, v okviru Festivala zgodba – Fabula v Klubu Cankarjevega doma predavanje z naslovom *Prevajati Evropo*. — *Gašper Troha* <gasper.troha@guest.arnes.si>

Zadnjo nedeljo so Rusi z minuto molka pocastili spomin na Aleksandra Sergejevica Puskina, ki je umrl 10. 2. 1837 po našem koledarju. Ob tem naj dodam, da je bil ruski pesnik smrtno ranjen v dvoboju dva dneva poprej, se pravi ravno dvanajst let pred smrtjo slovenskega pesnika Franceta Preserna 8. 2. 1849. — *Vlado Nartnik* <vlado@zrc-sazu.si>

Sporocam, da septembra v Bielsko-Biali na Poljskem organiziramo mednarodno kognitivno konferenco z naslovom Semantične konceptije sklonov v slovanskih jezikih (INTERNATIONAL CONFERENCE SEMANTIC CONCEPTION OF CASE IN THE SLAVIC LANGUAGES). Prispevke lahko predstavite v vseh

slovanskih jezikih ali angleščini. Uvodni referat predstavi mdr. gospa Laura Janda – profesorica za rusko jezikoslovje na Univerzi v Tromso, Norveska, in v Chapel Hill Center for Slavic, Eurasian, and East European Studies, ZDA. Vec podatkov na <http://www.skp.ath.bielsko.pl/en.php>. Za naso drugo konferenco, o kateri sem se sporocala, poglejte tudi <http://www.swb.ath.bielsko.pl/>. — **Agnieszka Będkowska-Kopczyk** <kopczyk@poczta.onet.pl>, 13. 2. 2008

868. sestanek LK FF je potekal 18. februarja. Predaval je akad. prof. dr. Janez Orešnik, Odelek za primerjalno in splošno jezikoslovje FF. Tema predavanja: Aksiom naravne skladnje o sprejemljivosti. — **Chikako Shigemori Bučar** <lingvisticnikrozek@googlegroups.com>

Ustanova patra Stanislava Škrabca (<http://www.skrabceva-ustanova.si/>) je ob mednarodnem dnevu maternih jezikov v letošnjem Trubarjevem letu priredila predavanje *Trubar – utemeljitelj slovenskega jezika in književnosti*, ki je potekalo 21. februarja 2008 v skednju Škrabčeve domačije v Hrovači. Noben začetek ni samoumeven, niti začetek knjižnega jezika. Dejanje, s katerim je Primož Trubar utemeljil slovenski jezik in književnost, je izraz velike inventivnosti, odločnosti in poguma. Podrobneje so Trubarjevo delo ob mednarodnem dnevu maternih jezikov osvetlili na zdaj že tradicionalnem dogodku Ustanove patra Stanislava Škrabca v mesecu februarju. Dogodek *Trubar – utemeljitelj slovenskega jezika in književnosti* je bil barvit vpogled v čas rojstva slovenskega knjižnega jezika in književnosti, vpogled v nemirno 16. stoletje na Slovenskem. Priznana strokovnjaka, slovenist in klasični filolog, štipendist Škrabčeve ustanove dr. Kozma Ahačič ter slovenist in zgodovinar prof. ddr. Igor Grdina sta v napeto pripoved o delu Primoža Trubarja vtkala tudi mnoge širši javnosti manj znane vsebine o najrazličnejših okoliščinah njegovega delovanja in književnega ustvarjanja. Ob predavanju je dr. Kozma Ahačič predstavil tudi svojo novo knjigo *Zgodovina misli o jeziku in književnosti na Slovenskem: protestantizem* (Založba ZRC, ZRC SAZU, 2007). — **www.skrabceva-ustanova.si**

V okviru klubskega večera Društva univerzitetnih profesorjev je 21. 2. 2008 dr. France Megušar predaval na temo KDO JE HIERONYMUS MEGISER. Hieronymus Megiser je bil evropski polihistor in poliglot, intelektualec iz druge polovice 16. stol. in začetka 17. stoletja, in tudi sodelavec slovenskih protestantov in njihovih naslednikov. — **David Nedeljković** <davidn@fe.uni-lj.si>

869. sestanek LK FF je potekal 25. februarja. Predavala je asist. dr. Tamara Mikolič Južnič, Oddelek za prevajalstvo FF. Tema predavanja: *ISPAC: Italijansko-slovenski vzporedni korpus*. — **Chikako Shigemori Bučar**

25. februarja je na FF v Ljubljani predavala prof. dr. Marija Mitrović. Naslov predavanja: Prešuštnica in domovina: *Biblija*, Cankar, Kiš – medbesedilni odnosi. Marija Mitrović (http://sl.wikipedia.org/wiki/Marija_Mitrovi%C4%87) je profesorica južnoslovanskih književnosti na Univerzi v Trstu. Doktorirala je iz

Ivana Cankarja, akademsko kariero pa je začela kot asistentka in učiteljica za slovensko književnost na Filološki fakulteti v Beogradu. Pisala je še o Kersniku, Prežihu, S. Makarovič, prevajala Gradnika, Kocbeka, Tauferja, Zajca ... Njena najvplivnejša knjiga je najbrž *Geschichte der slowenischen Literatur: von den Anfängen bis zur Gegenwart* (Celovec, Ljubljana, Dunaj, 2001). — **Miran Hladnik**

26. februarja je v Mali dvorani ZRC SAZU Tanja Perović predavala na temo Med balkanizmom in kolonializmom: Slovenski javni diskurz o pridružitvi držav zahodnega balkana Evropski uniji. — **Vladka Tucovič**

Lektorsko društvo je 26. 2. 2008 v prostorih Društva slovenskih pisateljev na Tomšičevi 12 v Ljubljani izvedlo predavanje Jožeta Andreja Čibeja. Naslov predavanja: Eden drugemu ognja dajmo. Predavatelj, matematik in ekonomist, je predstavil odnos med jezikoslovci in strokovnjaki drugih ved, njihovo razumevanje in prepiranje ... — Tajnica društva **Marinka Milenkovič**

Ker vidim, da številni kolegi sodelujejo pri Tekmovanju za Cankarjevo priznanje, bi jih rad opozoril na možnost, da skušajo urediti položaj te manifestacije, ki smo jo vodili toliko desetletji. *Tedenske novice SOS* / 25.–29. FEBRUAR 2008 so objavile tudi naslednjo vest:

»Skupnost občin Slovenije je na Ministrstvo za javno upravo in na Ministrstvo za šolstvo in šport posredovala pripombe k Predlogu Pravilnika o sofinanciranju šolskih tekmovanj. Na šolah se z vsebino pravilnika načeloma strinjajo ter jo pozdravljajo, saj je tak pravilnik nujno potreben, ker ureja zadeve za katere so se v šolstvu že dolgo zavzemali. Kljub temu so predstavniki šol občine opozorili, da je pravilnik vsebinsko spregledal nekatera izredno pomembna področja, med drugim tudi področje športa oziroma športne vzgoje. Besedilo je v celoti za občine članice dostopno na jasmina.kolar@skupnostobcin.si, v kratkem pa bo objavljeno tudi na spletni strani SOS. (JK)«

Še pred tem, ko sem se zanimal za dogajanja v zvezi s financiranjem šolskih tekmovanj, pa sem prejel naslednji odgovor:

»Predstavniki strokovnih društev so sodelovali v programskem svetu za tekmovanja, ki je pripravil izhodišča za nastanek Pravilnika o tekmovanjih. Pravilnik je bil tudi objavljen na spletnih straneh MŠŠ kot gradivo za razpravo in pripombe. Lep pozdrav! Mojca Škrinjar, Generalna direktorica direktorata za vrte in osnovno šolstvo.« — **Zoltan Jan** <zoltan.jan@siol.net>, 1. 3. 2008

870. sestanek LK FF je potekal 3. marca. Predaval je akad. prof. dr. Janez Orešnik, Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje FF. Tema predavanja: Izrazi za prihodnost v naravni skladnji. — **Chikako Shigemori Bučar**

Simpozij *Dostojevski: včeraj in danes*, posvečen ustvarjanju F. M. Dostojevskega, je potekal 5. marca 2008 v Cankarjevem domu v Ljubljani. Izhodiščna vprašanja simpozija: Kaj nam klasik Fjodor Mihajlovič Dostojevski v svojih delih sporoča

danes? Katere njegove misli so ponovno aktualne in katere niso nikoli izgubile aktualnosti? Za katere plasti njegove ustvarjalnosti potrebujemo natančnejšo zgodovinsko podlago? Kakšen poudarek daje Dostojevskemu branje Mihaila Bahtina? Slovenski bralec je lahko v zadnjem letu zapolnil še nekaj vrzeli v svojem branju Dostojevskega: V zbirki Beletrina (Študentska založba) sta izšla *Dnevnik pisatelja I. in II.* ter kratka proza *Nespodobna anekdota*, pri zbirki Labirinti (LUD Literatura) pa eden izmed ključnih tekstov Mihaila Bahtina: *Problemi poetike Dostojevskega*. Na simpoziju so poskusili odgovoriti na nekaj vprašanj, ki se zastavljajo ob branju Dostojevskega. Sodelovali so: Aleksander Skaza, Urša Zabukovec, Pavle Rak, Ivan Verč, Katarina Marinčič, Jola Škulj, Neža Zajc, Vid Snoj, Blaž Podlesnik, Janko Kos in Tomo Virk. — **Gašper Troha** <gasper.troha@guest.arnes.si>

871. sestanek LK FF je potekal 10. marca. Predavali sta Nina Ledinek; mlada raziskovalka, ZRC SAZU in slovenistika FF, in Špela Arhar; mlada raziskovalka, Amebis in slovenistika FF. Tema predavanja: Skladenjsko označevanje korpusov slovenščine z vidika razvoja jezikovnih tehnologij. — **Chikako Shigemori Bučar**

6. marca 2008 je Katedra za teorijo in sociologijo prava Pravne fakultete UL (Ljubljana, Poljanski nasip 2) priredilo predavanje koroškega slovenskega pisatelja in sodnika Deželnega sodišča v Celovcu dr. Janka Ferka. Naslov predavanja: Pravna filozofija Franza Kafke. — **Janez Stergar** <janez.stergar@guest.arnes.si>

Razstavo PRIMOŽ TRUBAR 1508–1586 so odprli 6. marca 2008 v novi stavbi Narodnega muzeja na Metelkovi ulici v Ljubljani in bo odprta do 31. decembra 2008. Avtorja razstave: dr. Maja Žvanut in Marijan Rafael Loboda, u. d. i. a. — **Tinka Selič** <tinka.selic@nms.si>

V Cankarjevem domu in Slovenskem etnografskem muzeju v Ljubljani je od 12. do 14. marca 2008 potekal 11. pripovedovalski festival *Pravljice danes 2008*. Osnovni vodili festivala ostajata vsa leta enaki: nastopajoči poslušalcem ponujajo zgodbe, ki jih prosto pripovedujejo, predstavljene pripovedi pa (razen redkih izjem) izvirajo iz ljudskega izročila, domačega in tujega. Tako festival poslušalcem omogoča, da doživijo dobro pripovedovano besedo in ljudskim pripovedim iščejo živo pot v današnji čas. Kot pripovedovalci se nam predstavljajo ljudje, ki jim beseda teče gladko in sočno ter ki znajo prepričati s svojo izrazno močjo. Tako po ustvarjalnih poteh kot po letih so izrazito pisana družčina, kar festivalu daje širino posebne vrste. Gl. še <http://www.etno-muzej.si/festival.php>. — **Namita Subiotto** <Namita.Subiotto@ff.uni-lj.si>

Na 3. radijskem programu Ars RTV Slovenija je bila 13. marca ob 18. uri krajša predstavitev monografije Barbare Pregelj *Trivialno v sodobni slovenski književnosti*. Konec lanskega leta je izšla kot 12. zvezek zbirke znanstvenih monografij Slavistična knjižnica, ki jo izdaja Slavistično društvo Slovenije (za več gl. <http://mailman.ijs.si/pipermail/slovlit/2008/002405.html>). Oddaja *Izšlo je* je oddaja

o knjižnih novostih, predvsem s področja umetnosti in humanistike. Sicer pa je zasnovana kot pogovor z avtorjem oziroma redkeje s prevajalcem knjige, predstavljeno knjigo pogosto ponazorijo z značilnim odlomkom (včasih tudi v avtorjevi interpretaciji), oddajo pa včasih zaokroži mnenje recenzenta oziroma kritika o izbrani knjigi. Leta 1978 jo je zasnoval in tudi poimenoval tedanji urednik Tretjega programa Ciril Stani, prvi jo je urejal Andrej Arko, pozneje Marjan Kovačević-Beltram, od marca 2002 pa jo ureja Marko Golja. — **Zoltan Jan** <zoltan.jan@siol.net>

Prvo letošnje srečanje ljubiteljev Jote je potekalo 13. 3. 2008 na Filozofski fakulteti. Predaval je dr. Primož Jakopin (Korpusni laboratorij, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU): Oblikoslovni označevalnik pri korpusu *Beseda*. Povzetek predavanja in arhiv Jot najdete na <http://lojze.lugos.si/jota>. — **Špela Vintar**

872. sestanek LK FF je potekal 17. marca v prostorih Filozofske fakultete. Predaval je dr. Peter Weiss, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU v Ljubljani. Tema predavanja: Jezikoslovno delo J. Ž. V. Popoviča (1705–1774): Ob izidu knjige *Glossarium Vindicum: osnutek slovenskega slovarja iz druge polovice 18. stoletja*. — **Chikako Shigemori Bučar**

Študenti slovenistike in red. prof. dr. Alenka Šivic Dular smo v okviru študentske sekcije Slavističnega društva Slovenije (<http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/studenti.html>) organizirali etimološki večer. Prireditve je potekala 18. marca v prostorih oddelkov za anglistiko in germanistiko. Tema večera so bila poimenovanja živali, in sicer njihov izvor, primerjava v različnih jezikovnih obdobjih, jezikih, slovarjih itd. Večer je bil namenjen vsem študentom in profesorjem jezikoslovnih smeri FF in tudi ostalim zainteresiranim. Namen prireditve je, da bi se študenti znebili predsodkov pred diahronim jezikoslovjem, hkrati pa svoje lingvistično znanje uporabili in razširili zunaj predavalnic. — **Maruška Agrež** <agrež.maruska@gmail.com>

19. marca je v Mali dvorani ZRC SAZU (Novi trg 4) predaval prof. dr. Jure Zupan (Kemijski inštitut v Ljubljani). Naslov predavanja je bil Pogled naravoslovca na stavčno analizo. — **Andreja Žele** <andrejaz@zrc-sazu.si>

Katedra za zgodovino slovenskega jezika in dialektologijo z Oddelka za slovenistiko Filozofske fakultete UL je izvedla ciklus predavanj dr. Herte Maurer Lausegger z Univerze v Celovcu: 25. marca Koroški slovenski bukovník Andrej Šuster – Drabosnjak in 26. marca Koroška slovenska narečja ter Sociolingvistični položaj na dvojezičnem Koroškem včeraj in danes. — **Irena Orel** <irena.orel@amis.net>

Fakulteta za humanistične študije Koper v sodelovanju z Oddelkom za slovenistiko je v okviru cikla Ekologija na humanistiki organiziralo predavanje in pogovor »Roke stran od narave!« s pesnikom, pisateljem, esejistom, ornitologom in

zagovornikom narave Iztokom Geistrom. Prireditev je bila 26. 3. 2008 v Foresteriji Fakultete za humanistične študije Koper. Z gostom so se pogovarjali Kristina Gorišek, Dane Podmenik in Vladka Tucovič. — *Marcello Potocco* <marcello.potocco@guest.arnes.si>, 25. 3. 2008

873. sestanek LK FF je potekal 31. marca. Predavala je Ana Galjanič, Oddelek za klasično filologijo na Univerzi v Zagrebu. Tema predavanja: Enumeracija u pjesništvu indoevropskih jezika (Naštevanje v pesništvu indoevropskih jezikov). Predavanje je potekalo v hrvaškem jeziku. — *Chikako Shigemori Bučar*

Slovensko društvo za jezikovne tehnologije je priredilo posvet o jezikoslovnem označevanju slovenščine z naslovom *Vsi označeni, vsi drugačni?* (Posvet o sistemih oblikoskladenjskega označevanja za slovenščino). Posvet je potekal 4. aprila 2008 na Fakulteti za humanistične vede Koper UP, Titov trg 5, v predavalnica Burja 1. Sodelovali so: Vesna Mikolič (dekanja FHS UP), Marko Stabej, Tomaž Erjavec, Primož Jakopin in Simon Krek. Čemu posvet? Slovenščina je bila jezik države, predsedujoče Svetu Evropske unije – zgodovinsko gledano je tak položaj govorcev in govork slovenščine izjemen. Toda samo ugoden politični položaj za polno delovanje slovenskega jezika v sodobnih razmerah ni dovolj; nujno je, da je slovenščina dobro opremljena, zlasti če si želimo bogato jezikovno življenje tudi v naslednjih desetletjih. Dobra opremljenost pomeni usposobljenost jezika in govorcev za vse, tudi najzahtevnejše jezikovne in sporazumevalne naloge. Za to so na prvem mestu potrebni kakovostni, ustrezni in zanesljivi podatki o jeziku, o jezikovnih navadah in potrebah govorečih. Šele s takimi podatki lahko zasnujemo dobre in delujoče jezikovne priročnike, pa tudi druge jezikovne pripomočke, ki jih omogoča sodobna omogoča sodobna tehnologija in uporabnikom jezika lajšajo vsakdanje življenje. Pri gradnji korpusov, ki so osnovni vir podatkov o realni rabi jezika, je v izhodišču potrebno za vsak jezik oblikovati sistem označevanja. Pri tem gre ponavadi za nabor oznak za oblikoslovne in deloma skladenjske kategorije, ki jih pripisujemo posameznim besedam v korpusih, in s tem omogočimo nadaljnje, zahtevnejše postopke obdelovanja jezikovnih podatkov. Za slovenščino obstaja več naborov oznak. Posvet je bil namenjen njihovi primerjavi ter pogovoru o razlikah med njimi in o možnostih skupne rabe orodij in virov, npr. teh na spletnih straneh: <http://nl.ijs.si/jos> ter http://bos.zrc-sazu.si/oblikoslovno_oznacevanje.html. — *Marko Stabej* <marko.stabej@guest.arnes.si>

Interdisciplinarni folkloristični simpozij. V letu 2009 bo Glasbenonarodopisni inštitut ZRC SAZU zaznamoval 75-letnico ustanovitve z mednarodnim interdisciplinarnim simpozijem, ki nosi provokativni naslov *Kam bi s to folkloro?*. Naslov simpozija ni izbran naključno, ampak je citat naslova članka, ki ga je pred desetletji širši slovenski javnosti predstavila dr. Zmaga Kumer, ki bo v letu 2009 praznovala svojo 85-letnico in ji je ta simpozij tudi posvečen. Razpravljalci bodo odgovore na neretorično vprašanje, ki ga ta simpozij postavlja, iskali prek treh

tematskih sklopov: Folklor v zarisovanju in prestopanju meja Tradicionalno v sodobnosti Ljudsko in umetno. — **Anja Serec Hodžar**, Glasbenonarodopisni inštitut ZRC SAZU <gni@zrc-sazu.si>

874. sestanek LK FF je potekal 7. aprila. Predaval je akad. prof. dr. Janez Orešnik, Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje. Tema predavanja: Vežanje (>liaison(s)<) v francoščini z vidika naravne skladnje. — **Chikako Shigemori Bučar**

Dr. Marko Juvan, KDO BOLEHA ZA SLOVENSKIM KULTURNIM SINDROMOM? O NACIONALNIH FUNKCIJAH LITERATURE IN LITERARNE VEDE. FILOZOFSKA FAKULTETA UNIVERZE V MARIBORU, 10. APRILA 2008. Kratek povzetek predavanja: Ruplova teorija o *slovenskem kulturnem sindromu* (SKS), podobno kot Pirjevčeva *prešernovska struktura* (PS), razlaga estetsko zavrtost slovenske književnosti kot posledico njene nacionalne funkcije – nadomeščanja politike in ideološke *nadstavbe* nedržavnega naroda. Obe teoriji sta vprašljivi, ker sta izpeljani predvsem iz samoperpcij slovenskih literatov in zanemarjata širši primerjalni kontekst: SKS ni nobena slovenska posebnost, ampak ena izmed variantnih uresničitvev evropskega kulturnega nacionalizma. Iz iste ideološke matrice izhajata tudi slovenska nacionalna in primerjalna literarna zgodovina. — **Urška Perenič** <urska.perenic@gmail.com>

Slovensko društvo za preučevanje 18. stoletja je 250. obletnico rojstva slovenskega pesnika, pisatelja in jezikoslovca Valentina Vodnika (1758–1819) obeležilo s predavanjem. Akad. prof. dr. Janko Kos, urednik *Zbrana dela Valentina Vodnika*, avtor *Vodnikove biografije* in številnih člankov o njegovi poeziji, je v predavanju z naslovom *Valentin Vodnik v luči sodobne literarne vede* obravnaval nekatera še danes odprta vprašanja glede njegovega življenja, dela in vpliva ter tudi z njimi tesno povezane probleme nekdanjih in sedanjih interpretacij Vodnikove osebnosti in opusa. Janko Kos je doktoriral 1969 na Oddelku za primerjalno književnost in literarno teorijo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Leta 1970 je bil izvoljen za izrednega, leta 1975 pa za rednega profesorja za primerjalno književnost in literarno teorijo na istem oddelku. Dopisni član SAZU je postal leta 1977, redni član pa leta 1983. V letih 1950–1960 se je posvečal predvsem literarni kritiki, po letu 1960 pa se je usmeril v literarno zgodovino in teorijo, pretežno s stališč primerjalne književnosti in z metodologijo, ki združuje historičnoempirične postopke z duhovnozgodovinskimi in filozofskimi metodami. V tem okviru je posvetil več del prešernoslovju, slovenski književnosti od 18. do 20. stoletja, zgodovini in teoriji evropskega romana, filozofiji umetnosti in literarni teoriji, mdr.: *Prešeren in evropska romantika* (1970), *Matija Čop* (1979), *Morfologija literarnega dela* (1981), *Očrt literarne teorije* (1983), *Roman* (1983), *Primerjalna zgodovina slovenske literature* (1987), *Literarne tipologije* (1989), *Lirika* (1993), *Postmodernizem* (1995), *Duhovna zgodovina Slovencev* (1996) ter *Slovinci in*

Evropa (2007). Predavanje je potekalo 10. aprila 2008 v Mali dvorani ZRC SAZU.
— **Luka Vidmar** <lvidmar@zrc-sazu.si>

Na Oddelku za slovenistiko Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem smo v mesecu aprilu in v začetku maja gostili kar dva vrhunska, svetovno uveljavljena znanstvenika s področja argumentacije, jezikovne pragmatike in filozofije jezika: prof. dr. Fransa H. van Eemeren z Univerze v Amsterdamu in prof. dr. Marino Sbisa z Univerze v Trstu.

Prof. dr. van Eemeren je (skupaj z Robom Grootendorstom in kasneje Petrom Houtlosserjem) avtor/tvorec argumentativne teorije pragma-dialektike, v tem trenutku verjetno najpvlivnejše in najbolj razširjene teorije argumentacije v svetovnem merilu. Je redni profesor na Oddelku za jezikovno komunikacijo, teorijo argumentacije in retoriko Univerze v Amsterdamu, direktor raziskovalnega programa *Argumentacija in diskurz* Amsterdamske šole za kulturno analizo in avtor, soavtor ali urednik več kot 360 publikacij, od tega več kot 40 knjig. Več podrobnosti lahko najdete na njegovi spletni strani <http://home.medewerker.uva.nl/f.h.vaneemeren/>.

Prof. dr. Sbisa je sourednica epohalnega dela J. L. Austina *How to Do Things with Words* (v slovenskem prevodu *Kako napravimo kaj z besedami*) in ena največjih avtoritet za delo J. L. Austina in H. P. Gricea. Je redna profesorica filozofije jezika na Oddelku za filozofijo, Univerze v Trstu in avtorica, soavtorica ali urednica osmih knjig in preko sto člankov s področja filozofije jezika, semiotike in ženskih študij. Več podrobnosti je na voljo na njeni spletni strani http://www.univ.trieste.it/~dipfilo/sbisa/ms_eng.html.

Prof. van Eemeren in prof. Sbisa sta se najprej srečala na panelu 15. aprila, ki smo ga naslovili »What would Searle and Grice have to say about pragma-dialectics«?. Panel je moderiral prof. dr. Igor Ž. Žagar. 16. aprila je prof. dr. van Eemeren predaval na temo Pragma-dialektična teorija argumentacije, 17. aprila pa na temo Razširjena pragma-dialektična teorija argumentacije. Prof. dr. Sbisa je od 23. aprila do 7. maja predavala na temo Grice o pomenu, Grice o konverzijskih implikaturah in Grice o konvencionalnih implikaturah. Predavanja so potekala v okviru predavanj iz *Filozofije jezika* pri prof. dr. Igorju Ž. Žagarju. — **Roberta Filipič** <roberta.filipic@fhs.upr.si>

Predstavitev Prvega dela Novega Testamenta v glagolici 10. aprila 2008 v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani. V marcu 1562 je bila v 2000 primerkih dotiskana najpomembnejša in najobsežnejša knjiga Trubar-Ungnadovega biblijskega zavoda v Urachu, Prvi del *Novega Testamenta* v glagolici. Avtorja hrvaškega prevoda sta Antun Dalmata in Štefan Konzul, Trubarjev delež pa je dvojen. Njegov slovenski prevod *Nove zaveze* iz 1557 je Hrvatoma služil kot ena od temeljnih predlog, poleg nemškega in latinskega, obsežen in večstransko pomemben pa je tudi njegov dolg in izčrpen nemški

predgovor. Teološka fakulteta »Matija Vlačić Ilirik« iz Zagreba je pred kratkim izdala odlično izdelan reprint tega dela, opremljen s temeljitim študijskim zvezkom in nekoliko krajšim povzetkom v angleščini. Izdajo sta predstavila prof. dr. Alojz Jembrih, avtor spremne študije, in urednica izdaje, dr. Lidija Matošević, prodekanica navedene fakultete. Sodeloval je še dr. Mihael Glavan, NUK-ov ekspert za rokopise in stare tiske v pokoju. Omenjena izdaja je prva predstavitev knjige v Sloveniji. Mag. Lenart Šetinc, v. d. ravnatelj NUK, in Helena Drewry <Helena.Drewry@nuk.uni-lj.si>

Reformacija na Slovenskem. 27. mednarodni simpozij Obdobja z naslovom *Reformacija na Slovenskem (ob 500-letnici Trubarjevega rojstva)* bo potekal od 20. do 22. novembra 2008 v organizaciji Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete v Ljubljani. Jedro simpozija je protestantska reformacija na ozadju sprememb v 16. in začetku 17. stoletja, kamor spadata tudi katoliška prenova in humanizem. Tematsko je simpozij zastavljen zelo široko, ker mu gre za književnost, jezik, kulturno in družbeno dogajanje v začrtanem obdobju. Reformacija je bila za Slovence po eni strani reforma vere (teologije, liturgije, cerkvene discipline, ljudske pobožnosti), po drugi pa šele formacija slovenskega knjižnega jezika, jezikoslovja, teološke terminologije, slovenske tiskane književnosti, učene kulture v slovenskem jeziku in še česa. Referati bodo zato prikazali reformacijsko književnost, jezik, glasbo, likovne umetnosti, ideologijo in ob tem tudi recepcijo ter preteklo in sedanje vrednotenje reformacij. Več o simpoziju Obdobja 27, temah simpozija in prireditvi je na voljo na spletni strani <http://www.centerslo.net/simpozij>. Vabita doc. dr. Aleksander Bjelčevič, predsednik 27. simpozija Obdobja, in mag. Mojca Nidorfer Šiško, strokovna sodelavka prireditve. — **Damjan Huber** <damjan.huber@ff.uni-lj.si>

OBVESTILO O KONFERENCI JEZIKOVNE TEHNOLOGIJE IS-LTC 2008 (15.–17. oktobra 2008). Slovensko društvo za jezikovne tehnologije v sklopu meta-konference Informacijska družba – IS 2008 prireja konferenco o jezikovnih tehnologijah, ki bo potekala od 13. do 17. oktobra 2008 na Institutu Jožef Stefan v Ljubljani. To srečanje je šesto v vrsti konferenc o jezikovnih tehnologijah in organizirano kot mednarodna konferenca z mednarodnim programskim odborom. Več o konferenci na <http://nl.ijs.si/is-ltc08/>. Uradna jezika konferenca sta slovenski in angleški. Konferenca bo potekala v dveh delih: v enem bodo predstavljeni prispevki v slovenščini, v drugem pa v angleščini. Sprejeti prispevki bodo objavljeni v zborniku, ki ga bodo prejeli udeleženci konference ob registraciji. Prispevki bodo objavljeni tudi na spletnih straneh konference. Nadaljnje informacije o konferenci, vključno z vabljenimi predavanji, navodili za prispevke, in pomembnimi datumi so dostopne na domači strani konference. — **Tomaž Erjavec** <tomaz.erjavec@ijs.si>

Hrvatsko filološko društvo Rijeka je organiziralo v Opatiji v hotelu Opatija od 22. do 25. 6. 2008 13. mednarodni zbor slavistov. Teme: slovensko-hrvaški jezikovni

in literarni stiki in vplivi, turcizmi v južnoslovanskih jezikih, vpliv orientalskih jezikov, književnosti in kultur na slovanske. — *Milan Nosić*
<milannosic@hotmail.com>

875. sestanek LK FF je potekal 14. aprila. Predaval je mag. Silvo Torkar, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. Tema predavanja: O doslej prezrtem tipu flektivne derivacije v slovenskih krajevnih imenih. — *Chikako Shigemori Bučar*

Ker je etimološki večer, ki smo ga organizirali v torek, 18. marca 2008, uspel, smo se odločili, da bomo takšne večere prirejali vsak mesec. Tako smo v Študentski sekciji Slavističnega društva Slovenije pripravili že 2. etimološki večer, ki je potekal 22. 4. 2008 v predavalnici št. 1 ljubljanske FF. Tema večera so bila poimenovanja rastlin. — *Maruška Agrež* <agrež.maruska@gmail.com>

875. sestanek LK FF je potekal 21. aprila. Predavala je prof. dr. Fabiana Fusco, Univerza v Vidmu, Italija. Tema predavanja: L'autotraduzione: Analisi di una tecnica. Analisi di un caso / Samoprevajanje: analiza tehnike, analiza primera. Predavanje je potekalo v italijanščini. — *Chikako Shigemori Bučar*

5. in 6. maja 2008 je v Mali dvorani ZRC SAZU potekal seminar Oblikoslovno označevanje besedil. Predstavljena sta bila nabor oznak in označevalnik z dodatnimi postopki za obdelovanje že označenih besedil in seznamov besednih oblik in oznak ter s funkcijami za vnos in iznos podatkov v spletnem formatu. Seminar je vodil Primož Jakopin. — *Tomaž Erjavec* <tomaz.erjavec@ijs.si>

Med 22.4. in 24. 4. je v Ljubljani gostovala Erika Fischer-Lichte, avtorica knjige *Eстетika performativnega*, ki je v času njenega obiska izšla v knjižni zbirki Koda Študentske založbe. Naslov predavanja: *Kako definirati uprizoritev: Štirje argumenti v razmislek*. Erika Fischer-Lichte je profesorica na Inštitutu za teatrologijo pri Freie Universität v Berlinu, sicer pa predstavnica tamkajšnjega posebnega raziskovalnega projekta *Kulture performativnega*. Sodi med najuglednejše raziskovalke na področju kulturnih študij, ki se ukvarjajo z dramatikom in gledališčem, a tudi s širšimi fenomeni performerstva oz. insceniranja. Najpozneje od šestdesetih let minulega stoletja sodobnih umetnin ni več mogoče zaobjeti s pojmi tradicionalnih estetik: namesto da bi umetniki ustvarjali *dela*, vse bolj proizvajajo dogodke, ki stara estetska razmerja med subjektom in objektom ter med materialnim in znakovnim statusom razveljavljajo. Da bi lahko temu razvoju sledili, je Erika Fischer-Lichte izoblikovala tako imenovano estetiko performativnega. Ta temelji na pojmu uprizoritve in med drugim vključuje telesno soprisotnost akterjev in gledalcev, performativno proizvajanje materialnosti ter opredelitev uprizoritve kot dogodka. Estetika performativnega pomaga razumeti izrazne forme, ki si želijo odpraviti meje med umetnostjo in življenjem. — *Gasper Troha* <gasper.troha@guest.arnes.si>

877. sestanek LK FF je potekal 28. aprila. Predaval je prof. Jonathan Kaye, gostujoči prof. 2005/06 na Univerzi na Dunaju. Tema predavanja: Canadian Raising: 44 Years of Bad Phonology. — **Chikako Shigemori Bučar**

Od 17. do 19. aprila je v Ljubljani, v Prešernovi dvorani na Novem trgu 4, potekal mednarodni jezikoslovni simpozij z naslovom *Slovenski knjižni jezik v 16. stoletju (ob petstoletnici rojstva Primoža Trubarja)*. Simpozij je pripravil Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU (Sekcija za zgodovino slovenskega jezika). Namen simpozija je bil strniti dosedanja spoznanja o slovenskem knjižnem jeziku 16. stoletja, jih dopolniti z rezultati novih raziskav, ovrednotiti Trubarjev prispevek k njegovemu oblikovanju in hkrati osvežiti spomin na zgodovinsko pogojenost njegovega nastanka. Na simpoziju je sodelovalo 35 znanstvenikov (26 slovenskih in 9 tujih, ki so prišli iz sedmih držav: Avstrije, Belorusije, Hrvaške, Italije, Nemčije, Rusije in Srbije). Program simpozija je dostopen na <http://isjfr.zrc-sazu.si/?q=node/33>. — **Majda Merše**, voditeljica simpozija, in **Kozma Ahačič** <kahacic@zrc-sazu.si>, tajnik simpozija

878. sestanek LK FF je potekal 5. maja. V nemškem jeziku je predavala prof. dr. Zofia Bilut-Homplewicz, Univerza Rzeszow, Poljska. Tema predavanja: Prinzip Kontrastivität. Einige Anmerkungen zum interlingualen, intertextuellen und interlinguistischen Vergleich (Princip protistavnosti. Nekaj opomb k medlingvalnemu, medbesedilnemu in medlingvističnemu primerjanju). — Chikako Shigemori Bučar

6. maja 2008 je na Oddelku za prevajalstvo Filozofske fakultete v Ljubljani Jota priredila predavanje Boštjana Jerka z naslovom Znakovni jezik – kaj pa je to?. Povzetek predavanja najdete na spletnih straneh Jezikovnotehnološkega abonmaja <http://lojze.lugos.si/jota>. — **Špela Vintar** <spela.vintar@guest.arnes.si>

Po razočaranju nad lenobo slovenskega literarnokritičnega medijskega sveta, ki objavlja v glavnem, kar jim postrežemo v sporočilih za javnost, ugotavljam, da bom morala za resno kritiko svojega dela poskrbeti sama: iščem kritika sodobne književnosti, ki bo voljan skočiti med moje zadnje platnice in strokovno komentirati, kar je ujeta mednje. Če je *Pocestnica*, s podnaslovom *Življenjski potopis*, morda izziv, vas vljudno prosim, da mi sporočite, kam bi vam knjigo lahko dostavila in koliko bo znašalo nadomestilo za vaše cenjeno strokovno delo. V pričakovanju vašega odgovora vas pristrčno pozdravljam, — **Benka Pulko** <info@BenkaPulko.com>, <http://www.pocestnica.si/>, 8. maj 2008

Pohod po Kosmačevi učni poti 2008. 17. maja 2008 je potekal 8. pohod po Kosmačevi učni poti. Pohodniki smo se zbrali ob 8.30 v Dolenji Trebuši in po kratkem kulturnem programu odšli na pot po dolini Idrijce. Obiskali smo Kosmačevo domačijo, srečali njegove literarne junake, poskrbljeno pa je bilo tudi za žejne in lačne. — **Nevenka Janež** <nevenka.janez1@guest.arnes.si>

879. sestanek LK FFje potekal 12. maja. Predavala je dr. Ana Galjanić, Oddelek za klasično filologijo na Univerzi v Zagrebu. Tema predavanja: Enumeracija u pjesništvu indoevropskih jezika (Naštevaje v pesništvu indoevropskih jezikov). — *Chikako Shigemori Bučar*

Na 3. etimološkem večeru, ki je potekal 20. maja 2008 na Filozofski fakulteti Ljubljani, smo nadaljevali našo debato, povezano s poimenovanjem rastlin. — *Maruška Agrež* <agre.z.maruska@gmail.com>

V okviru podiplomskega programa Interkulturni študiji – Primerjalni študij idej in kultur Univerze v Novi Gorici in ZRC SAZU se je v Mali dvorani ZRC letos predstavilo že nekaj vodilnih hrvaških raziskovalcev s področja etnomuzikologije, etnokoreologije in folkloristike (tekstologije). 20. maja 2008 sta na ZRC potekali dve folkloristični predavanji. Hrvaško raziskovanje balad in kulturno animalistiko sta predstavili sodelavki Inštituta za etnologijo in folkloristiko iz Zagreba, Suzana Marjanić (Antropologija živali – paradoks ali nujnost) in Simona Delić (Španske romances v zbirki *Volkslieder* (1778/79) Johanna Gottfrieda Herderja, v zbirki *Silva de romances viejos* Jakoba Grimma (1815) in njihovi medkulturni odmevi v Hrvaški).

Suzana Marjanić je vrhunska znanstvenica, ki med drugimi folklorističnimi, etnološkimi in antropološkimi temami raziskuje še področja mitologije, ekofemizima in kulturne animalistike na Hrvaškem. V predavanju je diskurzivno in polemično razmišljala o idejah kulturne animalistike (Visković) in izpostavila neantropocentrični vidik v raziskovanju živali in njihove antropologije (Noske) ter upoštevanja živali kot subjekta raziskovanja in ne več kot le objekta. Predstavila je tudi cilje znanstvenega projekta *Kulturna animalistika*, zbornik razprav *Kulturni bestijarij*. Simona Delić raziskuje povezave med hrvaško in špansko ljudsko in umetno pesmijo ter se še posebno posveča baladi kot posebnemu folklornemu in literarnemu žanru. Predstavila je fenomen literarnega prevajanja ljudskega pesništva nekega tujega naroda in posledično neke vrste kulturno hibridizacijo. Izhodišče predavanja je bil vpliv Herderjeve zbirke *Volkslieder* (1778/79) in španskih romanc, ki jih je objavil Jakob Grimm v zbirki *Silva de romances viejos*, na hrvaško umetno avtorsko pesništvo 19. stoletja. Obravnavala je tudi objavljene pesmi »slovensko-hrvaškega pesnika Stanka Vraza«. — *Glasbenonarodopisni inštitut ZRC SAZU* <gni@zrc-sazu.si>

Letos obeležujemo 50. obletnico uredbe št. 1/1958 o uradnih jezikih v EU. Ob tej priložnosti je Predstavništvo Evropske komisije v Sloveniji organiziralo okroglo mizo z naslovom Vpliv besedišča EU na slovenščino – priložnost za razvoj jezika? Okrogla miza je potekala v ponedeljek, 26. maja, v Klubu Cankarjevega doma. O vplivu besedišča EU na slovenščino so se pogovarjali Darja Erbič (Sektor za pravno in jezikovno ureditev EU v SVEZ), dr. Matej Accetto (docent za evropsko pravo, Pravna fakulteta), Maksimiljan Gulič (prevajalec, terminolog), Mateja Jemec Tomažin (raziskovalka terminologije EU v slovenščini), dr. Monika Kalin

Golob (slovenistka, predavateljica na FDV). Okroglo mizo je moderiral dr. Marko Stabej s Filozofske fakultete v Ljubljani. Zaradi vstopa Slovenije v Evropsko unijo in statusa slovenščine kot enega od uradnih jezikov EU so se v slovenskem jezikovnem prostoru pojavili novi pojmi, skovanke, kratice, ki jih je treba prenesti v slovenščino. Z okroglo mizo smo zainteresirani javnosti predstavili vprašanje nastajanja novega besedišča v slovenščini in ga osvetlili z različnih zornih kotov. — *Predstavninstvo Evropske komisije v Sloveniji* in *Študentska založba* <DGT-LJUBLJANA@ec.europa.eu>

21. maja je na Gospodarskem razstavišču v okviru festivala Ustvarjalnost in inovativnost v vzgoji in izobraževanju potekala okrogla miza z naslovom Trubarjevo leto. Sodelovali so Aleš Bjelčevič, Kozma Ahačič, Boža Krakar Vogel, Marijana Klemenčič Glavica in moderatorka Mojca Poznanovič. Okrogla miza je osvetlila pomen in možnosti predstavljanja Trubarja oz. reformacije v vzgojno izobraževalnih procesih. — *Boža Krakar Vogel* <boza.krakar@guest.arnes.si>

Collegium artium in Oddelek za slovenistiko UP FHS, 21. maj 2008, Foresterija UP FHS – predavanje Marije Stanonik o slovenski narečni književnosti. Marija Stanonik je obravnavala slovensko narečno dramatiko, slovensko narečno poezijo in slovensko narečno prozo na celotnem slovenskem etnicnem ozemlju od 18. st. pa do danes. Je slavistka in etnologinja, znanstvena svetnica na Institutu za slovensko narodopisje ZRC SAZU v Ljubljani. Od leta 1995 predava slovstveno folkloristiko na oddelku za slovenistiko FF v Ljubljani in od leta 1998 na Oddelku za slovanske jezike s književnostjo FF v Mariboru. V prepričanju, da je za osamosvajanje in razvoj vsake stroke odločilno, da ima organ povezovanja s strokovnim podmladkom, je začela leta 2002 izdajati strokovno glasilo *Slovenska folkloristika*. Je že od samega začetka leta 1988 urednica knjižne zbirke *Glasovi*, v kateri je izšlo čez 10.000 slovenskih folklornih pripovedi v 32 knjigah. Zagovarja tezo o upravičeni samostojnosti slovstvene folkloristike nasproti etnologiji in literarni vedi. — *Vladka Tucovič* <vladka.tucovic@guest.arnes.si>, 21. 5. 2008

880. sestanek LK FF je potekal 26. maja. Predaval je dr. Matej Šekli, Oddelek za slavistiko Filozofske fakultete. Tema predavanja: Zaimkovna ponovitev osebka in predmeta v rezijanskem narečju slovenščine (s stališča jezikovnega stika s furlanščino). — *Chikako Shigemori Bučar*

V okviru založniškega projekta Zlati bralec nagrajujemo vse tiste, ki so vsa leta osnovnega šolanja brali za bralno značko! Knjižne darilne pakete, ki so jih letos sestavljata knjigi *Poletje na okenski polici* Irene Velikonja in *Trubar.doc* (izbor dr. Kozma Ahačič in Miha Mohor) smo predstavili na novinarski konferenci v četrtek, 29. maja 2008 v prostorih Društva slovenskih pisateljev, Tomšičeva 12, Ljubljana. O petletnem povezovanju pri projektu Zlati bralec so govorili dr. Igor Saksida, Slavko Pregl, Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS ter predstavniki družbe Mobitel, pogovor z avtorji je vodila Darka Tancer Kajnih. — *Bralna značka* <info@bralnaznacka.si>

Poletni semester na koprski slovenistiki. Pred junijskim izpitnim obdobjem se na Oddelku za slovenistiko koprške Fakultete za humanisticne studije Univerze na Primorskem (FHS UP) izteka niz slovenisticnih prireditev. Ko je pozimi okoli vogalov se zavijala istrska burja, je topla beseda pravo mesto nasla v zavetju palace Foresterija na Titovem trgu 5 – najprej na literarnih večerih z Borisom A. Novakom in Suzano Tratnik v okviru predmeta Književnost III, na predstavitvi knjige *Fluminensia Slovenica* (o Slovencih na Reki in resko-slovenskih kulturnih stikih) gosta z reske Filozofske fakultete, literarnega in kulturnega zgodovinarja, Irvina Lukezica, in slednjic na literarnem večeru ob izidu *Popravor pesniske zbirke* predavatelja literarne zgodovine in teorije na koprski slovenistiki, Marcella Potocca. Gost v okviru vaj iz interpretacije besedil je marca, ko so se ze razcvetali mandljevc, bil vrhunski premisljevalec o naravi in clovekovem odnosu do nje, pesnik, pisatelj, esejist, ornitolog in zagovornik narave, Iztok Geister. Ob 500-letnici Trubarjevega rojstva je bil prav tako sirs, javnosti namenjen pogovor z Jonatanom Vinklerjem, predavateljem starejse slovenske knjizevnosti na FHS in urednikom Trubarjevih *Zbranih del*.

Aprila in maja toplo pomladansko sonce studentov in predavateljev ni zvabilo iz prostorov fakultete le na Titov trg, kjer so se v okviru Dnevov humanistike FHS UP na Humanisticnem maratonu pomerili v tekmovanju iz razumevanja narecnih besedil in njihovega »prestavljanja« oz. prevajanja v knjizno zvrst, temvec tudi na dve strokovni ekskurziji. Prva, ze tradicionalna, imenovana Od Vergerija do Trubarja, je 8. aprila s koprskega Vergerijevega trga prek Ljubljane in obiska razstave inkunabul v NUK-u in Trubarjeve razstave v Narodnem muzeju vodila na Rascico. Na drugi, dvodneveni, narodopisno, folkloristicno, narecjeslovno in sociolingvisticno obarvani, pa nas je pot v organizaciji Ludvika Karnicarja vodila prek Bistrice na Zilji z obiskom pri slovenski pesnici Jozici Certov (Pepci Druml) na njeni obnovljeni domaciji s predstavitvijo stehvanja vodila v Celovec, na Alpsko-jadransko univerzo, kjer nas je pozdravil Peter Svetina, zvecer pa se visoko pod karavansko Kosuto, v vas Sele. Drugi dan je bil namenjen obisku Gradca in tamkajsne slavistike.

Ko zacne pritiskati poletna vrocina, je ponovno priloznost zateci se v tokrat prijetno hladno Foresterijo – 21. maja na predavanje Marije Stanonik o slovenski narecni knjizevnosti. Tik pred izpiti, 5. junija ob 17.00, pa je bilo v okviru izmenjave slovenskega in hrvaskega pisateljskega drustva organizirano branje hrvaskih avtorjev: Igorja Cumandre, Tatjene Gromace, Zeljka Ivanjka in Radenka Vadanjela. — **Vladka Tucovič** <vladka.tucovic@guest.arnes.si>

Znanstveno-raziskovalno sredisce Koper Univerze na Primorskem in Fakulteta za humanisticne studije Koper Univerze na Primorskem sta na predvecer znanstvene konference Sodobne jezikovne tehnologije v medkulturni komunikaciji v cetrtek, 22. 5. 2008, na Fakulteti za humanisticne studije Koper Univerze na Primorskem organizirala okroglo mizo z naslovom Medkulturnost in povezovanje v

Sredozemlju. Sodelovali so: Rado Bohinc, rektor Univerze na Primorskem, Tomaž Zalaznik, direktor Instituta Nove revije, Marcello Scalisi, namestnik direktorja Zveze mediteranskih univerz iz Rima, Darko Darovec, direktor Znanstveno-raziskovalnega središča Koper Univerze na Primorskem, Vesna Mikolič, dekanja Fakultete za humanistične študije, in Nédim Gürsel, direktor raziskav za primerjalno književnost na CNRS v Parizu, mednarodno priznani turški pisatelj in predavatelj sodobne turške književnosti na pariski Sorboni in na Institutu za orientalske jezike. Sklep okrogle mize, ki jo je povezoval Kristof Jacek Kozak, prodekan FHS za mednarodno sodelovanje, je bilo med drugim spoznanje, da je tudi slovenski sredozemski prostor zibelka medkulturnega dialoga in sooblikovalec dela slovenske identitete. — **Vladka Tucovič** <vladka.tucovic@guest.arnes.si>, 26. 5. 2008

Do desete obletnice foruma *Slovlit*, ki se je začel pri *Yahooju* septembra 1999 (<http://groups.yahoo.com/group/slovlit/>) in nadaljeval na strežniku Inštituta Jožef Štefan (<http://mailman.ijs.si/pipermail/slovlit/>), je sicer še dobro leto, ker pa ni treba, da bi nas komandirale ravno okrogle številke, je moderator foruma, Miran Hladnik, že 31. maja letos priredil prvo veliko slovlitovske srečanje. Slovlitovcev je po najnovjšem štetju okrog 1100. Na sobotnem Slovlitovem žuru na Srednji Dobravi pri Kropi (31. maja 2008) se je zbralo 13 članov (skupaj z družinami 33 ljudi) in preživelo prijetno popoldne. Narejena sta bila en sprehod in eno kolesarjenje, kovaški muzej v Kropi je doživel en obisk, popit je bil (pre)mnog kozarec in izrečena prenekatera beseda. Boža Krakar Vogel je iz Tübingena zbranim poslala lepe pozdrave. — **Miran Hladnik**, 1. 6. 2008

Srečanje in podelitev priznanj CLF. Zaključil se je drugi Cankarjeve literarni festival, na katerem so morali učenci in dijaki napisati scenarij po kratki zgodbi *Distancirano čustvo* mlade ruske pisateljice Irine Denežkine. Po mnenju žirije, v kateri so bili Zdravko Duša, Ana Lasić in Matevž Luzar, so najboljše tri scenarije napisali Sara Kern (Waldorfska šola Ljubljana, mentor Klemen Lah), Nina Istenič (Gimnazija Jurija Vege Idrija, mentor Romana Kokošar) ter Lara Vukšić in Tamara Klavžar (Gimnazija Bežigrad, mentorica Katja Lah). V četrtek, 29. 5., smo jim podelili priznanja. Ogledali smo si tudi kratki film *Vučko* Matevža Luzarja, ki je nominiran za »študentskega« oscarja. — **Klemen Lah** <klemnov@gmail.com>

Popravljanje strojno grobo prebranih besedil v Wikivirovem projektu *Slovenska leposlovna klasika* (http://sl.wikisource.org/wiki/Wikivir:Slovenska_leposlovna_klasika) se bo od zdaj dalje tudi honoriralo. S seznama si izberite besedilo z naslovom v modrem in v glavi dokumenta preverite, v kolikšni meri in do kod je že popravljen. Zeleni kvadrček v rubriki Stopnja obdelave pomeni, da je že dokončano, zapolnjeni trije, dva ali en sam kvadrček (v oranžni, vijoličasti ali lila barvi) pa vas kličejo k delu. Najprej po besedilu in v zavihku <zgodovina strani> pogledate, do kod je prišel predhodni popravljalec, oziroma da ni prav zdaj pri popravljanju. Če se z

besedilom v zadnjem času ni ukvarjal nihče ali si ga ni kdo rezerviral, je na razpolago za vaše posege. Besedilo korigirate po pdf-predlogi (povezava nanjo je v glavi dokumenta). V eni polovici zaslona odprite sliko besedila, v drugi polovici pa njegov tekst v Wikiviru. Kliknite zavihek <uredite stran> in se lotite popravljanja. Odstavek napravite s prazno vrstico, popravite (ne)stičnost pri ločilih, poenotite narekovaje in pomišljaje, razvozajte poškodovana ali narobe razbrana mesta ipd. Naslove poglavij opremite z dvema enačajema spredaj in zadaj: == Naslov == . Zgledujte se pri drugih besedilih. Za začetne serijske zamenjave ga je koristno prekopicirati v urejevalnik in ga potem naložiti nazaj v Wikivir. Če se vam kaj zakomplicira, v zavihku <zgodovina strani> s klikom na *undo* vedno lahko vrnete stanje dokumenta nazaj v prejšnjo fazo. Pred delom se s klikom na povezavo <Log in/create account> registrirate in se prijavite. Zainteresirani študentje se javite po e-pošti na miran.hladnik@guest.arnes.si in pred začetkom dela prinesite študentsko napotnico v kabinet #218 na Aškerčevi 2. Honorar bo obračunan po obsegu popravljenega besedila in težavnosti popravkov tako, da bo delo za zavzeto tipkarico ali tipkarja dovolj interesantno. :) Korigiranje za višjo oceno in honorar se izključujeta, lahko pa se lotite korektur najprej za višjo oceno, potem ko vam zadeva steče in vas zasvoji, pa še za honorar. Objavite na *Slovlitu*, ko boste z besedilom gotovi; tedaj v rubriki Stopnja obdelave spremenite številko v 4. Financiranje je omogočilo Ministrstvo za kulturo RS. — **Miran Hladnik**

Ob petstoletnici Trubarjevega rojstva sta Slavistično društvo Maribor in Oddelek za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete Maribor organizirala znanstveno konferenco Prodorne in preroške misli 16. stoletja, ki je potekala 4. in 5. junija 2008 na Univerzi v Mariboru. Sodelovali so Marko Štuhec, Dejan Kos, Alenka Jensterle Doležal, Marko Jesenšek, Irena Orel, Majda Merše, Jožica Narat, Andreja Legan Ravnikar, France Novak, Irena Stramljič Breznik, Matej Hriberšek, Marianna Leonidovna Bershadskaja, Aleksander Bjelčevič, Vincenc Rajšp, Blanka Bošnjak, Barbara Pregelj, Milena Mileva Blažič, Ivana Latković, Zvonko Kovač, Katja Bergles, Miran Štuhec. — **Blanka Bošnjak** <blanka.bosnjak@uni-mb.si>

Slovenski komparativisti letos prvič gostimo letni kolokvij kakega od odborov Mednarodne zveze za primerjalno književnost (ICLA/AILC) in na njem tudi aktivno sodelujemo. V sodelovanju z Inštitutom za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU in s finančno podporo ZRC SAZU, ARRS in Research Institute for Cosmopolitan Cultures na Univerzi v Manchestru je Komite za literarno teorijo pri ICLA pod predsedstvom prof. dr. Galina Tihanova priredil mednarodno konferenco RESPONDING TO COSMOPOLITANISM: THE NEW IDENTITIES OF LITERARY THEORY (ODGOVOR NA KOZMOPOLITSTVO: NOVE IDENTITETE LITERARNE TEORIJE). Potekala je 5. in 6. junija 2008 v Mali dvorani ZRC SAZU v Ljubljani, na njej so poleg domačih nastopili mnogi vodilni svetovni komparativisti, mdr. tudi Galin Tihanov, John Neubauer, Péter Hajdu in Vladimir Biti. To, da je kolokvij, ki ga vsako leto prireja The ICLA Committee on Literary Theory, junija 2008 potekal v Ljubljani, pomeni priznanje daljšega

plodnega sodelovanja ICLA/AILC s slovenskimi kolegi na ZRC SAZU in Univerzi v Ljubljani. — **Marko Juvan**, soorganizator kolokvija ICLA/AILC, in **Gašper Troha** <gasper.troha@guest.arnes.si>

4. junija 2008 je bilo v Veliki sejni dvorani Mestne hiše predavanje o etimologiji imena Ljubljana. O izvoru in pomenu imena našega glavnega mesta je spregovoril mag. Silvo Torkar, samostojni strokovni sodelavec iz Etimološko-onomastične sekcije Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša na ZRC SAZU. Prireditev je organizirala Mestna občina Ljubljana. — **Milena Mileva Blažič** <milena.blazic@guest.arnes.si>

Slovensko društvo Informatika in Slovensko protestantsko društvo Primož Trubar sta v petek 30. maja priredila simpozij Trubar in internet: Slovenci na začetku in na koncu Gutenbergove galaksije. Dogajal se je v dvorani IZUM, Prešernova 17 v Mariboru od 10.00 dalje, nastopili pa so Niko Štauberger, Andrej Flogie, Fanika Vrečko Krajnc, Dušan Voglar, Tone Partljič, Matjaž Kmecl, Francka Premk, Primož Jakopin, Rajko Muršič, Marjan Pungartnik, Peter Tomaž Dobrila, Franci Pivec, Matjaž Mulej in Miran Hladnik. — **Miran Hladnik**

Poletna terminološka šola bo potekala od 4. do 6. septembra 2008 v Ljubljani, v prostorih ZRC SAZU, Novi trg 2, v organizaciji Sekcije za terminološke slovarje in Leksikološke sekcije Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Oddelka za prevajalstvo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani ter organizacij EAFT (The European Association for Terminology) in TermNet (International Network for Terminology). Poletna terminološka šola bo organizirana v obliki predavanj, praktičnih delavnic (vodiji jih bodo Vojko Gorjanc, Nataša Logar, Darja Fišer, Špela Vintar in Borislava Košmrlj Levačič) in okroglih miz. Predavatelji bodo predstavili različne terminološke teme, okrogli mizi z mednarodno udeležbo pa bosta obravnavali terminologijo v narodnem jeziku in dvo-/večjezičnost globalne družbe ter načrtovanje terminologije v slovenskem prostoru. Več informacij na <http://isjifr.zrc-sazu.si/index.php?q=sl/node/35>. — **Marjeta Humar**, spec. v hum., predsednica organizacijskega odbora, in **Špela Vintar** <spela.vintar@guest.arnes.si>, 3. 6. 2008

10. junija je v prostorih Italijanskega inštituta za kulturo na Kongresnem trgu 13 v Ljubljani (v okviru prireditev Književnost manjšin in etničnih skupin v Sloveniji, ki jih v evropskem letu medkulturnega dialoga organizira Mladinski kulturni center iz Maribora) potekal simpozij Literatura italijanske manjšine v Sloveniji. Na simpoziju sta se z referatoma predstavila Gašper Malej in Mario Steffe. Več na <http://www.mkc.si/>. — **Vladimir Osolnik** <Vladimir.Osolnik@ff.uni-lj.si>

Slavisti počastili Trubarja. Slavistično društvo Dolenjske in Bele krajine je popeljalo svoje člane na strokovno ekskurzijo. Najprej smo si v Narodni in univerzitetni knjižnici ogledali neprecenljivo Trubar-Ungnadovo zbirko slovenskih in hrvaških protestantskih tiskov iz Univerzitetne biblioteke v Baslu ter prvi izvorni

izvod knjige *Noviga testamenta pusledni dejl*, 1577. Knjige so prvič razstavljene na slovenskih tleh in so izrednega pomena za kulturno zgodovino reformacije v južni Evropi, nekatere so unikatne, odlikuje jih izjemna vezava. Razstava pomeni mednarodno počastitev 500. obletnice rojstva Primoža Trubarja, stvaritelja slovenske knjige, je pomemben kulturni dogodek v času predsedovanja Republike Slovenije Evropski uniji, hkrati pa potrjuje dobre kulturne in meddržavne odnose med Republiko Slovenijo in Republiko Švico. Na Raščici smo obiskali Trubarjevo domačijo, si ogledali razstavo in prisluhnili razlagi vodiča. Druženje smo sklenili s »Trubarjevo večerjo« Pri Kuklju v Velikih Laščah. — **Danica Rangus** <danica.rangus@gmail.com>, 10. 6. 2008

Iz korenin preteklosti rastejo plodovi sedanjosti. Tudi Srednja šola za gostinstvo in turizem v Ljubljani se je pridružila praznovanju 500-letnice Trubarjevega rojstva. Dijaki dveh oddelkov poklicno-tehniškega izobraževanja so za praktični del poklicne mature pripravili projekt Iz korenin preteklosti rastejo plodovi sedanjosti. Preučevali so Trubarjev čas in obudili spomin na jedi kmečke in gosposke kuhinje. Slavnostne prireditve, ki je bila 10. junija 2008 na Turjaškem gradu in jo je povezoval maturant – graščak, so se udeležili številni vabljeni gostje, med drugimi tudi dr. Alenka Šverc, državna sekretarka na MŠŠ, Anton Zakrajšek, župan Velikih Lašč, in Eric Rauscher, vrhunski francoski kuhar in direktor restavracije Chez Eric. Fotografije si lahko ogledate v galeriji <http://picasaweb.google.com/ssgtlj/ProjektVPoAstitev500LetniceRojstvaPrimoATrubarja>. — **Marjana Hodak** <marjana.hodak@gmail.com>, 12. 6. 2008

Slavnostna otvoritev 44. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture je bila v ponedeljek, 30. 6. 2008, v Mestnem muzeju. Kratkim nagovorom ministrice za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Mojce Kucler Dolinar, župana mesta Ljubljana Zorana Jankovića, predsednik Upravnega odbora Univerze v Ljubljani Janeza Hribarja, dekana Filozofske fakultete Valentina Bucika, predstojnice Oddelka za slovenistiko Jerce Vogel je sledil glasbeni nastop sopranistke Mateje Stražar in pianista Vladimirja Mlinarića. — **Mateja Pezdirc Bartol**, predsednica 44. SSJLK, in **Mojca Nidorfer Šiškovič** <Mojca.Nidorfer@ff.uni-lj.si>

23. 6. 2008 je v dvorani Zemljepisnega muzeja v Ljubljani celovška Mohorjeva nadaljevala s ciklom predstavitev knjižnih novosti, in sicer z delom Korošice po rodu Monike Kropelj (roj. Šašel) *Od Ajda do Zlatoroga: Slovenska bajeslovna bitja*. Več o preglednem delu o našem bajeslovju in mitologiji na <http://www.mohorjeva.si/>. — **Janez Stergar** <janez.stergar@guest.arnes.si>

Lepa novica – Unesco je izbral Ljubljano za svetovno prestolnico knjige 2010 (World Book Capital City 2010). Projekt je pripravil dr. Uroš Grilc. Čestitke Ljubljani in novi izzivi za vse nas. Gl. še http://portal.unesco.org/en/ev.php-URL_ID=42668&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html. — **Milena Mileva Blažič** <milena.blazic@guest.arnes.si>, 19. 6. 2008

Znanstveni simpozij o Življenju in delu Jožefa Borovnjaka je potekal 26. in 27. junija 2008 v Cankovi. Filozofska fakulteta v Mariboru ga je priredila ob 150-letnici njegovega prihoda za župnika na Cankovo (20. 6. 1858; tam je ostal do smrti leta 1909). Na simpoziju smo ovrednotili Borovnjakovo cerkveno in posvetno delo, ki povezuje prekmurske pisatelje 19. stoletja s kulturnimi delavci 20. stoletja. Poznavalci in raziskovalci Borovnjakovega dela iz SAZU, ZRC SAZU, mariborske in ljubljanske univerze ter drugih izobraževalnih ustanov, murskosoboške knjižnice in muzeja, mariborske nadškofije in murskosoboške škofije so predstavili (1) Borovnjaka kot duhovnika in nadaljevalca Košičevega dela v Prekmurju, (2) Borovnjakove kulturne jezikovne in književne stike s štajerskimi duhovniki, (3) Borovnjaka kot najpomembnejšega prireditelja prekmurskih katoliških knjig, (4) Borovnjaka kot izdajatelja šolskih knjig, (5) Borovnjaka kot prevajalca (6) Borovnjakov odnos do prekmurskega knjižnega jezika in narečja, (7) Borovnjakov odnos do politike (pristaš Deakova stranka) ter (8) narodnostno, kulturno in politično življenje med Muro in Rabo v Borovnjakovem času. Znanstvena javnost s tem simpozijem pokriva še eno belo liso v poznavanju jezikovnih razmer v slovenskem panonskem jezikovnem prostoru. Gre za še vedno preslabo raziskane procese poenotenja dveh knjižnih norm, oz. za medsebojno prepletanje in približevanje prekmurskega knjižnega jezika enotni slovenski knjižni normi. Borovnjakov delež pri tem je bil zelo pomemben. — **Marko Jesensek** <marko.jesensek@uni-mb.si>

24. junija je v Veliki predavalnici IJS (prvo nadstropje glavne zgradbe) potekal 202. Solomonov seminar. Posnetki preteklih seminarjev so na <http://videolectures.net/solomon/>. Tokrat je Simon Krek predstavil pravkar zaceti pet in pol letni projekt Sporazumevanje v slovenskem jeziku. Gre za projekt, kjer ima slovenski jezik lepo priložnost, da se ustrezno posodobi v mnogo pogledih – tudi v smislu razvoja računalniških orodij za obvladovanje jezika, kar nas bo naredilo konkurenčne (tipično vecjim) jezikom, ki to že imajo. — **Marko Grobelnik** <marko.grobelnik@ijs.si>

Kaj slovenističnega se dogaja za mejo?

V Gradcu je 13. marca potekal že 7. slovenistični dan, ki ga organizira Inštitut za slavistiko Univerze Karla in Franca v Gradcu v sodelovanju s Slovenskim znanstvenim inštitutom na Dunaju. Tema letošnjega simpozija Zgodovina Slovencev je bila ob priložnosti predsedovanju Slovenije Evropski uniji zasnovana širše. Vsak s svojim pogledom so jo osvetlili avstrijska zgodovinarica in trije slovenski zgodovinarji: Marija Wakounig (Univerza na Dunaju), Peter Štih (Univerza v Ljubljani), Igor Grdina (ZRC SAZU), Stane Granda (ZRC SAZU), Janko Prunk (Univerza v Ljubljani). — **Ludvik Karničar** in **Andrejka Žejn** <andrejka.zejn@guest.arnes.si>

18. marca je bila v prostorih Narodne knjižnice Češke republike v Pragi otvoritev razstave Sinergija Slovencev s Čehi. Razstava, ki spremlja slovensko-češke kulturne stike od leta 1991 do sodobnosti, je vsebovala več tematskih ciklov: pedagoško, strokovno in javno delovanje čeških univerzitetnih slovenistik (Praga, Brno, Plzen, Pardubice), kronološki pregled čeških prevodov slovenskih umetnostnih besedil in avtorskih branj na Češkem ter kulturnih prireditev iz tega časa (1994 – razstava Jože Plečnik na Praškem gradu, gostovanja slovenskih gledališč v Plznu in v Pragi, 2005 – mednarodni praški knjižni sejem s Slovenijo kot glavnim gostom). — **Jasna Honzak Jahič** <JasnaHonzak@seznam.cz>

V petek, 28. marca, sta v Trstu na Visoki šoli modernih jezikov za prevajalce in tolmače, nekdanjem Narodnem domu, potekala dva pomembna dogodka. Uredništvo tržaške revije *Konrad* je priredilo srečanje s pisateljem Borisom Pahorjem, ki je z izdajo italijanskega prevoda romana *Nekropola* s štiridesetletno zamudo končno doživel priznanje tudi v Italiji. Po nagovoru rektorja tržaške univerze Francesca Peronija in ravnateljice Visoke šole Lorenze Rege je prof. Marija Pirjevec v nabitto polni veliki dvorani pisatelja najprej predstavila z vidika njegovega mesta v slovenski literaturi dvajsetega stoletja, nato pa je skupaj z urednikom revije Konrad Walterjem Chiereghinom vodila pogovor z njim. Prav tako v veliki dvorani Narodnega doma je bila tudi predstavitev italijanskega prevoda knjige Slovenija – Zgodovina mlade evropske identitete, ki jo je napisal nemški zgodovinar Joachim Höslner, docent za zgodovino Vzhodne Evrope na univerzi v Marburgu. O njej sta na večeru, ki ga je vodila prof. Marija Pirjevec, pred številnim občinstvom poleg avtorja spregovorila zgodovinarja Marta Verginella in Jože Pirjevec. V knjigi je predstavljena celotna slovenska zgodovina od antike do današnjih dni s posebnim poudarkom na nastajanju slovenske narodne identitete v 19. stoletju in na dogajanju po drugi svetovni vojni. V veliko pomoč bo vsem italijanskim bralcem, ki bi radi podrobneje spoznali zgodovino svoje severovzhodne sosede. — **Rada Lečič** <vasja.bratina@telemach.net>, 1. 4. 2008

Ob 500-letnici Primoža Trubarja v čitalnici dunajske slavistične strokovne knjižnice (Spitalgasse 2–4, Campus Altes AKH, Hof 3; <http://www.ub.univie.ac.at/aktuelles/slavistik.html>) je 16. aprila potekal literarno-bibliofilski večer, na katerem so mdr. nastopili Stefan-Michael Newerkle (predstojnik Inštituta za slavistiko), Katja Sturm-Schnabl, Norbert Brien in Erwin Köstler. — **Peter Scherber** <pscherb@chello.at>

Slovenski vikend v Litvi. 4. in 5. aprila 2008 so profesorji, lektorica in študentje slovenskega jezika z Univerze v Vilni v središču Vilne pripravili že tradicionalni Slovenski vikend, posvečen slovenskemu jeziku, slovenski literaturi, kulturi, kulinariki in glasbi. Slovenski vikend se je začel v petek, 4. aprila, nadvse zanimivo: s predavanjem gostujoče predavateljice s Filozofske fakultete v Ljubljani, prof. dr. Alojzije Zupan Sosič o sodobnem slovenskem romanu na Filološki fakulteti Univerze v Vilni. Predavanje je potekalo v angleščini, saj je bilo

namenjeno vsem, ki jih zanima sodobna slovenska literatura. Poleg profesorjev in študentov slovenščine so se predavanja udeležili tudi profesorji in študentje hrvaškega jezika, predstojnica Katedre za slavistiko dr. Jelena Brazauskiene, in nekateri tuji študentje, ki študirajo v Vilni. Predavanju je sledilo prijetno druženje na katedri za slavistiko ob okusnem prigrizku, v popoldanskih urah pa smo si na filmskem festivalu v kinu Coca-Cola Plaza ogledali koprodukcijski film *Sem iz Titovega Velesa*, pri katerem je sodelovala tudi Slovenija.

V soboto, 5. aprila, je bilo v središču srečanje z našo gostjo, pesnico Barbaro Korun, ki so se ga med drugimi udeležili tudi ga. Irena Rappelj, konzulka na veleposlaništvu RS v Kopenhagnu, ga. Birute Vagriene, direktorica Vilniuških spominskih muzejev in g. Predrag Lukič, lektor za hrvaški jezik na Univerzi v Vilni. V zgodnjem popoldnevu smo se srečali v Spominskem muzeju Beatriče Grincevičiutes (Beatričes namai). Po krajši predstavitvi življenja in dela v muzeju, o tem je spregovorila ga. Laima Žukauskaite, je slovenska konzulka predstavila prednostne naloge slovenskega predsedovanja Evropski uniji. Izredno veselje pa je bilo poslušati predvsem pogovor in poezijo pesnice Barbare Korun. Spregovorila je o svojem srečanju s poezijo, doživljanju literature, jezika in ustvarjanja, o svojem pogledu na nekatere plati življenja. Obiskovalci smo uživali tudi v njenem branju poezije. Pogovor je odlično pripravila, vodila in ga hkrati tudi prevajala v litovski jezik študentka Evelina Pavlovska, ki je predstavila nekaj pesmi Barbare Korun tudi v litovščini. Dogodek je s svojo glasbo obogatil študent jazz klavirja, sicer pa smo lahko prisluhnili tudi različni izbrani slovenski glasbi. Naše druženje se je nadaljevalo ob ogledu videoprojekcije o Sloveniji, ki sta jo pripravili študentki Migle Petkute in Valentina Jasiulevič, pokušini slovenskih jedi in slovenskega vina, večer pa smo sklenili z ogledom slovenskega filma *Petelinji zajtrk*. Študentje so pesnici podarili ob koncu posebno darilo: knjigo svojih prevodov njene poezije, ki so jo pripravili povsem sami. Izredno so se izkazali vsi študentje, saj so zavzeto in resno sodelovali s prevajanjem poezije Barbare Korun v litovski jezik, sami so vodili program srečanja in se lotili tudi priprave nekaterih slovenskih jedi. Navdušeni so bili tako nad predavanji prof. dr. Alojzije Zupan Sosič kot nad srečanjem z Barbaro Korun.

V maju pa nas čaka še en projekt: gostovanje na lektoratu slovenskega jezika v Gdansk, kjer bomo skupaj s poljskimi študenti pripravili slovenski dan, na katerem bomo gostili slovensko igralko in dramatičarko Sašo Pavček. — **Helena** <helena@lektoriranje.si>, 14. 4. 2008

Inštitut za slavistiko dunajske Univerze, Slovenski znanstveni inštitut na Dunaju, Slovenski kulturni center Korotan in Klub slovenskih študentov in študentk so 29. 5. 2008 organizirali Slovenski večer na Inštitutu za slavistiko dunajske Univerze, Spitalgasse 2–4/III. V programu je bilo tudi predavanje Francke Premk o Primožu Trubarju. — **Elizabeta M. Jenko** <elizabeta.jenko@univie.ac.at>, 3. 5. 2008

Študentje slovenistike iz Rima in Padove v Prekmurju. Petdnevne rimsko-padovanske ekskurzije z delovnim naslovom Čez Štajersko v Prekmurje se nas je od prvotnih dvanajstih kandidatov – predvsem na račun predčasnih italijanskih volitev (slovenskih volitev vajena lektorja sva tovrstno opravičilo zares razumela šele po objavi podatka o kar 80 %(!) volilni udeležbi) – na koncu udeležilo le osem, a zagretosti male četice za Slovenijo ni omajalo niti ves čas bolj klavrno razpoloženo vreme. Popotovanje smo sicer, naslovu navkljub, pričeli v Ljubljani. V zavetju Plečnikovih Križank smo se ob Mojčini in Damjanovi dobrodošlici ponovno prepričali, da kave ne znajo pripravljati samo Italijani, nakar se je naš delovni program pričel z vodenim ogledom Slovenskega etnografskega muzeja. Po Ljubljani nas je nato uro in pol vodila Oriana (bivša Cavazza), ki zna tako pozitivno, zanimivo in mikavno predstaviti ne le Ljubljanec, temveč celotno Slovenijo, da se vanjo zagledamo še Slovenci. Zvečer smo si namesto prvotno načrtovane generalke *Tit Andronik* režiserja Diega de Brea v Drami (zaradi poškodbe v ansamblu) ogledali v Mestnem gledališču ljubljanskem *Lolito*. Navdušenje nad slovenskim gledališčem je začinilo še skupinsko fotografiranje z igralcem Borisom Kerčem.

Vožnjo proti Murski Soboti smo presekali z vodenim ogledom celjskega gradu; preverjena vodička (poleg zgodovinarke tudi slavistka) ni pripovedovala le sila zanimivo, ampak tudi dovolj počasi, da so se lahko vsi študentje preskusili v prevajanju. Iz Celja smo se podali še v Jeruzalem, kjer je v vinski kleti Malek pred degustacijo štajerskih ustekleničenih dobrot poskrbel tudi za temeljit poduk o kulturi pitja vina gospod Robert. Še boljše volje sta nas napravila sprejem in mursko ribje kosilo pri županu Odrancev Ivanu Markoju, vrhunec večera pa je bil koncert ob 80-letnici Pihalne godbe Bakovci z gostom Vladom Kreslinom v kinodvorani v Murski Soboti. Nadvse prisrčni prireditvi, ki je potekala v pristni prekmurščini, je po odlični muziki sledila še pogostitev ob častitljivi obletnici, kjer smo ob domači hrani in pijači kramljali tudi z Vladom Kreslinom. Evforija, ki se ni podela dolgo v noč, se je nadaljevala še dan potem, ko nas je Kreslin poklical in povabil na svoj koncert v Moravče – z Andrejem sva jim le stežka dopovedala, da Moravče za slovenske razmere niso ravno lučaj stran od Murske Sobote.

Po kratki noči se je dan začel (pre)zgodaj v Pokrajinskem muzeju v Murski Soboti, kjer znajo v dobri uri in pol zelo nazorno utemeljiti svojevrstnost te slovenske pokrajine. V pravo formo nas je nekoliko kasneje dokončno povrnila odlična kava v lendavskem kulturnem domu, kjer smo se sestali z Jutko Kiraly, pripadnico madžarske manjšine, sicer pa tudi urednico manjšinskega glasila ter stalno dopisnico *Dela*. Jutka nas je najprej dodobra seznanila z življenjem v dvojezični občini, potem pa nas še popeljala na sprehod po Lendavi.

Sledilo je nepozabno kosilo v Nedeljici, na živi muzejski domačiji narodnega heroja Štefana Kovača, kjer se nam je pridružil tudi Vlado Žabot. Pristnim prekmurskim dobrotam, ki jih je domača gospodinja pripravila posebej za nas, sta

dodala priokus domačnosti tudi prisrčen sprejem ter postrežba. Pritajena temačnost velike »iže« in topla krušna peč sta bili najbrž najprimernejši od mogočih ambientov za odlično Žabotovo predavanje o slovanski mitologiji, ki smo ga poslušali kar zgrnjeni okoli stare kmečke mize. Dobro razpoloženje se je nadaljevalo v romski vasi v Kamencah, kjer nas je na romskem taboru v počastitev 8. aprila, svetovnega dneva Romov, kot posebne goste sprejel sam poglavar vasi Ludvik. V vsesplošnem rajanju smo tudi mi z Žabotom zaplesali cigansko kolo, potem pa se po treh urah na veliko žalost predvsem romskih otrok odpeljali na večerjo. Naš pisatelj nas je namreč popeljal preko Mure v vinske gorice svojega rojstnega kraja in nama z Andrejem pomagal tešiti radovednost italijanskih študentov pri zadnji večerji v Prekmurju.

Nedeljsko jutro sta polepšala končno dočakano sonce in ponovno preštevanje štokelj na poti do Bogojine oziroma lončarskega muzeja v Filovcih, kjer smo se lahko tudi sami preizkusili v oblikovanju gline. Od Prekmurja smo se kljub odličnemu bograču in gibanici v gostilni Šinjur poslovili z velikim cmokom v grlu, saj nam je skrivnostna ravnica skupaj s svojimi ljudmi postregla z obiljem presežka, ki smo ga poleg oprijemljivih spominkov odnesli v svoja običajna življenja. Za vse to smo dolžni zahvalo številnim dobrim ljudem, ki so se vsak po svojih močeh radodarno odzvali na številne sponzorske prošnje: Dejanu iz Smučarskega društva Domžale za trpežen kombi, Žigi za majčke in vse ostalo, Valeriji iz SNG Drami oz. Mestnemu gledališču ljubljanskemu za predstavo, Oriani za vodstvo po Ljubljani, Radi za vodstvo po Celju, Robertu iz zidanice Makek, Ivanu in Občini Odranci, Jutki iz Madžarske narodne skupnosti v Lendavi, Janezu in Sinji za dogovore z Domačijo Kovač, Cvetki za šentjurska jabolka, nenazadnje v stilu italijanskih manir mamama za domače potice. Oba prekmurska Vladota, že ne vem kolikokrat znova hvala, prav tako pa tudi vam, kolegom lektorjem in celotnemu Centru, ki ste nam, lektorjem, v minulih letih med slovenskimi besednimi umetniki zgradili takšno kredibilnost. — **Sanja Pirc** (Rim) in **Andrej Šurla** (Padova) <surla@ares.fils.us.edu.pl>, 6. 5. 2008

Martina Ozbote je imela v petek, 9. maja, na trzaski Visoki soli modernih jezikov za prevajalce in tolmače predavanje z naslovom Evropski jeziki: Instrumenti in simboli. Po uvodnih besedah prof. Marije Pirjevec, ki je predstavila njeno dosedanje delo, je opredelila evropske jezike in jezikovne družine ter nakazala nekatere njihove splosne značilnosti. Predstavila je vlogo latinscine kot temeljnega elementa evropske civilizacije in jo kot nekdanjo evropsko *lingua franca* primerjala z angleščino, jezikom sodobne mednarodne komunikacije, Pri tem je skusala odgovoriti na vprašanje, zakaj se francoscina kljub veliki vlogi v nekaterih zgodovinskih obdobjih ni uveljavila kot mednarodni sporazumevalni jezik. Sledila je razlaga razmerja med angleščino in drugimi jeziki v sodobni Evropi s podarkom, da je prihodnost Evrope v spodbujanju in razvijanju dvo- in večjezičnosti, ki je zanjo že od nekdanje značilna. Najava njenega predavanja je bila

v Primorskem dnevniku, del predavanja pa je posnela tudi televizija. – **Rada Lečič** <vasja.bratina@telemach.net>, 10. 5. 2008

SLAVISTIČNO DRUŠTVO TRST-GORICA-VIDEM je priredilo v sodelovanju z Visoko šolo modernih jezikov za tolmače in prevajalce SIMPOZIJ OB PETSTOLETNICI ROJSTVA PRIMOŽA TRUBARJA. Kdaj in kje: sobota, 17. maja 2008, ob 9. uri, Narodni dom v Trstu, Ul. Fabio Filzi, 14. Spored: Boris Paternu – Trubarjevo izročilo, Silvano Cavazza – Primož Trubar e Gorizia, Majda Merše – Primož Trubar: začetnik slovenskega knjižnega jezika, Erika Fornazarič – Prvi slovenski knjigi: evropske značilnosti in slovenske posebnosti, Igor Škamperle – Renesančni humanizem in odkritje človeka, Marija Mercina – Dialog kot pot do novih spoznanj, Marta Ivašič – Šolski projekt po Bonomovih poteh. — **Narodni dom** <info@narodnidom.eu>, 9. 5. 2008

Obletnica rojstva Primoža Trubarja v Pragi. Neprofitna organizacija Ustanova patra Stanislava Škrabca je pripravila pod častnim pokroviteljstvom Veleposlaništva Republike Slovenije na Češkem in v sodelovanju z lektoratom slovenskega jezika na Filozofski fakulteti Karlove univerze strokovno srečanje Primož Trubar – utemeljitelj slovenskega jezika in književnosti. 500-letnico rojstva Primoža Trubarja so proslavili v četrtek, 15. maja v prostorih Narodne knjižnice Češke republike v Pragi. Prostor prireditve je bil srečno izbran, kajti prav v teh dneh je bila v praški Narodni knjižnici še odprta razstava Sinergija Slovencev s Čehi, v kateri so bile predstavljene kulturne, literarne in znanstvene slovensko-češke zveze od l. 1991 do danes. Sestavni del Narodne knjižnice Slovanska knjižnica pa je knjižnica z največjim fondom slovenskih knjig izven slovenskega prostora. Čas, prostor, jezikovne in zunajjezikovne okoliščine ter avtorja je predstavil dr. Kozma Ahačič s svojim novim knjižnim besedilom Zgodovina misli o jeziku in književnosti na Slovenskem: protestantizem in pogovor avtorja predstavljene monografije z ddr. Igorjem Grdino. Slovenisti s Filozofske fakultete v Pragi pozdravljamo odločitev Škrabčeve ustanove, da je prvič prenesla svojo prireditve tudi izven Slovenije in izbrala Češko. Slovenske protestante, med njimi zlasti Primoža Trubarja, je namreč reformno versko gibanje in knjižno delo povezalo tudi s somišljeniki na Češkem – češkimi bratři. Razvili so vsebinsko bogate zveze (medsebojno seznanjanje s knjižno produkcijo, zgledi pesemskih in liturgičnih besedil, reševanje aktualnih vprašanj črkopisa, prevzem leksike), kar je nedvomno spodbujala tudi zavest o skupnem slovanstvu in njegovih simbolnih vlogah. — **Jasna Honzak Jahič** <JasnaHonzak@seznam.cz>, 14. 5. 2008

V petek, 16. maja 2008, smo na Filozofski fakulteti v Zagrebu organizirali okroglo mizo z naslovom Pogledi na sodobno slovensko književnost, na kateri so odelovali gostje iz Slovenije in Hrvaške: Alojzija Zupan Sosič, profesorica na Filozofski fakulteti v Ljubljani, Urban Vovk, urednik revije *Literatura*, Mitja Čander, literarni kritik in urednik založbe Beletrina, Jagna Pogačnik, literarna kritičarka in prevajalka ter pisec Jurij Hudolin. Izhodišča za pogovor so nam ponudili študentje

3. letnika slovenistike na Oddelku za južnoslovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete v Zagrebu s svojimi predstavitvami prispevkov, ki so nastali kot plod predavanj o slovenski književnosti, in sicer o žanrskem sistemu sodobnega slovenskega romana, o sodobnem slovenskem zgodovinskem romanu, sodobni ženski poeziji ter o Marku Kravosu in njegovi tržaški poeziji. Popoldne smo imeli še prevajalsko delavnico, na kateri so se zagrebški študentje slovenistike lahko poučili o prevajalskih orodjih in pristopu k prevajanju leposlovja ter s tem povezanimi problemi in se preskusili v prevajanju odlomka romana Andreja Blatnika Plamenice in solze. Namen okrogle mize je bila promocija slovenske književnosti na Hrvaškem, seznanitev študentov slovenistike in drugih zainteresiranih s pogledi na stanje na slovenskem in hrvaškem literarnoustvarjalnem področju ter aktivno sodelovanje študentov pri predstavitvi in v diskusiji o problematiki sodobne slovenske književnosti. Ker bomo v študijskem letu 2008/09 v Zagrebu začeli izvajati diplomski študij slovenistike, smer prevajalstvo (po bolonjskem študijskem programu), smo s prevajalsko delavnico želeli študente spodbuditi k čim številčnejšemu vpisu tega študija. Oba dogodka sta pokazala, da je zanimanje za slovenski jezik, literaturo, za medkulturne stike in sodelovanje na zagrebški Filozofski fakulteti veliko, saj se je okrogle mize udeležilo več kot 60 poslušalcev, prevajalske delavnice pa okoli 30. — **Andreja Ponikvar** <andreja.ponikvar@guest.arnes.si>, lektorica slovenščine na Filozofski fakulteti v Zagrebu, 19. 5. 2008

Odprtje slovenskega bralnega kotička v Gradcu. V torek 27. 5. bo na Inštitutu za slavistiko Univerze Karla in Franca v Gradcu (Merengasse 70/I) slovesno odprtje slovenskega bralnega kotička, ki pomeni tudi prvi korak k načrtovanemu slovenskemu centru v Gradcu. Slovenski kotiček se je oblikoval v sodelovanju med Slovenskim znanstvenim inštitutom na Dunaju in Humanistično fakulteto univerze v Gradcu (Inštitut za slavistiko, Oddelek za teoretično in uporabno translatologijo). V njem bodo vsem zainteresiranim na voljo slovenski časopisi (na edini točki v Gradcu!) in revije z različnih področij. Slovenski bralni kotiček bo slovesno odprl dekan Humanistične fakultete v Gradcu, Gernot Kocher, prisotne pa bodo nagovorili Ludvik Karničar (Inštitut za slavistiko), Gerhard Rupp (Štajerska deželna vlada), Peter Volasko (Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo), Jaka Miklavčič (Veleposlaništvo Republike Slovenije v Avstriji), Vincenc Rajšp (Slovenski znanstveni inštitut na Dunaju), Heinrich Pfandl (Inštitut za slavistiko univerze v Gradcu), Walter Steiner (Tehniška univerza v Gradcu), Erich Prunč (Inštitut za teoretično in uporabno translatologijo) in dekan Marko Jesenšek (Filozofska fakulteta v Mariboru). — **Andrejka Žejn** <andrejka.zejn@guest.arnes.si>, 26. 5. 2008

Srečanje s Pahorjem. Ob izjemnem uspehu italijanskega prevoda romana Borisa Pahorja *Nekropola*, ki je izšel pri rimski založbi Fazi Editore v zbirki Le Strade, posvečeni književnosti v tujih jezikih s predgovorom pisatelja Claudia Magrisa v prevodu Ezia Martina in jezikovnem lektoriranju pisatelja Valeria Aiollija, je

Občina Devin Nabrežina 31. 5. 2008 priredila srečanje s pisateljem. Pahor, večkratni kandidat za Nobelovo nagrado, je izjemni pričevalec tragedij dvajsetega stoletja. Preživel je fašistično preganjanje slovenske narodne skupnosti v obdobju fašizma, nemško taborišče, komunistično diktaturo. V svoji pripovedi, ki plemeniti celoten njegov literarni opus, je Pahor ubesedil svojo zgodbo, vendar predvsem v znameniti Nekropoli skušal vrniti življenje in dostojanstvo tistim, ki se niso vrnili, svojim tovarišem, ki so ostali sence v taboriščih smrti. Nekropola je izšla v vseh evropskih jezikih, izjemen uspeh je doživela predvsem v Franciji, Nemčiji, ZDA, pa tudi v Španiji in na Finskem. Evropska kritika uvršča Pahorja, kot smo večkrat zapisali, med klasike literature XX. stoletja ter ga postavlja v vzporedje z avtorji, kakršni so Primo Levi, Imre Kertész in Robert Antelme. — **Zulejka Devetak**, knjižničarka Občine Devin Nabrežina, Biblioteca Comunale di Duino Aurisina <biblioteca.aurisina@comune.duino-aurisina.ts.it>, 27. 5. 2008

Ana Pepelnik in Primož Čučnik v Katovicah. V tem tednu smo na lektoratu v Katovicah gostili mlada slovenska pesnika Ano Pepelnik in Primoža Čučnika. Poleg poezije oba tudi prevajata, zato sta bila za naše študente še posebej zanimiva. Primož tudi zato, ker je v slovenščino prevedel že številne poljske pesnike. V sredo, 28. 5., sta nam na pesniškem večeru prebrala svoje najnovejše, tudi še neobjavljene pesmi, naši študentje pa so prebrali poljske prevode nekaterih pesmi. Predstavila sta nam svoj pogled na sodobno slovensko poezijo, pesnjenje, na Poljsko in poljske pesnike. Ana Pepelnik je navdušila s svojo preprostostjo, odprtostjo in igrivo poezijo. Primož Čučnik pa, ki je za svoje pesniške zbirke dobil že številna priznanja, je prisotne očaral z branjem svojih pesmi, s svojim širokim poznavanjem slovenske literature, predstavil nam je tudi svoje dojemanje časa in prostora, realnosti, v kateri živimo. Študentje slovenistike so uživali v prijetnem neformalnem druženju. Naslednji dan je imel Primož na naši fakulteti tudi predavanje o pogovornem jeziku v slovenski poeziji, naredil je pregled poezije in pesnikov, za katere je značilna raba pogovornega jezika, ter nam podal številna zanimiva izhodišča, tako za preučevanje kot za razmišljanje o jeziku v poeziji sploh. Prihod pesnikov na Poljsko je denarno podprlo društvo slovensko-poljskega prijateljstva Triglav-Rysy. Njim gre tudi zahvala, da je pesniški večer sploh potekal. — **Urška Kerin**, lektorica v Katovicah <urskakerin1@gmail.com>, 30. 5. 2008

Ekскурzija študentov graške slavistike. V ponedeljek, 19. maja 2008, smo se s skupino študentov (vseh nas je bilo 30) polni pričakovanj odpravili na petdnevni potep od Gradca, preko avstrijske Koroške in po severni in zahodni Sloveniji (Alpe in Kras). Najprej smo se ustavili v Pliberku, kjer sta nas pozdravila gospoda Fric Kumer in Milan Piko in nam prijazno razkazala tamkajšnji slovenski Kulturni dom ter nam predstavila njegovo vlogo in delovanje. Oba sta udeležence ekskurzije prepričala s svojo vzorno dvojezičnostjo in neutrudnim delom za slovenstvo. Po kavici smo se odpravili v Globasnico in si ogledali izkopenine pri sv. Hemi, kamor nas je pospremil tamkajšnji župnik in dekan Peter Sticker in nam skozi temeljit

zgodovinsko-umetnostno-literarni pregled približal ta prostor. Pot nas je vodila do Celovca, kjer nam je gospa prof. Dana Zwitter - Tehovnik predstavila Slovensko gimnazijo, z zgodovinarjem in kulturnikom dr. Jankom Zerzerjem pa smo se odpeljali na Gosposvetsko polje, kjer smo izvedeli veliko o Karantaciji in ustoličevanju, nato pa smo mimo Krnskega gradu odšli na Plešivec, kjer smo si v tamkajšnji cerkvi ob nekdanji slovenski šoli ogledali poslikave Valentina Omana, ter nato še cerkev Gospe Svete. Prof. Karničar nas je vse povabil na kosilo v Svečah, kjer nas je nato g. Marija Inzko vodila po Goršetovi galeriji.

Skozi Karavanški predor smo se pripeljali na Hrušico, kjer nas je v nadzornem centru predora sprejel gospod Janez Dovžan in nam ob videoprojkciji predstavil zgodovino izgradnje te najzgodovnejše alpske povezave. Naslednji dan smo si ogledali Žebljarski muzej v Kropi, Čebelarski muzej v Radovljici ter odšli na blejski grad, kjer nas je prijazno pozdravil župan Janez Fajfar, ki je za naše študente pripravil tudi duhovito predavanje o zgodovini Bleda in nam omogočil prost vstop na grad. Žalostni smo bili, ker zaradi slabšega vremena nismo mogli na otok pozvonit za srečo, a so nas potolažile blejske kremšnite, s katerimi nas je pogostil dr. Miroslav Polzer, direktor Avstrijskega znanstvenega inštituta v Ljubljani. Dan smo nadaljevali kulturno-literarno in si ogledali rojstno hišo Franceta Prešerna, nato pa še rojstni hiši Matije Čopa v Žirovnici ter F. Saleškega Finžgarja v Doslovčah, kjer smo doživeli pristno vzdušje Finžgarjevega časa. Tudi zato, da bi se priporočili za lepše vreme, smo se na koncu ustavili še na Brezjah. Tretji dan ekskurzije se nam je pridružil prof. dr. Vincenc Rajšp, direktor Slovenskega znanstvenega inštituta na Dunaju, ki je prijazno prevzel vodenje in nam veliko povedal o zgodovini Slovenije, predvsem Gorenjske in Primorske, zlasti pa kot strokovnjak o poteku soške fronte. Čez Vršič smo se odpeljali proti Kobaridu, vmes pa smo se ustavili pri Ruski kapelici, nato pri enem najlepših izvirov – pri izviru Soče, kamor smo se povzpeli kljub dežju. V Kobaridu smo si ogledali muzej prve svetovne vojne in njeno dogajanje ob Soči. Na kosilo nas je tokrat povabil prof. dr. Rajšp in pice so teknile kot še nikoli. Odpeljali smo se do Nove Gorice ter si ogledali samostan na Kostanjevici s Škrabčevo knjižnico, grobnico Bourbonov in čudoviti nasad vrtnic. Pri samostanu nas je pozdravila prof. dr. Cosutta, ki nas je pospremila mimo Devina in Rilkejeve poti ter Trsta do Ankarana.

Dan kasneje nas je v Kopru prisrčno pozdravila dr. Vesna Mikolič, dekanja FHŠ UP, ki nam je predstavila delovanje univerze, mednarodno sodelovanje ter poletne šole. Ta dan smo nato zastavili malo manj strogo in strokovno – najprej smo si z zanimanjem ogledali vinsko klet Vinakoper, kamor nas je povabila prof. Rožana Koštjal. Popoldan smo preživali na pikniku na ladjici ter večer začinili s kopanjem v bazenu oz. pogumni tudi v morju. Zadnji dan smo si ogledali znamenito cerkvico v Hrastovljah, Škocjanske jame, Predjamski grad ter se po kosilu odpeljali do Cerknice, kjer smo veliko izvedeli o presihajočem Cerkniškem jezeru. Polni vtisov smo se nato, preko Ljubljane in Maribora, zvečer vrnili v Gradec.

Na prvem mestu gre zahvala predvsem prof. dr. Karničarju in prof. Sildi Bedenk, ki sta vložila ogromno svojega časa in energije v ta projekt, zahvala pa gre tudi vsem, ki so z nami sodelovali, si vzeli čas za nas, nas lepo sprejeli, nas vodili, nam pokazali svoje dejavnosti ali nam pomagali s finančnimi prispevki (s plačilom posameznih vstopnin, kosila in prispevka za prenočevanje – Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik). Lep pozdrav iz Gradca, — **Tjaša Alič** <Tjasa.Alic@ff.uni-lj.si> in **Andrejka Žejn** <andrejka.zejn@guest.arnes.si>, 31. 5. 2008

Romanje za Trubarjem. Slovensko protestantsko društvo Primož Trubar je od minulega četrta do nedelje organiziralo ekskurzijo po krajih Trubarjevega življenja in dela v Nemčiji. Po idiličnih krajih bavarskega in vrtemberškega nigirdoma (Nurnberg, Rothenburg, Tübingen, Derendingen, Urach, Kempten) je potovala za tri avtobuse ljudstva, katerega del je predstavljal pevski zbor Cantemus in pevka Bogdana Herman, odlično usposobljeni za izvajanje Trubarjevih, Gallusovih idr. priložnosti primernih pesmi. Prepevali so na dvojezičnih evangeličanskih prireditvah v Rothenburgu, Derendingenu in Kemptnu, ki so jih vodili nemški in slovenski duhovniki z G. Ernišo na čelu, na polaganjih vencev pri že prej ali ob tej priložnosti na novo odkritih spominskih obeležjih, kjer so vedno sodelovali dobro poučeni predstavniki lokalnih oblasti in kulturnega življenja (slovenski konzul iz Münchna in kulturna atašejka iz Berlina sta tudi bila). Skupaj s slovenskimi govorniki ter predavatelji so razkrivali Trubarjevo delo, njegov verski in kulturni pomen za slovenski, nemški, hrvaški in srbski prostor (predavali so M. Kerševan o Trubarjevih stikih z univerzo v Tübingenu ter o Trubarjevih reformatorskih vzornikih, B. Debenjak o pomenu Trubarjeve družbene akcije in *Cerkovne ordninge*, M. Glavan o Trubarju kot tvorcu knjižnega jezika in začetniku književnosti, Zvone Štrubelj iz Stuttgarta o Trubarjevem delu za Južne Slovane – nekakšen potujoči simpozij, vsak dan malo; zaresen, mednarodni bo ta teden v Tübingenu). Ob strokovnih informacijah primerno vznesene besede o Trubarju preroku, dobrotniku, zagnancu, neutrudnem borcu, ustvarjalnem evropskem formatu. Presenetljiva novost je bilo (vsaj za nekatere) slišati metodično zapisan in ob tej priložnosti v dramatisirani obliki prebran z ekzempli popestren cerkveni red, s katerim je ob prihodu v Kempten Trubar določil pravila verskega življenja, veljavna v tej fari več stoletij – nemara je celo dobil pri tem kanček navdiha za kasnejšo Ordningo. Besede so krepili vidni vtisi slikovitih srednjeveških mest, cerkva, v katerih je deloval Trubar, valovite zelene pokrajine, podobne njegovi rodni, in tu in tam ganotje, da stojimo na mestu tiskanja prve knjige ali ob grobu njenega avtorja, pa da ga Nemci v njegovih krajih zelo cenijo in tudi primerno tržijo čokoladice z njegovo podobo, kakršnih pri nas ni najti. Poučna, po zaslugi glasbenega programa estetsko zadovoljiva, po zaslugi društva Primož Trubar dobro pripravljena, slovesnih trenutkov polna ekskurzija. Tudi zabavna, po zaslugi poskočnega harmonikarja in skupnega petja, pa kulinarično bogata po zaslugi prekmurskih članov te odprave. — **Boža Krakar Vogel** <boza.krakar@guest.arnes.si>, 2. 6. 2008

5. prevajalska delavnica v Bielsko-Biali. Na Univerzi v Bielsko-Biali je od 31. maja do 2. junija 2008 potekala 5. prevajalska delavnica za studente slovenscine in cescine z naslovom *Kulturne razlike kot izziv za prevajalca*. Delavnice se je udeležilo 48 studentov, od tega 30 slovenistov z lektoratov slovenskega jezika na Poljskem, in sicer iz Bielsko-Biale, Krakova, Lodza in Varsave. Delavnico je v okviru Slavisticnega znanstvenega krozka na Tehnicno-humanisticni akademiji v Bielsko-Biali organizirala skupina studentov slovenistike in bohemistike (glavni organizatorji so bili Maria Kaminska, Agnieszka Lamers, Pawel Powszek) pod mentorstvom dr. Agnieszke Będkowske-Kopczyk. Finančno so delavnico podprli: Tehnicno-humanisticna akademija, Center za slovenscino kot drugi/tuji jezik na Univerzi v Ljubljani, udeleženci delavnice. Delavnica je imela pet prevajalskih sekcij, tri slovenske in dve ceski. V obeh jezikovnih skupinah so bila za prevajanje izbrana besedila šestih sodobnih pisateljev in pesnikov. V slovenski sekciji so studentje prevajali pesmi Marcella Potocca ter prozna besedila Andreja Blatnika. V ceski sekciji se je prevajala poezija Petra Hruske in kratka proza Lenke Danhelove. V soboto in nedeljo so studentje z mentorji v skupinah diskutirali o posameznih prevajalskih oreh v izbranih besedilih, ki so jih prejeli mesec dni pred pricetkom delavnice. V vsaki skupini sta bila dva mentorja: eden za izvorni in eden za ciljni jezik. Naloga mentorja za izvorni jezik je bilo preverjati ujemanje (ekvivalenco) prevoda glede na izvornik. Mentor za ciljni jezik je skrbel za jezikovno pravilnost v ciljnem jeziku, torej poljscini. Na delavnici je sodelovalo 10 mentorjev.

V soboto, 31. maja, je bil organiziran literarni večer z gosti iz Ceske, Poljske in lovenije. Nastopili so: Petr Hruska (Ceska republika), Genowefa Jakubowska-Fijalkowska in Ewa Schilling (Poljska) ter Andrej Blatnik in Marcello Potocco (Slovenija). Zaključku praktičnega dela delavnice v nedeljo popoldne, na katerem so posamezne skupine predstavile svoje prevajalske resitve in so bile udeležencem podeljene diplome, je zvečer sledila *slavoparty* s slovensko in cesko glasbo ter karaokami. V ponedeljek, 2. junija, pa se je odvila se prevajalska konferenca, na katerem so s prispevki sodelovali ne le profesorji, temvec tudi studentje. Medijska odmevnost: Knjizevni listi, spletne strani Slavisticnega znanstvenega krozka (<http://www.warsztaty.translatorskie.prv.pl/index.html>) – program, slike, porocilo v poljscini, spletne strani Car Slovenije/Czar Slowenii (<http://www.czar-slowenii.pl/>).

Slavisticni znanstveni krozek in organizatorji iz Bielska se za pomoc v organizaciji delavnice zeljo prisrcno zahvaliti Centru za slovenscino kot drugi/tuji jezik na Univerzi v Ljubljani in vsem sodelujocim mentorjem: Tatjana Jamnik, Genowefi Jakubowski-Fijalkowski, Regini Wojton, Ewi Michalski, Agati Knapik, Marcellu Potoccu, Andreju Blatniku, Vitezslavu Vilfmku in Jirju Murycu. — **Tatjana Jamnik** <tatjana.jamnik2@guest.arnes.si>, 12. 6. 2008

19. Primorski slovenistični dnevi

Program

Petek, 18. april 2008 (Viteška dvorana Gradu Dobrovo, častni gost Ciril Zlobec)
uvod s kratkim kulturnim programom; pozdravna govora župana Občine Brda in
predsednice SD Nova Gorica

Zakladnice narečij

Zoltan Jan – Odpiranje ušes z narečjem

Danila Zuljan – Brda v Slovenskem lingvističnem atlasu

Matej Šekli – Zemljepisnojezikovne meje briškega narečja slovenščine

Manj znane podobe Brd

Peter Stres – Slovstvena folklorja v Goriških brdih: *vjedence* in druge briške
pripovedi

Lojzka Bratuž – Ludvik Zorzut, pesnik Goriških brd

Marija Mercina – Brata Albert in Karel Širok

Vilma Purič – Poezija Ljubke Šorli

Gradnikova Brda

Miran Hladnik – Gradnikova pisma

Marjeta Pisk – Podobe Brd in življenja briških ljudi v Gradnikovi poeziji

Ana Toroš – Brda v poeziji Alojza Gradnika

Vita Žerjal Pavlin – Briški motivi v Gradnikovih pesemskih ciklih

Nada Đukić – *Pil sem te in ne izpil, Ljubezen*: Ljubezen do ženske/poezije, rodne
zemlje in življenja pri Gradniku, Gregorčiču in Kosovelu

Fedora Ferluga Petronio – Motivi Goriških brd v poeziji Alojza Gradnika

zaključek s kulturnim programom (Vokalna skupina Vinika in Nonet Brda)

Sobota, 19. april 2008

strokovna ekskurzija po Brdih (vodi Milena Beguš)

kosilo na kmečkem turizmu

— *Andrejka Šušmelj* <andrejka.susmelj@guest.arnes.si>

Spoštovana Andrejka Šušmelj in vse organizatorice 19. Primorskih slovenističnih
dni, kot eden izmed udeležencev bi se vam iskreno zahvalil za ves trud, ki ste ga
vložile v pripravo in izvedbo nadvse uspelih 19. Primorskih slovenističnih dni, ki
so potekali 18. in 19. aprila t. l. v viteški dvorani Gradu Dobrovo v Goriških Brdih.

Vseskozi smo zaradi medijske odmevnosti in pozornosti organizatorjev imeli občutek, da se ves svet vrti okrog nas. Žlahtne kapljice, ki smo jih referenti dobili v dar, nam bodo tudi kasneje razveseljevale srce in oko, s stekleničko deviškega briškega oljčnega olja pa ste predvideli tudi možnost za blagodejne obkladke, če bi šlo kaj narobe, ampak ob vseh dobrotah, ki smo jih bili deležni, je to utopična možnost. Vsi udeleženci, s katerimi sem govoril, se strinjajo, da so bile v takšnem okolju idealne možnosti za izmenjavo strokovnih mnenj in za individualno strokovno rast.

Program je bil smiselno oblikovan v tri sklope. Uvodni del - Zakladnice narečij - je kljub odsotnosti enega referenta podal vpogled v bogastvo briških narečji (Danila Zuljan, Matej Šekli) in ponudil razmislek o možnem vključevanju narečji v pouk materinščine (Zoltan Jan). Jedro drugega sklopa Manj znane podobe Brd je poglobilo vedenje udeležencev o prispevku domačinov v literarno in kulturno zgodovino Slovencev (Peter Stres, Lojzka Bratuž, Marija Mercina, Vilma Purič). Ker se v Brdih nič ne more zgoditi brez Alojza Gradnika, mu je bil namenjen popoldanski del srečanja (Miran Hladnik, Marjeta Pisk, Ana Toroš). Dobili smo sveže informacije o novih strokovnih dognanjih, gotovo pa ste se odlično imeli tudi na poučnem popotovanju drugega dne. Sonce vas je po prvem deževnem dnevu gotovo obsijalo. Simbolika? — *Zoltan Jan* <zoltan.jan@siol.net>, 22. 4. 2008

Najlepše se zahvaljujem Zoltanu Janu za prijazne besede. Priznam, da ni lepšega od pohvale, ki prinaša zadovoljstvo po večtedenskem pripravljanju na prireditve. Hkrati bi k poročilu o PSD dodala to, da so v popoldanskem delu o Gradniku sodelovale še Vita Žerjal Pavlin (Briški motivi v Gradnikovih pesemskih ciklih), Nada Đukić (Ljubezem do ženske/poezije, rodne zemlje in življenja pri Gradniku, Gregorčiču in Kosovelu) in Fedora Ferluga Petronio (Motivi Goriških brd v poeziji Alojza Gradnika) – slednje predavateljice zaradi poškodbe ni bilo, zato je bil predstavljen samo krajši izvleček njenega referata. Naslednjega dne nas je sicer pozdravil dež, ko smo se najprej z avtobusom odpravili v italijanski del Brd v Števerjan, kjer nas je prijazno sprejel tamkajšnji župan. Kmalu pa smo dež pregnali, in sicer na grobu Gradnika in Zorzuta v Medani. Ogledali smo si še spominsko sobo obeh ustvarjalcev, spoznali vas Šmartno ter z razglednega stolpa v Gonjačah videli Brda kot na dlani in še dlje, do morja. — *Andrejka Šušmelj* <andrejka.susmelj@guest.arnes.si>, 23. 4. 2008

Trubarjevanju in podobnim kulturnim mašam na rob

Trubarjev jubilej nam pride prav za utrjevanje slovenskega kulturne identitete, posebno poudarjanje njenega začetka v 16. stoletju in priseganje na tradicionalne

vrednote knjižne kulture. S tem pa se oddaljujemo od Trubarjevega uspešnega vzorca obnašanja. Sam se namreč ni zapisal v zgodovino s pogledom nazaj v preteklost, ampak s prelomom s tradicijo ustne kulture in z odpovedjo veri staršev. Če hočemo v svetu, ki se nenehno spreminja, kulturno preživeti, se bomo morali zgledovati po tem njegovem pogumu: obrniti pogled od knjižne preteklosti v prihodnost in se podati na tvegano pot preizkušanja novih oblik socialne eksistence in komunikacije. Paradoksalno je obljubljeni, kako bomo zvesto stopali po poti velikih vzornikov, ki pa so vzor prav zato, ker so znali prekiniti z zvestobo tradiciji in nehali stopati po utrjenih stezah. Koliko so ta njihova dejanja sploh vredna, če jih v spominu potlačimo in jim pripišemo drugačen, pogosto ravno nasproten pomen? Prešeren se je delal norca iz klene avtohtone slovenščine (»Poslušaj ga, kako jo on zavije, / jezika sol, lepota, de le zine«), danes pa med ljudstvom velja za njenega reprezentanta in njegovo slavo na pamet utemeljujejo z zaslugami, ki pravzaprav pritičejo Kopitarju in Bleiweisu. Kakšen komentar? — **Miran Hladnik**, 9. 6. 2008

Kot vidite, Miran, komentarjev verjetno ne bo. Najbrž zato, ker je to, kar ste napisali, za povprečnega (tipičnega, stereotipnega ali kar je še podobnega) slovenista čista blasfemija. Meni pa se zdi naravnost odlično! Čestitam! In lepo pozdravljam, — **Igor Ž. Žagar** <igor.zzagar@gmail.com>, 10. 6. 2008

Mislím da si odprl temo, ki je vredna poglobitve. Praznujemo pač velikane, cenimo rezultate njihovega dela, pozabljamo pa na izhodišča in kontekst. Pozabljamo, da so postali veliki, ravno zaradi tega, ker so se staremu uprli, ker so imeli potrebo, pogum in ideje za kaj novega. Ne sledim dosti, boljše: sploh ne sledim proslavam – ali kot praviš: mašam – ki naj praznujejo »velikane«. Zanimajo me le debate, simpoziji, seminarji o določenih jubilejih, kjer lahko povem in izvem kaj novega. Ker pa vsekakor obstajajo tudi tisti, ki jim paše proslava/maša kot taka, me zanima če so tudi ti, drugačni, pripravljeni sprejeti dialog. Mogoče je njim tuje tvoje razmišljanje? — **Marija Mitrović** <mitrovic@units.it>, 10. 6. 2008

»K. in Bleiweisu« – in Levstiku: in to bi utegnil biti izvir tega pripisovanja in sicer po tranzitivnosti: Levstik je bil »avtohtonist«, Levstik je častil Prešerna, torej je P. avtohtonist. (Študentom sicer citiramo iz Levstikovih Napak, ampak se najbrž ne prime.) Sicer pa jasno, da bo komentar -:). Ne zameriti. Moj komentar je obrnjen proti stereotipu, da se Trubar »namreč ni zapisal v zgodovino s pogledom nazaj v preteklost, ampak s prelomom s tradicijo ustne kulture in z odpovedjo veri staršev.« Trubar je bil namreč obrnjen v preteklost. Zdi se mi, da prav podoba Trubarjeva kot teološkega novatorja pomeni, da smo mu »pripisali drugačen, pogosto ravno nasproten pomen«. Drži pa, da je stvar dvoplastna. Prvič, v za Trubarja samega in za vse protestante najpomembnejših vprašanih (to so bila vprašanja »vere staršev«) je bil Trubar reakcionaren in obrnjen nazaj v preteklost. Drugič, v »kolateralnih« zadevah pa so bili protestantje res obrnjeni v prihodnost: v pospeševanju šolstva, maševanju in objavljanju knjig v ljudskih jezikih.

Daleč daleč najpomembnejša vprašanja za protestante so bila verska vprašanja: vse, kar so počeli, so počeli zato, da bi ljudje spoznali, citiram iz prve sl. knjige, »to pravo STARO (sic!) vero (torej hoče restituirati natanko »vero staršev«, op. AB), tega pravega Boga, de bodo vedeli nemu prov služiti, de bodo vedeli, kaj je ta greh, kaj je ta zapuvid inu obluba božja (ta obluba je, da nas bo Bog odrešil zaradi zaslug, ki jih je za človeštvo pridobil Jezus; op. AB), zakaj je Jezus, Sin Božji, človek postal, koku mi skuzi to vero v Jezusa K. odpuščane vseh grehov, gnado božjo ... inu ta večni leben dobodemo.« In tako dalje. Luter in Trubar sta stala v vrsti teologov, ki so si stoletja nenehno prizadevali za ti. avguštinsko sintezo, za dozidavanje in popravljanje verske in teološke stavbe, katere temelje je zahodnjakom postavil sv. Avguštin na prelomu 4. in 5. stoletja (sic!). Gre torej za povratak nazaj. Hkrati se je reformacija na nek način uprla »moderni« sholastični teologiji - toda kaj je bila sholastična teologija? Poenostavljeno rečeno je to bila aplikacija logike na vero, racionalizacija vere, nekakšno teološko razsvetljenje. Sicer bi pretiraval, če bi rekel, da je bila reformacija protirazsvetljenjsko, protiracionalistično gibanje, toda vsekakor ni bila bolj racionalistična od sholastike (znan je Lutrov odpor do Aristotela; gl. Lutrove Disputacije proti sholastični teologiji <http://contendearnestly.blogspot.com/2007/01/luthers-97-theses-disputation-against.html>). Torej so bili reformatorji v vprašanjih, ki so bila za njih bistvena in najpomembnejša, obrnjeni nazaj k veri staršev in proti novotarijam (proti in ne za »prekinjajne z zvestobo tradiciji«), ki so se razpasle v takratnem katolicizmu. In zelo so bili užaljeni nad očitkom, da širijo novo vero: »vi papisti širite novo vero, ne mi«. Tu ni šlo za retorično gesto, za všečnost, ampak za iskreno teološko prepričanje: Bog JE ŽE govoril (nazadnje ok. leta 30 n. št.) in k temu, kar je povedal, ni kasneje nič več dodajal. Karkoli je teologija novega dodala, je brez vrednosti, če ni to novo hkrati že staro, že zapisano v Svetem pismu. (Tipičen primer so zakramenti: po protest. mnenju sta v Pismu izpričana dva, ostali pa so novost, ki jo je treba odpraviti.)

Pa še eno vprašanje: zakaj je prekinjanje s tradicijo *a priori* vrlina? Literarni zgodovinarji radi častimo inovacije, spremembe, reforme, smatramo, da so inovacije same na sebi vrlina, ne da bi poprej dokazali, da so tradicionalne rešitve problemov napačne (gl. Stabejev komentar v *Glasofilu* o bolonjski prenovi). To temeljno usmeritev smo mdr. najbrž prevzeli od predmeta svoje raziskave, od novatorskih struj v literaturi; novotarija je dobra predvsem zato, ker je nova in ne zato, ker mnogo bolje opravlja neko funkcijo. To pa pomeni uvajanje estetskega kriterija (=čutnega kriterija: nova obleka je lepša, čeprav nič bolj ne greje) v znanost: literarna veda je včasih bolj kot resnici, tj. pridobivanju znanja, zavezana estetiki. — **Aleš Bjelčevič** <aleksander.bjelcevic@guest.arnes.si>, 10. 6. 2008

Miran, prav vesela sem tvojega razmišljanja. Slovenska majhnost se žal od Trubarjevih časov ni nič spremenila. Včasih je prav zadušno gledati in poslušati stanje duha v Slo. — **Irma Kern** <irma.kern@guest.arnes.si>, 10. 6. 2008

Da, spostovani gospod Miran! Trubar in Preseren res strlita dalec ven iz povprečja svojega časa, vendar nista padla z neba v svoj čas in nista odfrcala v nadzemeljsko orbito naše zgodovine, pač pa sta zrastle iz rodni tal in dobljeno izročilo in vedenje razširila in nadgradila s pridobljenim lastnim znanjem, novimi spoznanji in dognanji, ki jih je prinesel njun čas (pa tudi vse to ni padlo z neba, ampak je zrastle na spoznanjih prejsnjih rodov!) ali pa sta si jih pridobila ob svojem vztrajnem delu. Vasemu veleumnemu nauku bi se lahko reklo neskončna lahkost pametnjakovstva. Takih zgodb in njihovih učiteljev je zgodovina videla in povozila ze veliko. Na različnih področjih znanosti in tehnike se vedno znova potrjuje nujnost upostevanja preteklih (tudi zelo konkretnih, lahko bi rekli, vsaj po Vase, celo banalnih) izkušenj starih, v te pa se vkomponirajo nova spoznanja in pridobitve sodobnega časa (prim. gradnja his, mostov, posegi v okolju, zlasti pri različnih sanacijah, preverjanje izkušenj pri zdravljenju itd.). Vsa velika in tudi tako imenovana revolucionarna odkritja imajo podlago v tisočih drobnih spoznanj pred njimi. Humanistično področje pa med drugimi tudi ni izjema. Razvija se in raste iz korenin preteklih spoznanj, ni odkrilo Amerike sele z rojstvom sodobne mladine. Kam pa pelje pomanjkanje ali celo zanikanje meja spoznanj, svobode, nujnosti upostevanja tudi dogovornosti na osebni ali družbeni ravni, pa imamo priliko videvati vsak dan. — *Ivanka Šircelj Žnidaršič* <Ivanka@zrc-sazu.si>, 11. 6. 2008

Miran, debata je živa, vrgel si kost, sprožil se je plaz. Nisem se hotela odzvati, tole sem napisala pred nekaj dnevi. Vsak jubilej daje možnost ne le za »ponovno odkrivanje« preteklega, temveč tudi za ovrednotenje našega časa, za presojo lastnega dela, tudi Trubarjev jubilej je lahko priložnost za prevrednotenje pogledov z današnjega razgledišča, za iskanje poti v novih razmerah, v zgodovini iščemo pozitivne zglede, ki presegajo ozke okvire časa, pri njem lahko občuduje vsak po svoji izbiri: tokrat opevano domoljubje ali uporništvo, iskanje resnice in pravega spoznanja, božjega ali občečloveškega, samoniklo razmišljanje, svobodo duha, zvestobo sprejeti ideji, lastnemu prepričanju, medkulturno sožitje, narodno zavednost, brezkompromisnost, intelektualno širino, socialni čut, evropsko povezovalnost, izvirnost, vztrajanje na svojih stališčih, njegovo vizionarstvo, kritično in samokritično presojo ali pa versko gorečnost, bojevito kljubovalnost, izgorevanje za svojo resnico in ideale, ostro nasprotovalnost, nesprejemanje, obsojanje drugačnega, ideološki boj ... in še marsikaj bi lahko našli na obeh straneh.

Tudi utrjevanje slovenske kulturne identitete se lahko uresničuje na različne načine, tudi izven utrjenih poti in tradicionalnih okvirov, morda celo z njenim nepriznavanjem. Dejansko smo vedno uprti s pogledom naprej, v prihodnost, četudi ne moremo izbrisati preteklosti, čeprav si še tako želimo, smo njen podaljšani del, hočeš nočeš nas povsod obkroža, v naravnih in kulturni podobi, tudi Trubar je bil del nje, čeprav je začel navidezno iz nič in se postavil po robu tradicionalnim zakonom in dogmam ter izhajal iz novih temeljev. Vsakršna mitizacija, tudi Prešernova, je zameglila zasluge in ideje drugih ali drugače

mislečih sodobnikov, naše črno-belo gledanje onemogoča »pravo spoznanje«, videnje le pozitivnega in njegovo poveličevanje na eni strani ter negativnega in njegovo izničevanje na drugi ustvarja neresnično podobo o naših kulturnih ustvarjalcih, vrednote so se skozi obdobja spreminjale, zato lahko danes z distance brez vsakršnih predsodkov spoznamo in priznamo aktualizirano videno vrednost na eni in drugi strani, kar pa nam v zagrizenem in enostranskem boju mnenj in samozadostnosti stališč na mnogih področjih še danes ne uspeva najbolje. Tudi pri Prešernu lahko vsakdo najde svojo vrednoto, po kateri mu je blizu, njegov posmeh »klenemu jeziku« pa je vpet v druge, literarnonazorske okvire, ki jih Ti kot literarni »zgodovinar« bolje poznaš. Znanost naj ne bi temeljila le na ozkomislečem zagovarjanju enega vidika, ampak kritično in pravično upoštevala ves družbeni, duhovni, duševni spekter delujočih sil, razlikuje se v merilih in sredstvih, odprta je za različnost misli.

Grem poslušat novo mašo na TV – okroglo mizo, ravno slišim o njegovi neuklonljivosti, ljubezni do domovine, odkritosti, delavnosti, iskrenosti, združil je Slovence – stereotipi, ki pa dobivajo svojo sporočilno vrednost v našem duhovnem svetu, če jih znamo osmisliti. Slišim misel, da je Trubar vselej nov, naj z njo zaključim. — **Irena Orel** <Irena.Orel@ff.uni-lj.si>, 11. 6. 2008

Ko sem se ze resno bal, da ob »neskončno lahkem pametnjakovstvu gospoda Mirana« sploh ne bo nobenega polemicnega odziva (menec, da je Trubarjev revolucionarni duh ze povsem zamrl in da dandanasnji nihce ne bi rad posnemal njegovega stanovskega kolege Petra Kupljenika, ki je zaradi »verbalnega delikta« po 133. členu KZ koncal na grmadi na Roznem trgu sredi vecnega mesta), se je oglasila gospa Ivanka in zapisala same neskončno tehtne in tezke modrosti. Naj se ji pridruzim. »Trubar je bil prvi, Preseren največji, Cankar pa najpomembnejši,« je modrovala moja pokojna gimnazijska uciteljica slovenscine, pri cemer je seveda zamolcala, da je imel prvi kar tri zene, da je bil drugi skoraj pedofil in da ni umrl zaradi vodenice, pac pa so mu razpadla jetra, ter da se je tretjemu v dneh pred smrtjo pojavljal delirium tremens. Trubar, Preseren in Cankar – trije veleumi in vendarle tudi povsem »cloveski« ljudje, krvavi pod kozo, z vsemi napakami in slabostmi. Za casa zivljenja preganjani ali zanicevani, izobceni, v stalnem sporu s socasno oblastjo in represivnimi organi drzave. Po smrti pa seveda povelicanje in dandanasnji tri najpomembnejše ikone slovenskega obcestva. Ce poenostavim in malo posplosim, je potekal postopek kanonizacije (beri: beatifikacije) priblizno takole: najprej ignoriranje, potem cenzuriranje, za njim modificiranje in nazadnje glorificiranje. V kratki zgodovini (seveda ne VKPb) dvajsetega stoletja jih je vsakokratna oblast znala izkoristiti in uporabiti za svoje, pogosto precej pritlehne cilje.

Ampak njihova literatura, nastala tudi na podlagi bridkih osebnih izkusenj in razocaranj, govori mimo oblasti, neposredno danasnjemu bralcu. »Sem videl, de svoj coln po sapi srece, komur sovrazna je, zastojn obraca, kak veter nje nasproti

temu vlece, kogar v zibeli vid'la je beraca; de le petica da ime slovece, de clovek toliko velja, kar placa. Sem videl cislati le to med nami, kar um slepi z goljfijski, lezami!« je zgrozen France. »Malodusnost in malobrznost kopljeta narodu prezgodnji grob,« je zaskrbljen Ivan. Ampak Primoz svari: »Oli zludi nje, kir h taki pregrehi inu golufiji melce, zuper ne pridigujo inu ne branijo, bode tudi kupal v tim peklu vekoma, aku prave pokure inu per pravim casu ne dejo.« In zato nikoli ne posiljaj sprasevat, komu govorijo Trubar in Preseren in Cankar: govorijo tebi! — **Zoran Božič** <zoran.bozic@guest.arnes.si>, 11. 6. 2008

»najprej ignoriranje, potem cenzuriranje, za njim modificiranje in nazadnje glorificiranje«

To je po mojem nekoliko stereotipno. Noben od teh treh (Trubar, Prešeren, Cankar) ni bil ignoriran. Prešeren in Cankar sta bila za življenja literarni zvezdi, Cankar tako kot danes Jančar. Tudi cenzurirana nista bila, razen *Zdravljice* – vsaj kolikor se spomnim, no. Njuna kanonizacija je torej potekala sproti; Prešeren ni bil kanoniziran šele 1866 s Stritarjem, kot včasih slišimo, tisto je bil zaključek kanonizacije. Saj so ljudje že 1850-ga obiskovali Prešernov grob. — **Aleš Bjelčevič** <aleksander.bjelcevic@guest.arnes.si>, 12. 6. 2008

Moja trditev seveda JE stereotipna. Z njo sem hotel samo nakazati morebitno rdečo nit, notranjo logiko kanonizacije. Se pa seveda strinjam, da je pri Prešernu le-ta potekala vzporedno, vsaj od njegove smrti dalje. Da Prešeren za časa življenja ni bil ignoriran? Za Čopa in Smoleta je bil gotovo literarna zvezda (za Bleiweisa je bil to Koseski), sicer pa ga ljudje, dokler se leta 1850 ni pojavil v šolskih čitankah, niti niso kaj dosti brali, še manj pa razumeli. Glede cenzure. Cenzurirali so *Krajnsko čbelico*, Prešernovo nemško pesnitev *V spomin Matija Čopa* (šest kitic), njegov sonet cenzorjema in seveda *Zdravljico*. Po njegovi smrti so v čitankah cenzurirali *Krst pri Savici* in *Novo pisarijo*. Še leta 1923 so verz iz *Soldaške* »adijo ljub'ca, starši« spremenili v »adijo, ljubi starši«! Ignoriranje in posredno cenzura se kažeta tudi pri Cankarju (govorim o odnosu aktualne oblasti, kakor se najbolj kaže skozi šolski sistem): do konca prve svetovne vojne se praktično ne pojavlja v šolskih berilih (sploh pa ne z današnjega zornega kota njegova najpomembnejša besedila), čeprav se pojavljajo njegovi sodobniki oz. še živeči ustvarjalci. — **Zoran Božič** <zoran.bozic@guest.arnes.si>, 12. 6. 2008

Hvala za podatke, da je bilo cenzuriranje Prešerna več; sproti pozabljam. Cenzura 5. *Čbelice* pa morda kaže, da cenzuriranje ni bilo omejeno na Prešerna (spet govorim po spominu). Ni pa res, da Prešeren ni bil zvezda svojega časa in da ni bil zvezda za Bleiweisa in staroslovence. Bil je: Bleiweis ga je objavljaj, Koseski pa se pojavil šele 1844, ko je Prešeren nehal pisati – torej Prešeren sploh ni imel tekmeča oz. ga je imel le v kratkem času okoli politično napetih let 1844–1849. Kak *popstar* je bil Cankar, lahko sklepamo po tem, da je honorarje dobival vnaprej in da se ga kritiki takorekoč niso upali direktno kritizirati, ampak so prvo tipkano stran porabili za govoričenje, kako velik mojster jezika, forme, skratka estetike je

Cankar, seveda, nihče mu ni enak, toda tale morala, to pač ni za mladino. Da ni bil za čitanke, pa po mojem ne pomeni cenzure v ožjem pomenu besede (jaz Braneta Mozetiča ali Henryja Millerja tudi ne bi dal v OŠ učbenike; še manj kake profašistične literature, rasistične literature ipd.). Hočem reči: ni družbe, ki bi bila moralno neobčutljiva, najbolj naravno je, da cenzurira, kar jo spodkopava. Ampak to ni najina tema oz. ne kaže, da je bil Cankar (+ Prešeren + Trubar) izjema. — *Aleš Bjelčevič* <aleksander.bjelcevic@guest.arnes.si>, 12. 6. 2008

Debati na temo kulturnih in se drugih mas velja dodati, da jih zlepa ni prevec, kajti sicer se stirim glagolnikom - ignoriranje, cenzuriranje, modificiranje in glorificiranje - pridruzi se pojmovna zveza usodna površnost. V zajetnem Kronoloskem slovarju vesoljne zgodovine, ki jo je predlani izdala moskovska založba Eksmo, je od velike trojice Trubarja, Preserna in Cankarja omenjen samo Trubar, ces da se je rodil na Rascici pri Novem Pazarju. Na drugi strani pa je bilo v Delu z dne 30. 5. letos pod naslovom Ruski postar in majhna razlika prebrati stavek: Ko je Stalin na rob seznama pojskih oficirjev v Katinu zapisal: »Razseliti ne postreliti!«, je Berija točno vedel, da je vejica za »ne« in ne za »razseliti«... Pisec je hotel s tem stavkom izpostaviti razliko med Rusi in Francozi, »pozabil« pa je povedati, da sta bila tako Stalin kar Berija pravzaprav Gruzince. — *Vlado Nartnik* <vlado@zrc-sazu.si>, 13. 6. 2008

Kolega Nartnika moram popraviti. Stalin je bil Oset, vsak Gruzinec pa se v pogovoru zgrozi, ko omeniš Stalinovo gruzinsko poreklo. Med Gruzinici in Oseti pa je pač velika razlika. — *Primož Zevnik* <primoz.zevnik@guest.arnes.si>, 14. 6. 2008

(Ne)priljubljenost slovenščine v šoli

Ministrstvo za kulturo vabi k oddaji ponudbe za Elaborat o (ne)priljubljenosti slovenščine kot šolskega predmeta (oznaka javnega naročila 21/2008; na spletnih straneh ministrstva <http://www.kultura.gov.si/> ga še ni najti). Poziv izhaja iz Resolucije o nacionalnem programu za jezikovno politiko. Prijave za raziskavo, katere rezultati morajo biti znani do 14. 11. 2008, sprejemajo do 21. 3. — *Miran Hladnik* <miran.hladnik@guest.arnes.si>, 9. 3. 2008

Navadila sem se že, da se ne menim kaj dosti za različne razpise državnih in evropskih inštitucij, ki zahtevajo od prijavitelja debel elaborat, katerega nato zvečine nonšalantno zavrnejo. Rajši kot za pisanje neproduktivnih prijav porabim čas, če ga kaj imam, za pisanje konkretnih strokovnih besedil, v katerih sem bolj doma kakor v prijavih v birokratskem novoreku. Te dni pa sem z več strani dobila obvestila, da Ministrstvo za kulturo vabi k oddaji ponudbe za izdelavo elaborata o priljubljenosti slovenščine kot šolskega predmeta. Ta razpis pa me v nasprotju z

nekaterimi drugimi vseeno spodbuja k odzivu. Dve stvari sta me namreč, poleg že omenjenega odpora do takih pozivov in odzivov nanje, v njem zmotili:

1. Naslov oz. tema ponudbe. Dvomim, da je problem zastavljen strokovno pravilno in problemsko dovolj široko. Priljubljenost določenega šolskega predmeta je kajpak legitimna raziskovalna tema, vendar kot parcialna kategorija znotraj širšega pedagoškega (specialno didaktičnega) problema in z zavedanjem, da izolirana prinaša senzacionalistične in bolj medijsko privlačne kakor razvojno uporabne rezultate (na podobni ravni bi bili rezultati o priljubljenosti slehernega šolskega predmeta, in kaj bi storili potem?). Zato bi bilo, če se že ministrstvo za kulturo čuti poklicano, v zadevah slovenskega jezika spraševati najprej o šolskih rečeh, bolj ustrezno vprašanje, kakšna je kakovost pouka slovenščine, merjena s ciljem, imenovanim razvoj sporazumevalne in kulturne zmožnosti/kompetence in nacionalne zavesti šolajočih se. So cilji pouka za ta del ustrezno zastavljeni, so potem tudi uresničeni tako, da je znanje dovolj trajno in vrednostno ustrezno motivirano? (Spraševanje o nezadostni didaktični razvitosti sredstev in metod, didaktike slovenskega jezika in še kaj iz uresničevanja tez Resolucije ... kaže le na slabotno poučenost ministrstva o naporih in napredkih, ki so bili z majhnim številom čezmerno obremenjenih ljudi vendarle doseženi - predmetne didaktike s habilitiranimi učitelji so na vseh fakultetah, kjer izobražujejo učitelje slovenskega jezika - upati je, da bodo rezultati raziskave nemudoma spodbudili ministrstvo za odprtje novih delovnih mest na tem področju, saj je ljudi premalo?; učbeniki so po dva ali trije konkurenčni, vsi podvrženi strogim sodbam ustrezne učbeniške komisije, učitelji se še nikoli niso toliko dodatno izobraževali; in - »priljubljenost« slovenščine, kot kažejo različno orientirane raziskave naših diplomantov, je ves čas nekje na sredini lestvice, v kolikor sploh lahko govorimo o priljubljenosti dejavnosti, kot sta učenje in branje pri današnji mladini, kar tudi poudarjajo naše raziskave).

2. Po mojem mnenju bi bilo ministrstvo za kulturo, ki je izdelalo tudi Resolucijo o nacionalnem programu za jezikovno politiko in ki lahko motivira ustrezne strokovne energije, poklicano za širšo sociokulturno tematsko raziskavo. Pravo vprašanje bi se v tem smislu glasilo: Kakšen je odnos do slovenščine (in slovenske kulture?) v družbi? Kako se uresničujejo določila Resolucije in zakonodaja? Kako se izvaja publiciranje, raziskovanje, poslovanje, in v tem okviru seveda tudi vzgoja in izobraževanje v slovenščini? Kako je mogoče doseči, da bo slovenski domorodec moral napisati disertacijo v slovenščini, poslovnež pisati partnerju čez cesto v slovenščini, da bodo mediji na privlačen način širili zavest o vrednosti slovenščine?

Vsi ti segmenti družbene klime še kako vplivajo tudi na priljubljenost slovenščine v šoli! Zato se mi zdi čudno, da ministrstvo za kulturo namesto celostne in celo medresorske uporabno zastavljene raziskave o jezikovni problematiki in jezikovni kulturi na vseh ključnih mestih javne rabe slovenščine izbere tako zožen segment

šolske problematike, ki bo, po mojih izkušnjah in predvidevanjih, spet enkrat sprostil čustvene energije namesto razumnega in dolgoročno učinkovitega reševanja kompleksnih in vitalnih kulturnih vprašanj. — *Boža Krakar Vogel* <boza.krakar@guest.arnes.si>, 10. 3. 2008

Ne morem se znebiti občutka, da je zlovoljni odziv dr. Bože Krakar Vogel na informacijo o povabilu Ministrstva za kulturo k oddaji ponudb za raziskavo (teze o /ne/priljubljenosti slovenščine kot šolskega predmeta) bolj posledica pre nagljene posplošitve njenih neprijetnih izkušenj iz preteklosti kakor pa sad mirnega premisleka o konkretni zadevi. Piše, kakor da sploh ni prebrala vsebinskega opisa naročila, temveč se je kritično ustavila (in ostala) le pri namenoma izzivalnem naslovu naloge in dvomi, ali »je problem zastavljen strokovno pravilno in problemsko dovolj široko« (želi si »širšo sociokulturno raziskavo«). Zato je njena kritika naskok na odprta vrata: če odmislimo čustvene poudarke, se bere kakor nekaj dobrih tez za dispozicijo raziskave, kakršno si naročnik želi. Kolegica je očitno prezrla dejstvo, da ima naročnik do teze o nepriljubljenosti slovenščine velike pridržke, vendar tej tezi ne more javno nasprotovati le na podlagi občutkov in nekaj razpršenih podatkov, temveč pri svojem odločanju o ukrepih potrebuje resno, teoretično utemeljeno in statistično preverjeno znanstveno delo o njeni (ne)veljavnosti. Prim. prva dva odstavka iz neposrednega povabila usposobljenim raziskovalnim ustanovam:

»V slovenski javnosti (mediji, javne prireditve ipd.) se pogosto slišijo izjave znanih osebnosti o nepriljubljenosti (celo osovraženosti) slovenščine kot šolskega predmeta. Ker so učenje, uveljavljanje in položaj jezika izredno odvisni od učinkovitosti šolskega dela, je vztrajno ponavljanje takih trditev za jezikovno politiko vznemirljivo in nujno potrebno strokovnega razčiščenja (v Resoluciji o nacionalnem programu za jezikovno politiko je uporabljen izraz »temeljita preveritev«), posebno ker se omenjene izjave izrekajo kar počez in se ne navezujejo na nobeno veljavno raziskavo, temveč le na posameznikove anekdotične izkušnje ali na splošno mnenje (npr. »leteče ankete« in pisma bralcev v dnevnem časopisju) in na podobno nezanesljive podatkovne vire. Pravi odgovor na sociolingvistično pomembno in jezikovnopolično občutljivo vprašanje mora temeljiti na vsebinski razčlembi jezikoslovne in didaktične problematike, statistično veljavnem anketiranju in drugih metodah za preverjanje dejanskega stanja ter njegovih vzrokov in okoliščin.«

Resolucija o nacionalnem programu za jezikovno politiko (Ur. list RS, št. 43/07) nas na več mestih spodbuja k izpeljavi take raziskave in k ustreznemu ukrepanju. Če se izkaže, da so izjave o nepriljubljenosti neutemeljene, bo mogoče z objavo podatkov iz raziskave nevtralizirati nekaj prvih škodljivega kalimerovsko-mazohističnega občutja v slovenski jezikovni zavesti; če pa se izkažejo za upravičene, bomo pridobili objektivno opozorilo in napotilo za potrebnost

radikalne preнове učno-vzgojnih programov, učbenikov in/ali didaktičnih metod.
— **Janez Dular** <Janez.Dular@gov.si>, 13. 3. 2008

Ne glede na morebitne neprijazne odzive si bom zopet dovolila pripombo »po zdravi kmečki pameti«. Naslov naloge, ki naj bi strokovno preverjala teze o (ne)priljubljenosti slovenščine, je neprimerno izzivalen. Žal bo že sam pri neukem bralcu ponovno spravil v ospredje ravno tezo, ki naj bi jo raziskava ovrgla (?) – namreč nikoli preverjen podatek, da je slovenščina v šoli nepriljubljena. Če bi naj bila razpisana raziskava resno zamišljena, bi potrebovala nezaznamovan naslov, ki ne bi bil zavajajoč. Vsi vemo, da mediji in javnost delujejo po svoje in posredujejo lastna sporočila o vrednotah in stvarnosti ne glede na resnico in dejstva; naslov bodo mediji še pred koncem raziskave tolmačili pač tako, kot jim bo prišlo prav; dr. Dular kot dober poznavalec vsaj enega množičnega medija to natančno ve. Dr. Krakarjeva je ena redkih, ki s svojimi študenti že leta spremlja stanje učenja in priljubljenosti slovenščine v šoli. Mnoge odgovore na zastavljena vprašanja bi verjetno Ministrstvo za kulturo dobilo ravno pri njej, še pred svojim povabilom k oddaji ponudb za to raziskavo. Zato se mi zdi njena »zvoljnost« povsem na mestu. Govoriti, da naj bi z raziskavo mogoče dobili »objektivno opozorilo in napotilo za potrebnost radikalne preнове učno-vzgojnih programov in/ali didaktičnih metod« se mi, glede na to, da smo sredi dolgoletne preнове pouka slovenščine, zdi neresna. Tako se kljub odzivu dr. Janeza Dularja in dodatnemu pojasnjevanju, zakaj je taka raziskava potrebna, še vedno strinjam z zapisanim mnenjem dr. Bože Krakar Vogela; verjamem, da tudi velika večina učiteljev praktikov, ki se vsakodnevno trudimo v razredu. Ne vem pa, ali se bodo oglasili, saj je žal tudi dandanes mišljenje z lastno glavo velikokrat nezaželeno. Zagotovo bi o kalimerovsko-mazohističnem občutju ravno učitelji praktiki lahko povedali veliko, tudi ob takih naslovih raziskav. — **Mojca Honzak** <mojca.honzak@guest.arnes.si>, 14. 3. 2008

Nadaljujem misel kolegice Mojce Honzak, da je mišljenje z lastno glavo velikokrat nezaželeno. Res je, vendar marsikoga odnese z glavo skozi zid. Vprašanje o priljubljenosti slovenščine se mi zdi podobno jari kači. Če naročnik raziskave meni, da je slovenščina nepriljubljena v šoli, bo raziskava nepriljubljenost potrdila, če se zdi naročniku raziskave slovenščina v šoli priljubljena, bo slovenščina priljubljena. Kot dolgoletna učiteljica v osnovni in srednji šoli povem, da je slovenščina zelo priljubljen predmet v šoli. To lahko potrdim z argumentom, da se dijaki tudi veselijo suplenc sloveščine in so »veseli«, da jim odpade ... Pri pouku so sproščeni, veseli in jih marsikaj zanima, seveda je odvisno od didaktičnega in metodičnega pristopa. Kar se tiče preнове pouka slovenščine, lahko povem, da generacija, ki je prišla iz devetletne osnovne šole v poklicne programe izobraževanja, (podatek navajam za razrede, ki jih učim), ne prepoznajo besednih vrst: samostalni, glagol ... ali jih prepoznajo največ trije v razredu. Sprašujem se, kako se potem učijo tuj jezik. Odgovor bo verjetno, po metodi kot se učimo maternega jezika od staršev? Kakor koli že, prenova prinaša nova znanja, ki so

vrednota za strokovno delo posameznega poklicnega področja. Vse lepo in prav. Moram pa priznati, kar se tiče poklicnega izobraževanja, da iskrena hvala vsem sestavljalcem učnih načrtov v poklicnem izobraževanju, to področje dobro poznam, da je ohranjeno »tovrstno število vsebin«, da imamo privilegij, da je iz slovenščine še vedno zaključni izpit; če bi se zgledovali po Finski, bi bile učne vsebine še bolj okrnjene in pomen slovenščine v šolskem sistemu in splošni komunikaciji zanemarljiv. Zakaj primerjam s Finsko? Ker sem imela lansko leto priložnost obiskati tri finske poklicne šole. Če se vrnem k priljubljenosti, z zagotovostjo trdim, da je med slovenskimi učenci in dijaki slovenščina priljubljen predmet, se pa najdejo posamezniki, ki negirajo priljubljenost, ker vidijo nevidne strahove. — *Metka Hojnik Verdev* <metka.hojnik@triera.net>, 16. 3. 2008

Vsebina in ton odzivov na sporočilo o raziskavi, s katero naj bi preverili (ne)veljavnost ponavljajoče se trditve o (ne)priljubljenosti slovenščine kot šolskega predmeta, me potrjujeta v prepričanju, da je taka raziskava zelo potrebna. Njen naslov kljub »neprimerni izzivalnosti« samo napoveduje temo raziskave in besedilno vrsto poročila (elaborat), ne sugerira pa naročnikovega pričakovanja takih ali drugačnih ugotovitev. To ne pomeni, da naročnik ne pozna strokovnih mnenj in da je brez stališč, vendar pa bi dodatno pojasnjevanje tega lahko peljalo v razraščanje vsebinske polemike že pred začetkom raziskave ter pomenilo pritisk na potencialne raziskovalce in izzivanje medijskega manipuliranja. Zato je za zdaj kljub srbečemu jeziku bolje molčati in počakati. — *Janez Dular* <Janez.Dular@gov.si>, 17. 3. 2008

Razmisljanja o (ne)priljubljenosti slovenscine so me spravila k premisljanju o urah slovenscine, ki sem jih bila sama delezna v soli – vecinoma imam zelo lepe spomine. Pa sem se spomnila se na profesorico, ki me je učila le eno leto, a se je zelo živo in z veseljem spominjam. Ali kdo med vami pozna prof. Mihaelo Bojc (morda je to njen dekliski priimek)? Pred 30 leti je učila na Osnovni soli Riharda Jakopica v Siski, kam so jo odnesla pedagoska pota kasneje, zal ne vem. Veselilo me bo, ce bom izvedela kaj o njej. — *Veronika Rot Gabrovec* <Veronika.RotGabrovec@ff.uni-lj.si>, 17. 3. 2008

Učni jezik na Mediteranski univerzi

Na spletni strani iniciative za ustanovitev mediteranske univerze ni zaslediti besedila v Slovenščini. Glede na dejstvo, da Zakon o visokem šolstvu (ZViS-UPB2) v 8. členu pravi, da je učni jezik na visokošolskih zavodih slovenski, me zanima, kako bo učni proces na »Mediteranski univerzi« usklajen z zakonom.

Vir: (ZViS-UPB2), Uradni list RS 100/2004 z dne 13. 9. 2004 <<http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=2004100&stevilka=4325>>, 20. 12. 2007. — *Andrej*

Skrbinek <andrej.skrbinek@uni-mb.si>, Laboratorij za inženirsko oblikovanje Fakultete za strojništvo v Mariboru

Spletna stran je v prenovi in na novi spletni strani predvidevamo tudi vsa besedila v slovenskem jeziku, kar pa seveda ni direktno opravičilo, da ni kratke informacije o Centru tudi v slovenskem jeziku, kar bomo poskusili čimprej odpraviti ... Center EMUNI je bil ustavnovljen po zakonu o zavodih in ne po zakonu v visokem šolstvu, torej ni visokošolski zavod. V poletnem času nameravamo organizirati poletno šolo, ki bo podobno kot druge mednarodne poletne šole tudi na slovenskih univerzah, potekala v angleškem jeziku. — **Nada Turk**, v. d. direktorica

Težišče delovanja mediteranske »univerze« očitno ne bo neposredno raziskovalno-izobraževalno, temveč predvsem menedžersko (povezovanje in usklajevanje delovanja »pravih« univerz z verificiranimi študijskimi programi). Zato njen poglavitni problem najbrž ne bo učni jezik, temveč uradovalni jezik, tj. jezik sporazumevanja z uradnimi organi »univerze« (tajništvo, rektorat, senat ipd.), jezik njihovih uradnih dokumentov (statut, pravilniki, zapisniki, vpisni obrazci, spletna predstavitev idr.). Če je sedež te »univerze« na območju Republike Slovenije (in je kot pravna oseba vpisana v ustrezne uradne razvide Republike Slovenije), je upravičeno pričakovati ustrezno rabo (tudi) slovenščine, pa naj njena ustanovitev temelji na določbah Zakona o visokem šolstvu ali Zakona o zavodih. — **Janez Dular** <Janez.Dular@gov.si>, 21. 4. 2008

Knjižne novosti

Taras KERMAUNER: *Navzkrižna srečavanja: spomini, portreti, analize*. Ljubljana: Študentska založba (Knjižna zbirka Beletrina), 2008.

Navzkrižna srečavanja je monumentalna, 660 strani obsegajoča zbirka esejev, portretnih študij, spominov, pa tudi pogovorov in dnevniških zapisov. V njej avtor esejistično portretira svoje, kot jih sam imenuje, duhovne očete (Edvarda Kocbeka, Ivana Mraka, Josipa Vidmarja, Borisa Kidriča, Ferda Kozaka, Antona Slodnjaka), nadaljuje pa z razmišljanji o drugih dominantnih akterjih slovenske kulture (Dušanu Pirjevcu, Bratku Kreftu, Branku Miklavcu) in svojih generacijskih kolegih (zlasti Petru Božiču in Marjanu Rožancu). Proti koncu knjige se pozorno posveti tudi svojemu očetu, Dušanu Kermaunerju. Z izjemo intervjuja z Mitjo Čandrom in dnevniškega odlomka so bila besedila iz knjige že objavljena v različnih publikacijah. — **Matjaž Zaplotnik**

Dušan JOVANOVIČ: *Svet je drama*. Ljubljana: Mladinska knjiga (Zbirka Kultura), 2007.

Knjiga je zbir Jovanovičevih razmišljanj o umetnosti in svetu. Pogled na življenje, dramo v »širokem spektru medčloveških odnosov«, kot ga ponuja znani slovenski

dramatik in režiser, so recenzenti označili za zdravo eklektičnega, moralno zavzetega, pronicljivo duhovitega in levičarsko svobodno antropološkega. — **Matjaž Zaplotnik**

Denis PONIŽ: *Talijin trikotnik: eseji o drami, gledališču in ...* Spremnno besedo napisal Ivo Antič. Ljubljana: Ved, 2007.

Denis Poniž je avtor več esejističnih zbirk, zadnja izmed knjig, *Trnje v Arkadiji*, je konec leta 2006 izšla pri Založbi Ved. Tu je izšel tudi *Talijin trikotnik*, zbirka enajstih »razmišljanj o (slovenski) dramatiki in gledališču«. Kot v uvodu povzema avtor, govori knjiga o treh bistvenih elementih, na katerih sta se oblikovala evropska dramatika in gledališče in čigar razmerja po Poniževem mnenju sestavljajo trikotnik: o dramatiku (avtorju besedilne predloge), o režiserju (sooblikovalcu scenskega dogodka) ter igralcu. — **Matjaž Zaplotnik**

Alberto MANGUEL: *Zgodovina branja*. Prevedla Nada Grošelj. Ljubljana: Cankarjeva založba (Zbirka Bralna znamenja), 2007.

Alberto Manguel, v Argentini rojeni pisatelj, prevajalec in urednik, je o svojem srečevanju s knjigami napisal zanimivo, nenavadnih podatkov polno knjigo esejev, ki osvetljujejo različne vidike branja – branje potihoma, branje na glas, branje med štirimi stenami, branje skozi zgodovino, branje prihodnosti, prevajanje kot branje, branje prepovedanih knjig ... V knjigi se neprestano prepletajo zgodovinski podatki in anekdote, dejstva in njihova refleksija, navedki iz del svetovnih klasikov in vsakdanje izkušnje. — www.napovednik.com

David BEDRAČ: *Brez uteži: priročnik o pesnjenju*. Posebna izdaja revije *Mentor*. Ljubljana: Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, 2007.

David Bedrač je pesnik in pisatelj, leta 2007, ko je izšel njegov priročnik o pesnjenju, pa je bil tudi državni selektor festivala Mlada Urška, ki je osrednji del Mentorjevega natečaja za mlade literarne ustvarjalce. Bedrač je prav na podlagi izkušenj, pridobljenih z delom na literarnih natečajih in literarnih delavnicah za mlade, sestavil svoj priročnik, ki v prvi vrsti nagovarja prav mladega pesnika, ki se brez izkušenj podaja na pot prve objave ali vsaj javne predstavitve svojih verzov. Priročnik obravnava mnoge ustvarjalne poti in možnosti, ki se skrivajo v ustvarjanju poezije. Na jedrat, prav nič znanstveno zagoneten način se ubada še z naslednjimi vprašanji: Ali je literatura res zaprt, znanstveno dorečen sistem, ali pa je to izražanje svobode v najširšem pomenu besede? Se da pisanja literature naučiti? S čim in kako najti pravo ustvarjalno pot? Kako k resnim literarnim pojmom pristopiti na zabaven način? Priročnik je izšel pri reviji *Mentor*, ki se je zadnje čase začela spogledovati tudi z knjižnim založništvom. — **Matjaž Zaplotnik**

Marjeta HUMAR, Barbara MICHIELI SUŠEC, Katarina PODBEVŠEK in Slavka LOKAR (ur.): *Gledališki terminološki slovar*. Prev. Jure Gantar in Rastko Rafael Kozlevčar. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Zbirka Slovarji), 2007.

Gledališki terminološki slovar je prvi razlagalni, normativni in prevodni slovar sodobnega gledališkega izrazja, v celoti izdelan na podlagi slovenskega gradiva. Pri njegovi izdelavi so sodelovali gledališčniki več generacij (zbiranje gradiva za slovar se je začelo že pred petdesetimi leti, delo je vmes večkrat obstalo ali pa zaradi menjave delovne ekipe napredovalo zelo počasi). V slovarju je prikazanih 2957 izrazov gledališča, lutkarstva, deloma plesa in sorodnih gledaliških pojavov, radijske in televizijske igre ter sodobnih spletnih umetnosti. Ima tri dele: v prvem so slovarski članki s pomensko, jezikovno opisanimi slovenskimi iztočnicami, pojasnjenimi tudi z angleškimi in francoskimi ustrezniki, v drugem je angleško-slovenski, v tretjem pa francosko-slovenski slovar gledališkega izrazja. — **Založba ZRC**

István LUKÁCS: *Paralele: Slovensko-madžarska literarna srečanja*. Maribor: Slavistično društvo Maribor (Zbirka Zora, 42), 2006.

Paralele madžarskega slovenista in kroatista Istvána Lukácsa vsebuje petnajst avtorjevih razprav, katerih večina je bila (v madžarščini ali slovenščini) med leti 1991 in 2003 objavljena v strokovni periodiki ter strokovnih zbornikih. — **Miran Hladnik**

Tomo VIRK: *Primerjalna književnost na prelomu tisočletja: kritični pregled*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Studia litteraria), 2007.

Primerjalna književnost je v 20. stoletju združevala osrednja področja literarne vede, vzpostavljala je meddisciplinarne povezave ter ponujala široke kulturnozgodovinske sinteze. Bila je ena od osrednjih humanističnih ved in iz nje so nastajale nove discipline – prevodoslovje, kulturne in postkolonialne študije, teorije večkulturnosti ipd. Proti koncu stoletja pa so te nove discipline začele spodrivati matično, ki se je znašla v krizi in si prizadeva za vnovično utemeljitev in upravičenje. Knjiga analizira to dogajanje in reflektira vzroke zanj; predstavlja najvitalnejše poskuse prenove stroke, skuša ugotoviti aktualno stanje z vidika teorije in institucionalizacije ter začrtati vizijo primerjalne književnosti na začetku tretjega tisočletja. — **ZRC SAZU**

Marjeta ŽEBOVEC: *Slovenski književniki, rojeni od leta 1920 do 1929*. Ljubljana: Karantanija, 2007.

Marjeta Žebovec je izdala že tretjo knjigo od predvidenih štirih knjig serije Slovenski književniki. Serija se lahko pohvali z estetskim videzom, enciklopedičnim formatom in pestrim slikovnim gradivom. Leta 2005 je izšla prva knjiga z avtorji, rojenimi do leta 1899. Kot je takrat avtorica pojasnila v uvodu, se je za kronološki princip razvrščanja odločila zato, ker je to »še najbolj objektivna klasifikacija«, saj se zavestno želi izogniti vsakršnim vrednostnim klasifikacijam avtorjev oz. njihovih opusov. Druga knjiga, ki vsebuje predstavitev 77 avtorjev, rojenih na začetku 20. stoletja, je izšla leta 2006. Vsebinsko zasnovo nadaljuje tretja knjiga z avtorji, rojenimi med letoma 1920 in 1929. Edino polno desetletje

miru med obema vojnama je po avtoričinih dognanjih dalo prb. sto priznanih literatov, katerih literarna dela praviloma odražajo mučni čas druge svetovne vojne in naporna leta povojne obnove. — **Matjaž Zaplotnik**

Martina OŽBOT (ur.): *Prevajanje besedil iz prve polovice 20. stoletja / Translation of texts from the first half of 20th century*. Prev. Martina Ožbot, Florence Gacoin Marks in Amalija Maček. Ljubljana: Društvo slovenskih književnih prevajalcev (Zbornik DSKP, 31; Obdobni pristop, 5), 2006.

Zbornik o prevajanju besedil iz prve polovice 20. stoletja je že 31. prevajalski zbornik. Zaključuje serijo petih zbornikov periodizacijskega pristopa, ki je bila zasnovana leta 2002 z zbornikom o prevajanju srednjeveških in renesančnih besedil. 31. zbornik vsebuje dve razpravi o prevajanju slovanskih književnosti, ki utegneta biti zanimivi tudi za slaviste; Drago Bajt podaja pregled prevajanja ruske moderne književnosti v slovenščino, Rozka Štefan pa analizira slovenske prevode dveh poljskih simbolističnih pesnikov. — **Matjaž Zaplotnik**

France PIBERNIK (ur.): *Anton Slodnjak (1899–1983): dokumentarna monografija*. Ljubljana: Slovenska matica, 2007.

France Pibernik – ki je s svojimi literarnimi raziskavami in deli spregovoril že o marsikaterem zamolčanem in na rob potisnjenem piscu, ki se ni strinjal z mislijo in dejanji totalitarne oblasti oz. je hodil po poteh, ki mu jih je narekovala vest – je tokrat pod drobnogled vzel dr. Antona Slodnjaka, slovstvenega zgodovinarja in pisatelja. Dokumentarna monografija, kot je nekakšen dodatek k preprostemu naslovu Slodnjak, je lepa knjiga, poleg tega pa je tudi zbir zanimivih fotografij in biografskih podatkov za mlajše rodove, ki o Slodnjaku skoraj ne vedo, da je živel, kaj šele o njegovih drznih, za sodobnike daleč čez povprečje segajočih razmišljanjih o slovenskem slovstvu. Tretja vrednost te knjige so skrbno izbrani povedno bogati odlomki iz Slodnjakovih del in posameznih zapisov (*Pregled slovenskega slovstva*, 1934; *Lirika 5: Kosovel*, 1970; *Slovensko slovstvo*, 1968). — **Alenka Juvan**

Vera KRŽIŠNIK-BUKIČ: *Slovenci v Bosni in Hercegovini skozi pričevanja, spomine in literarne podobe: 1831–2007*. Prev. Aida Škoro-Babić in Anesa Bukić. Ljubljana: Inštitut za narodnostna vprašanja, 2007.

Knjiga je po obsegu in celovitosti izjemen dosežek za slovensko zgodovinopisje in polje etničnih študij. Po besedah recenzenta dr. Andreja Vovka gre ne le za prvo knjigo o Slovencih v BiH, temveč tudi avtoričin originalni raziskovalni metodološki pristop. Izid tovrstne publikacije je po mnenju recenzenta dr. Staneta Grande izjemen kulturni dogodek, ki opozarja na ne dovolj poudarjeno in opaženo kulturno ustvarjalnost Slovencev v zamejstvu in po svetu. Kronološko razdeljenih devet delov uvaja Prešernova romanca *Turjaška Rozamunda* v poglavju Slovenci, slovenstvo in turška Bosna. Prvo obsežnejše slovensko priseljevanje sega v čas avstro-ogrske okupacije Bosne od leta 1878 naprej – iz tega obdobja so v knjigi

med drugim objavljena besedila Antona Aškerca *Popotnik v Bosni*, Zofke Kveder *V Sarajevem* in Marije Kmet *Iz Bosne*. Še posebej zanimiva je objava pisma Ivane Kobilce, slovenske slikarke, ki je v Sarajevu živela med 1895 in 1903. Podoba Slovencev v Bosni in Hercegovini med obema svetovnjima vojnama, v kontekstu druge svetovne vojne in Nezavisne države Hrvatske odstirajo nekatera že objavljena spominska besedila in pričevanja slovenskih izseljencev, mnoge rodbinske kronike in življenjske zgodbe iz obdobja stare Jugoslavije, po drugi svetovni vojni in v novi bosansko-hercegovski državi pa so bile oblikovane in napisane prav za pričujočo objavo, npr. besedilo Bosna slovensko-bosanske pisateljice Valerije Skrinjar Tvrz. Knjigo sklepa poglavje Slovenci v Bosni in Hercegovini v očeh pripadnikov večinskih narodov. — www.vecer.si, **Večer na spletu**

Irvin LUKEŽIČ: *Fluminensia Slovenica*. Rijeka: Izdavački centar Rijeka in Kulturno-prosvetno društvo Bazovica, 2007.

Studija o Slovencih na Reki in slovensko-reskih stikih. Vecstoletne gospodarske resko-slovenske vezi, ki so se ze v srednjem veku zacele spletati ob kopenski trgovski poti Ljubljana-Hrusica-Reka, so bile povod tudi za kulturno izmenjavo. Na Reki se je solal in se tam z glagolico seznanil Primoz Trubar, v kapucinski red je prav tam stopil Janez Svetokriski, v svoji Slavi vojvodine Kranjske Reko omenja Valvasor, v 19. st. sta na reski gimnaziji službovala Matija Cop in Janez Trdina ... Po zaslugi Matije Gasserja, pomorskega kapitana, doma iz Skofje Loke, in Franca Jelovska, veletrgovca iz Vrem, je Reka leta 1841 dobila ladjo z imenom Laibach, zaradi česar sta oba lastnika dve leti zatem bila imenovana za castna ljubljanska meščana. Lukezicevo delo nam odkriva osupljive podatke o stevilnih uspesnih slovenskih trgovcih, bankirjih, lastnikih ladij ipd., ki so v pristaniskem mestu ob izlivu Rjecine v prejšnjih stoletjih dosegali neslutene poslovne in druzbene uspehe, kot npr. clani druzin Celligoi, Wohinz, Poglayen, Kobler, Jellouschegg, Walluschnig, Premrou ali najuspesnejši med njimi - bankir, veleposestnik in lastnik ladij, Josip Gorup pl. Slavinski (1834-1912), najbogatejši Recan in Slovenec svojega casa, »rijecki Rotschild«. Knjiga je dragocen prispevek k poznavanju slovenskega izseljenstva na Hrvaskem, za prebivalce Reke pa se ena v nizu enkratnih pripovedi o pisani veckulturni in vecjezikovni preteklosti tega mesta. — **Vladka Tucovič**

Vanda BABIČ in Tatjana KOMAROVA (ur.): *Sinji ore! : zbornik ruskih pesen / Sinji orel : zbornik ruskih pesmi*. Prev. Anna Dorošenko idr. Priredbe skladb za zbor Anton Arko idr. Ljubljana: Člani rusističnega pevskega zbora Oddelka za slavistiko Filozofske fakultete, 2007.

Pevski zbor študentov ruščine Oddelka za slavistiko FF je decembra 2007 izdal zbornik ruskih pesmi *Sinji orel*, v katerem je 22 priredb ruskih pesmi za večglasno zborovsko petje, vsaki pa je dodan tudi notni zapis osnovne melodije z akordi za

kitaro. Zbornik so popestrili tudi s kratkimi razlagami pesmi in z (večinoma) lastnimi prevodi besedil. — www.slavistika.net

Boris PAHOR: *Srečko Kosovel: pričevalec zaznamovanega stoletja*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2008.

Pahor v tej knjigi poskuša popraviti do zdaj uveljavljeno podobo o Kosovelu kot le poduhovljeni, hrepenenjski in religiozni osebi in pri tem navaja primere njegove erotične poezije in njegovo dopisovanje s prijatelji, kjer odkrito govori o erotičnih stvareh. Pri tem zapiše, da »Kosovelova ljubezen do življenja ni pojmljiva brez ženskega erosa, po katerem hrepeni«. Po avtorjevem mnenju Kosovel po Prešernovih sledih potrjuje identiteto in obenem univerzalnost slovenske pesniške tradicije. Tako kot Boris Pahor v svoji literaturi. Njegova knjiga o Kosovelu slovenskemu bralcu odstira novega in drugačnega Kosovela, novo branje njegove velike poezije. — *Knjigarna FF*

Katja MIHURKO PONIŽ: *Labirinti ljubezni v slovenski književnosti od romantike do druge svetovne vojne*. Ljubljana: Sophia (Zbirka Sodobna družba, 20), 2008.

Katja Mihurko Poniž, doktorica ženskih študij in feministične teorije, avtorica monografije o Zofki Kveder (*Drzno drugačna. Zofka Kveder in podobe ženskosti*, 2004), zaposlena na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici, v knjigi na svež način obravnava slovensko književnost; gre namreč za prvo večjo raziskavo literarnih besedil, v katero so vključena dognanja študij vloge spolov, se pravi obravnava ženskosti in moškosti, in ki se namesto ustaljenih interpretacij znanih tekstov posveča motivom ljubezni, spolnosti, erotike in zakonske zveze. Avtorica je za potrebe raziskave pod drobnogled vzela štiriinpetdeset ustvarjalcev in ustvarjalcev nadvse raznovrstnih del (pesništvo, dramatika, pripovedna proza), tako kanoniziranih kot tudi manj obravnavanih, spregledanih, pozabljenih ali preprosto zavrženih, kar predstavlja dodatno vrednost in okrepi pionirski značaj knjige. Svoja dognanja o družbenih vplivih na konstrukcijo literarnih likov in zapletov izpeljuje na podlagi nekaterih temeljnih spolnih relacij, ki hkrati predstavljajo vsebinsko strukturo knjige: pesnik in njegova muza, umetnik in ženska, premagani moški in ženska kot usodna zapeljivka, nevrotik in krhka ženska, zaljubljenici iz različnih stanovskih ali narodnostnih okolij, ukročene trmoglavke, neutešeni iskalci in iskalke ljubezni, usode emancipirank, istospolna ljubezen, voajerstvo, posilstvo, pedofilija, incest, zakonska zveza na kmetih in v meščanskem svetu. Gre za tematske sklope, ki so v zgodovini preučevanja domačega slovstva neredko predstavljali bodisi prezrto bodisi tabuizirano izhodišče, zato se avtorica v svojem analitično-sintetičnem pristopu pogosto opira tudi na sorodna dognanja raziskovalcev evropske literature, zlasti nemške, ki je s svojo prisotnostjo tedaj močno krojila usodo domače književnosti. Knjigo zaključuje seznam obravnavanih literarnih del, imensko kazalo ter bogata literatura, namenjena pa je tako profesorjem kot študentom slovenistike in

primerjalne književnosti ter vsem drugim ljubiteljem slovenske književnosti. — **Založba Sophia** <z.sophia@siol.net>

Federico GARCÍA LORCA: *Zbrana dramska dela*. Prev. Maja Brodschneider Kotnik idr. Ljubljana: ZAMIK (Zbirka KMŠ Dramatika, 1), 2007.

110-letnica Lorcovega rojstva prinaša Slovencem popolni prevod vseh njegovih dramskih del. Gre za prevode dram *Metuljkin urok*, *Mariana Pineda*, *Tragikomedija o don Krištofu in gospodični Rositi*, *Lutkovna igrlica o don Krištofu*, *Neugnana čevljarka*, *Ljubezen don Perlimplína z Beliso v njegovem vrtu*, *Dialogi*, *Občinstvo*, *Ko mine pet let*, *Donja Rosita neporočena ali Govorica rož*, *Krvava svatba*, *Pusta* in *Hiša Bernarde Alba*. Med spremnimi besedili najdemo tudi članke Dejanski in pesniški svet Federica Garcíe Lorca (Branka Kalenič Ramšak), Literarnozgodovinski oris dramatike Federica Garcíe Lorca (Maja Šabec), in Federico Garcíá Lorca pri Slovencih (Barbara Pregelj in Krištof Jacek Kozak). — **Matjaž Zaplotnik**

Miran KOŠUTA: *E-mejli: eseji o mejni literaturi*. Maribor: Litera (Nova Znamenja, 28), 2008.

Štirinajst novejših besedil, ki jih je avtor združil v pričujočo esejistično zbirko, izpisuje zgodbo književne in kulturne obmejnosti na skrajnem zahodnem robu slovenskega narodnega ozemlja. Prek slovenistične detekcije skuša knjiga odgonetiti deenkajske temelje takšne *obmejne literature* in obenem čim zvesteje izrisati globinski odraz primorske literaturne stičnosti. Ta cilj zasledujejo *E-mejli* prek treh vsebinskih razdelkov. V poglavju Mejišče razgrne avtor tipološke določnice sodobnega slovenskega slovstva v Italiji, njegovo ontološko, etično, narodnostno, prostorsko in jezikovno zaznamovanost. Protagonisti drugega razdelka z naslovom Mejniki so sami avtohtoni slovenski besedni ustvarjalci od Feigla, Kosovela, Bartola do Zlobca, Pahorja, Čuka in Mrmolje. Sklepno poglavje z naslovom Mejaši pa je skok čez plot k sosedu, saj obravnava nekatere v slovenskem kulturnem prostoru odmevne italijanske književnike od sonetista Petrarce do istrskega romanopisca Fulvia Tomizze. Knjiga je tako tematsko in problemsko zaokrožena pripoved o tisočletni slovenski literarni in duhovni medkulturnosti na Primorskem. — **Literina knjigarna** <info@knjigarna-litera.org>

Vesna POŽGAJ HADŽI, Marija SMOLIĆ in Mirjana BENJAK: *Hrvatski izvana*. Zagreb: Školska knjiga, 2007.

Knjiga o vlogi hrvaščine v svetu, še posebej o hrvaško-slovenskem jezikovnem stiku. — **Matjaž Zaplotnik**

Kozma AHAČIČ in Miha MOHOR (izbr. in ur.): *Primož Trubar.doc: za domišljjsko potovanje in domače branje*. Izbor odlomkov iz del Primoža Trubarja. Uvodna beseda Milena Mileva Blažič. Ljubljana: Rokus Klett, 2008.

Izbor Trubarjevih del in del o Trubarju, ki sta ga z mislijo na mlade bralce pripravila Kozma Ahačič in Miha Mohor. — **Matjaž Zaplotnik**

Blaž LUKAN: *Tihožitja in grimase: gledališke ekspresije*. Maribor: Aristej (Zbirka Dialogi: humanistična in družboslovna zbirka), 2007.

Izbor Lukanovih teatroloških esejev. — **Matjaž Zaplotnik**

Ivan VESEL VESNIN: *Olikani Slovenec*. Mengeš: Muzej (Zbrano delo, Ivan Vesel Vesnin, 1), 2006.

Marija CVETEK: *Veselov Olikani Slovenec: prvi slovenski bonton*. Spremna beseda Janez Škrlep, angleški prevod povzetka Vesna Radojčič. Mengeš: Muzej (Zbrano delo, Ivan Vesel Vesnin, 2), 2006.

Faksimile priročnika, ki je prvič izšel pri Matici slovenski 1868, temelji na izvodu, ki ga hrani knjižnica Oddelka za slovenistiko na Filozofski fakulteti. Faksimile je izšel ob 10-letnici Muzeja Mengeš. Obenem je izšla še študija Marije Cvetek o tem bontonu. — **Matjaž Zaplotnik**

Marc L. GREENBERG: *A Short Reference Grammar of Slovene*. München: Lincom Europa (LINCOM Studies in Slavic Linguistics, 30), 2008.

<http://linguistlist.org/issues/18/18-3330.html>.

Novosti v periodiki

Peta številka dvainpetdesetega letnika *Jezika in slovstva* obsega 114 strani in je sestavljena iz petih razprav, treh ocen, poročila, zapisa ob osemdesetletnici ter tematskega sklopa o slovenščini v znanosti in na univerzi. Na spletni strani (<http://www.jezikinslovstvo.com/>) lahko najdete povzetke razprav, kazalo ter prvo razpravo.

Razpravljalni del revije je tokrat z izjemo pragmatične obravnave parlamentarnih razprav posvečen literarnim temam, in sicer proznemu in uredniškemu delovanju Zofke Kveder, dramam Daneta Zajca in Vena Tauferja ter folklornim elementom v poeziji slovenske moderne.

NINA MODRIJAN se v članku posveti vljudnostnim oblikam in naslavljanju v parlamentarnih razpravah kot formalnem govornem dogodku. Po uvodni razpravi o mejah med vljudnostjo in nevljudnostjo v političnem govoru ter vplivu institucije in govorne situacije na uporabo jezikovnih oblik se posveti predvsem naslavljanju in menjavanju vlog v parlamentu. Na primerih odlomkov iz zapisanih sej Državnega zbora predstavi zlasti načine predajanja vloge govorca, načine pridobivanja vloge govorca, načine ohranjanja vloge govorca, nato pa se posebej osredotoči na vlogo osebnih zaimkov in nominalnih oblik naslavljanja pri vzdrževanju vloge govorca.

V članku KLEMENTINE PODVRŠNIK so predstavljene medbesedilne navezave na folklorne elemente, ki so jih pri svojem pesniškem ustvarjanju uporabljali Dragotin Kette, Josip Murn, Ivan Cankar, Oton Župančič, Cvetko Golar, Rudolf Maister, Fran Eller, Vojeslav Mole, Silvin Sardenko, Anton Medved, Vida Jeraj in Ljudmila Poljanec. Analiza primerov avtorico pripelje do ugotovitve, da se folklorni medbesedilni elementi kažejo na ravni besedilnega sveta, v motivih (npr. motivi živali, cvetja, drevja, pivski motivi, motivi svetnikov itd.), temah, idejah in simbolnih pomenih.

Glavna tema članka TINE PEČOVNIK so miti v Zajčevi drami Kálevála in Tauferjevi drami Prometej ali tema v zenici sonca. S pomočjo Lévy-Straussovega pristopa k preučevanju mitov, simboličnih teorij in Jungove psihoanalize ter z upoštevanjem in primerjanjem avtopoetik obeh izbranih avtorjev skuša opredeliti značilnosti mitičnih motivov obeh dram. Tauferjevo mitično zgodbo primerja z grškim mitom o Prometeju, Zajčevo mitično zgodbo pa s finskim narodnim epom Kalevala. Osredotoči se predvsem na načine predelave mitov pri obeh avtorjih in ju medsebojno primerja. Spoznanja avtorico med drugim pripeljejo tudi do zaključka, da sta oba avtorja mitični zgodbi uporabila kot pripomoček za osvetlitev tedanje družbeno-zgodovinske problematike.

SILVIJA BOROVIK se v članku posveti ženskim likom v prozi Zofke Kveder. Osredotoči se zlasti na zbirko črtic Misterij žene ter romana Njeno življenje in Hanka. Analizira predvsem tista mesta v literarnem ustvarjanju Zofke Kveder, v katerih se zrcali avtoričino nasprotovanje oz. upiranje tradicionalnim ženskim omejitvam in zavzemanje za žensko svobodo v smislu neukalupljenega življenja. Glede na njeno življenjsko zgodbo poudari dejstvo, da bi Zofka Kveder kot »prva slovenska klasikinja« morala biti obravnavana tudi v šolskih učbenikih.

VLADKA TUCOVIČ v članku predstavi literarno revijo Domači prijatelj, ki jo je več kot deset let urejala Zofka Kveder. V luči njenega uredniškega dela predstavi zgradbo, izhajanje in recepcijo revije, sodelavce, postopek sprejemanja novih prispevkov in način njihovega honoriranja. Revijo primerja tudi s tedanjimi slovenskimi kulturnimi periodičnimi publikacijami (Ljubljanski zvon, Dom in svet, Slovan).

Drugi, ocenjevalno-poročevalski del revije se začne z ocenama dveh slovarjev: IRENA STRAMLJIČ BREZNIK predstavi in ovrednoti slovar primerjalnih frazemov avtorice Željke Fink Arsovski, ALENKA VALH LOPERT pa slovar govora v Splitu, katerega avtorja sta Thomas F. Magner in Dunja Jutronić. Sledi prispevek JAGODE KAPPEL, v katerem je pregledno predstavljen in ocenjen priročnik Elizabete Jenko Z branjem do slovenščine/Slovenisch lesen und verstehen/Slovenian-Read and Understand. Sklop zaključujeta poročilo MOJCE TOMIŠIČ o poteku in obravnavanih temah na mednarodnem znanstvenem simpoziju Besedje slovenskega jezika ter zapis GREGORJA KOCIJANA ob osemdesetletnici dr. Emila Cesarja.

Novost v tej številki je tematski sklop z naslovom *Slovenščina v znanosti in na univerzi*, v katerem so objavljeni prispevki s Posveta o jeziku znanosti in visokega šolstva na Slovenskem, ki je potekal 8. decembra 2006 v prostorih Univerze v Ljubljani. Prispevke sta zbrala, uredila in uvedla MONIKA KALIN GOLOB in MARKO STABEJ, svoje mnenje o tej problematiki pa so podali tako predstavniki visokošolskih institucij – Filozofske fakultete UL (ADA VIDOVIČ MUHA), Fakultete za družbene vede UL (TOMO KOROŠEC, MACA JOGAN, NELI DIMC), Fakultete za matematiko in fiziko UL (JANEZ STRNAD) kot predstavniki uradnih institucij, ki se ukvarjajo z znanostjo in visokim šolstvom – ARRS-ja (FRANCI DEMŠAR, STOJAN SORČAN) in Univerze v Ljubljani (PETER MAČEK).

Vse spremembe podatkov o naročnikih ter prijave novih naročnikov (pa tudi odjave obstoječih) sprejema tehnična urednica revije na svoj e-naslov. — **Urška Jarnovič** <jurska@volja.net>, tehnična urednica *Jezika in slovtva*

Šesta številka dvainpetdesetega letnika *Jezika in slovtva* obsega 104 strani in je sestavljena iz petih razprav, petih ocen in dveh poročil. Na spletni strani (<http://www.jezikinslovtvo.com/>) lahko najdete povzetke razprav, kazalo ter prvo razpravo. Razpravljalni del revije je tokrat posvečen zmožnosti razumevanja in tvorjenja slovenskih besedil učencev dvojezične osnovne šole v Špetru, diskurzni označevalcem v televizijskih intervjujih in telefonskih pogovorih, različnim metodam in teoretičnim pristopom pri preučevanju mladinske književnosti, književnim delom Lile Prap in literarnemu sodelovanju med Jankom Kersnikom in Josipom Jurčičem.

URŠKA KERIN v članku predstavi rezultate raziskave, povezane z jezikovno zmožnostjo učencev dvojezične osnovne šole v Špetru, ki je bila izvedena med enaintridesetimi učenci 3. in 5. razreda v obliki pisnega testa. Avtorica se je osredotočila predvsem na recepcijo in produkcijo v narečju in slovenskem knjižnem jeziku in je preverjala hipoteze, povezane z vplivom starosti na uspešno reševanje nalog, vezanih na besedilo v slovenskem knjižnem jeziku oz. v narečju, hipoteze, povezane z vplivom jezika domačega okolja na uspešno reševanje nalog, vezanih zlasti na besedilo v narečju, ter hipotezo, povezano z vplivom tipa testne naloge na učenčevo uspešnost pri reševanju.

DARINKA VERDONIK, AGNES PISANSKI PETERLIN in ANDREJ ŽGANK v članku predstavijo rezultate primerjalne korpusne analize diskurzni označevalcev v dveh specializiranih korpusih – *Turdis-2*, v katerem so zbrani telefonski pogovori, in BNSLint, ki predstavlja zbirko televizijskih intervjujev. Na osnovi analize rezultatov v pragmatičnem kontekstu skušajo opozoriti predvsem na tiste diskurzne elemente, ki kažejo na značilnosti izbranih pogovornih žanrov oz. zvrsti.

V članku MILENE MILEVE BLAŽIČ so predstavljene različne teorije in prikazani različni metodološki pristopi za preučevanje mladinske književnosti. Po

uvodnem opozorilu o marginalnem statusu mladinske književnosti in opredelitvi mladinske književnosti z vidika sprejemnika se avtorica še posebej osredotoči na sodobne teorije in metode preučevanja mladinske književnosti, ki jih, predvsem prek spoznanj Marie Nikolajeve, predstavi tudi na posameznih primerih slovenske mladinske književnosti.

Tema članka DRAGICE HARAMIJA je literarno ustvarjanje Lile Prap. Avtorica na podlagi motivno-tematske in stilistične analize pregledno predstavi enajst književnih del Lile Prap, pri čemer vsa spoznanja, povezana z netradicionalnimi besednimi igrami, nebanalnim poenostavljanjem, igrivim izrazjem in nonsensom kot izrazi ustvarjalnega izražanja Lile Prap, podpre s primeri iz obravnavanih besedil. Natančna analiza besedil avtorico pripelje do sklepa, da se v literarnem opusu Lile Prap besedilo in ilustracija velikokrat prepletata na poseben in samosvoj način, kar je značilno zlasti za njene avtorske slikanice.

GREGOR KOCIJAN se v članku posveti literarnemu sodelovanju med Josipom Jurčičem in Jankom Kersnikom, ki ga prikaže kronološko – od trenutka, ko sta se seznanila, prek poglobljanja vezi s sodelovanjem pri časopisu *Slovenski narod* do skupnega ustvarjanja, ki je razvidno v enodejanki *Berite Novice* in *Rokovnjačih*, čemur je posvečen največji del članka. Na podlagi natančne obravnave obeh del in izpostavitve posameznih dejstev, ki pričajo o deležu enega in drugega avtorja pri nastajanju obeh del, avtor članka na novo osvetli omenjeni deli in zlasti v zvezi z *Rokovnjači* pride do spoznanja, da je Kersnik kot soavtor sicer upošteval Jurčičev stil pisanja in zgodbeno kompozicijo, je pa nekoliko razrahljal njegov romantičen način pisanja.

Drugi, ocenjevalno-poročevalski del revije se začne z ocenami zbornika in dveh knjig: NINA LEDINEK predstavi in ovrednoti zbornik o knjižnem in narečnem besedoslovju slovenskega jezika, ki ga je uredil Marko Jesenšek, HELGA GLUŠIČ pregledno predstavi in ovrednoti monografijo Marije Stanonik *Procesualnost slovsstvene folklore*. Slovenska nesnovna kulturna dediščina, MILENA KERNDL pa vsebinsko predstavi in ovrednoti knjigo Alojzije Zupan Sosič *Robovi mreže, robovi jaza*, v kateri so zbrane avtoričine novejšje študije, povezane s sodobnim slovenskim romanom. DAMJAN HUBER z vsebinskega ter oblikoslovno-skladenjsko-leksikalnega vidika predstavi *Slovar stare knjižne prekmurščine* Vilka Novaka. Sledi prispevek KATJE BERGLES, v katerem predstavi in ovrednoti antologijo povojne slovenske esejistike *Aristokracija jezika in duha*, katere avtor je Miran Štuhec. Sklop zaključujeta poročili DARJE FIŠER z dveh mednarodnih konferenc, povezanih z jezikovnimi tehnologijami in računalniškimi jezikoslovjem. — *Urška Jarnovič* <jurska@volja.net>, tehnična urednica *Jezika in slovstva*

V tokratni dvojni številki revije *Slovenščina v šoli* 12/1–2 (februar 2008) smo zaradi vseh sprememb pri letošnjem tekmovanju za Cankarjevo priznanje za uvodnim intervjujem objavili več prispevkov na to temo. V prihodnjih letošnjih številkah revije pa načrtujemo objavo najboljših razlagalnih spisov učencev in

dijakov z vseslovenskega tekmovanja. V rubriki strokovnih člankov pa Darinka Ambrož med drugim podaja nekaj misli učitelja mentorja ob pedagoški praksi študentov slovenistike v šolskem letu 2006/2007, Polona Deželak je opravila zanimivo raziskavo o odnosu med pisatelji in šolami, Nina Intihar piše o tem, kako s sporočilom romana Pod svobodnim soncem svobodni v sodobno Evropo, rubriko pa so sklenili primerjalni pridevniški frazemi (Denis Kalamar in Jasmina Temnik). V didaktičnih iz(od)zivih objavljamo prispevek Mateje Črv Sužnik Lirsko pesništvo v srednji šoli, Mojca Osvald piše o medpredmetnem povezovanju impresionizma, Vida Frelih pa pojasnjuje zadrege pri pripravljanju šolskih proslav. Trubarjevo leto 2008 smo zaznamovali tudi s priložnostno izdajo barvne sredice revije (plakata). Veselimo se tvornega sodelovanja z vami, spoštovani bralci, in upamo, da boste, predvsem učitelji, v reviji našli kakšno idejo in spodbudo za svoje zahtevno in občutljivo delo. Več na:

http://www.zrssi.si/default_zalozba.asp?link=narocanje&t=2&a=0&b=0&vg=0&puBID=412. — **Mira Hedžet Krkač** <Mira.HedzetKrkac@zrssi.si>

Dialogi 1–2/2008. V ospredju številke je tema o odnosu med etiko in pravom.

Dialogi 3–4/2008. Primož Jesenko v uvodniku piše o ambivalenci, praznosti in odsotnosti smisla v medijskem jeziku, ki posreduje sporočila o umetniških dosežkih. [...] Maja Šorli obravnava značilnosti postdramskih oziroma »ne več dramskih gledaliških besedil« na slovenskih primerih treh uprizoritev: Devet lahkih komadov (bralna uprizoritev devetih *ready made* besedil v PreGlej-u), Elizabeth 2 (igralka Nataše Matjašec in režiserja Sebastjana Horvata) in Viva Verdi (režiserja Bojana Jablanovca in izvajalke Katarine Stegnar). V besedilih in uprizoritvah izpostavi imanentno oziroma analitično teatralnost ter (postdramsko) političnost. Gašper Jakovac podrobno bere novo dramo uveljavljenega slovenskega dramatika Iva Svetine *Ojdip v Korintu* in razkriva njene zanimive vsebinske elemente. Čeprav Svetina postopoma in zelo dramatično razkriva Ojdipove tegobe, že na samem začetku lucidno anticipira njegovo usodo - usodo grešnega kozla.

V Kulturni diagnozi Gaja Kos piše o slovenskem prevodu mladinske knjige Johna Boyna *Deček v črtasti pižami*, Mojca Puncer pa o ustvarjanju likovnega umetnika, lutkarja in režiserja Silvana Omerzuja ob nedavni razstavi njegovih lutk z naslovom *Ne-gib: poslušati z očmi* ter gledališki uprizoritvi *Hiša Marije Pomočnice* (po istoimenskem romanu Ivana Cankarja) v Slovenskem mladinskem gledališču v Ljubljani. Gostja Detektorja je Petra Pogorevc, ki se je pred časom zaposlila kot dramaturginja v Mestnem gledališču ljubljanskem, potem ko je že bila uveljavljena gledališka kritičarka. Ravno fenomenu precej redkega prehoda iz funkcije gledališkega kritika, publicista in urednika v jedro same gledališke prakse so bila namenjena vprašanja, ki jih je postavil urednik Primož Jesenko.

Dialogi št. 5–6/2008. V ospredju številke je Maribor in razmišljanja o drugačnosti kultur. Sodelavci kritičkih strani Gaja Kos, Milan Šelj in Ana Perne ocenjujejo naslednje knjige: jubilejno izdajo zbranih pravljic *Zlata čebelica 2*, roman Suzane

Tratnik *Tretji svet* in dve teatrološki knjigi: *Tihožitja in grimase* Blaža Lukana ter *Prevzetost pogleda* Jasne Vombek. Tomaž Toporišič piše o seriji gledaliških predstav - domačih produkcij in tujih gostovanj – ki so v zadnjem času v nekoliko zaspanem slovenskem gledališkem prostoru razprle nekatere nove vidike sodobnega gledališča ter sprožile debate o tem, kaj naj bi bilo sodobno gledališče in kakšna naj bi bila njegova estetska in politična moč. — **Emica Antončič**, Založba Aristej <info@aristej.si>

V reški reviji *Riječ* (časopis za slavensku filologiju), god. 14., sv. 1. (Rijeka, 2008.) so objavljeni nekateri prispevki z znanstvenega sestanka 12. mednarodni skup slavista (znanstveni skup o jeziku i književnosti), ki je potekal v Opatiji od 22. do 25. 6. 2007. Med članki Slovencev naj opozorimo na prispevke: Tanja Nadu (Ljubljana), Jezikovna politika v Sloveniji, na Poljskem, Slovaškem in Češkem pred vstopom v EU; Damjan Huber (Rogašovci), Slovenski (standardni) jezik v javnosti nekoč in danes; Jožica Čeh (Maribor), Die Kurzprosa von Andrej Čebokli.; Zoltan Jan (Nova Gorica), Prispevek Frana Petreta k razvoju slovenske literarne vede. Revija je (skupno z drugimi hrvaškimi periodičnimi znanstvenimi publikacijami) dostopna na portalu <http://hrcak.srce.hr/>.

Izšla je že druga letošnja številka reške reviji *Riječ* (časopis za slavensku filologiju), god. 14., sv. 2. (Rijeka, 2008.), kateri so objavljeni tudi nekateri prispevki slovenskih kolegov: Vlado Nartnik (Slovanska in semitska dvojina), Dragica Haramija (Detektivska proza Hrvoja Kovačevića), Petra Kodre (Osmrtnica – umetnostno ali neumetnostno besedilo?), Anita Laznik (Idejna in slogovna podoba miselne proze Edvarda Kocbeka), Urška Perenič (Bela lisa na (nacionalnem) literarnozgodovinskem zemljevidu), Miran Štuhec (Slovenska i hrvatska publicistika Zofke Kveder), Natalija Ulčnik (Imre Agustič v slovenski in tuji literaturi z vidika različnega vrednotenja njegovega delovanja). Naslov uredništva: HFD, TRg I. Klobučarića 1, 51000 Rijeka. — **Zoltan Jan** <zoltan.jan@siol.net>

Izšla je *Linguistica* XLVII. Med več kot 20 članki mi je v oči padel članek Pierra Swiggersa o dveh konceptih ogroženosti jezikov, kdo drug pa bi v njej našel zase kaj drugega. E-naslov uredništva je linguistica@ff.uni-lj.si. — **Zoltan Jan** <zoltan.jan@siol.net>

Januarja 2008 so izšla *Primorska srečanja* 31/308–309 (leto 2007). V reviji tokrat prevladujejo etnološki in kulturološki prispevki, med njimi pa najdemo tudi pogovor Vladke Tucovič z Irvinom Lukežičem o Reki kot mestu trajnega stika jezikov in kultur. pogovor se vrti tudi okrog Lukežičeve knjige *Fluminensia Slovenica*, knjige o reških Slovencih in reško-slovenskih stikih.

Marca 2008 je izšla še ena dvojna številka *Primorskih srečanj*. PS 31/310–311 (leto 2007) se posvečajo slovensko-italijanskim odnosom, zanimivo branje o ženskah in literaturi pa ponuja sestavek Ivane Slamič.

V začetku julija so izšla *Primorska srečanja* 31/312–313 (leto 2007) s tematskim sklopom prispevkov z 19. Primorskih slovenističnih dnevov (Brda, 18. in 19. april 2008). Objavljeni so poročilo organizatorice Andreje Šušmelj, prispevek Z narečjem odpirati ušesa učencev (Zoltan Jan), trije članki o manj znanih podobah Brd (Peter stres, Vilma Purič in Marija Mercina) ter šest prispevkov o Alojzu Gradniku, najpomembnejšem briškem literatu (Fedora Ferluga Petronio, Ana Toroš, Vita Žerjal Pavlin, Nada Đukić, Miran Hladnik in Marjeta Pisk).

PKn 31/1 (junij 2008). *Primerjalna književnost* v prvi letošnji številki objavlja tematski sklop tujejezičnih člankov z jesenskega simpozija o primerjalni književnosti (ob stoletnici rojstva Antona Ocvirka). Poleg tega so v reviji svoje razprave objavljajo Dejan Kos, Rok Benčin, Vesna Mojsova Čepiševska in Alen Širca. Vanesa Matajc piše o knjigi Darka Dolinarja *Med književnostjo, narodom in zgodovino*, Leonora Flis pa o monografiji Mariana Doviča *Slovenski pisatelj*. Tokratno številko sklepa bibliografsko kazalo zadnjih dvajsetih letnikov revije, ki ga je pripravila Vera Troha. — **Matjaž Zaplotnik**

V *Slavistični reviji* 55/4 (oktober–december 2007) so objavljene naslednje razprave: Razlikovanje glagolskih oblik po spolu v sedanjiku dvojine greve (Tjaša Jakop), Starosrpska poslovnopravna pismenost kao retorički fenomen (Slobodan Pavlović), Slovenski pravni in pravniški jezik v 2. polovici 19. stoletja (Nina Novak), Rožančeva esejistika in francoski personalizem (Maja Murnik), Sprejemanje Prešernovih pesmi: razumevanje, nerazumevanje, oboževanje (Zoran Božič).

V *Slavistični reviji* 56/1 (januar–marec 2008) pa najdemo tele razprave: »Slovenski kulturni sindrom« v nacionalni in primerjalni literarni zgodovini (Marko Juvan), O dveh verzijah romana *S poti* (Matija Ogrin), Mesto antičnih balkanskih jezikov znotraj delitve na kentumske in satemske jezike (Simona Klemenčič), Uredniška politika in formalne lastnosti razpravnih besedil *Slavistične revije* med letoma 1948 in 1977 (Uroš Bonšek, Damjan Huber, Nina Ledinek idr.), »Tuji govor« ter razmerje med lingvistiko in pragmatiko (Marko Kržan), Komentar in kritični prevod slovničnega uvoda v italijansko-slovenskem slovarju Alasia da Sommaripe (1607) (Kozma Ahačič in Matej Šekli). — **Matjaž Zaplotnik**

Splet

V literarni mapi strežnika na Inštitutu Jožef Štefan (<http://www.ijs.si/lit/>) so datoteke izgubile moteči repek -l2 (el dva) pri končnici html, ki je svojčas lajšal pravilno interpretacijo črk s strešicami, in dobile krajšo pot: <http://lit.ijs.si>. Zdaj je vseh 300 in več literarnih datotek kodirano po standardu UTF-8, v dnu pa jim je dodana cc-licenca. Med najbolj uporabnimi naslovi tu so:

<http://lit.ijs.si/leposl.html> – Zbirka slovenskih leposlovnih besedil

<http://lit.ijs.si/literat.html> – Slovenska književnost

http://lit.ijs.si/slov_lit.html – Some Slovene literature, available in English

http://lit.ijs.si/hlad_bib.html – Hladnikova bibliografija s knjigami:

<http://lit.ijs.si/trivlit1.html> – *Trivialna literatura*

<http://lit.ijs.si/skp1.html> – *Slovenska kmečka povest*

<http://lit.ijs.si/povest1.html> – *Povest*

<http://lit.ijs.si/spisovn.html> – in *Praktični spisovnik*.

<http://lit.ijs.si/galerija.html> – Foto-galerije.

http://sl.wikisource.org/wiki/Wikivir:Slovenska_leposlovna_klasika – V Wikiviru so bili pri projektu digitalizacije slovenske leposlovne klasike je bilo zadje čase strojno prebranih veliko slovenskih leposlovnih besedil. Besedilo lahko korigirate po pdf-predlogi, ki se nahaja ob dokumentu (v levi polovici zaslona odprite sliko dokumenta, v desni polovici pa Wikivirovo stran). Poprakov so potrebna tudi druga besedila na tej strani. Prijavite se v Wikivir, pojdite na knjigo, ki jo želite urejati, kliknite zavihek <uredite stran> in se lotite dela. S prazno vrstico je treba vnesti odstavke, popraviti (ne)stičnost pri ločilih, poenotiti narekovaje in pomišljaje, razvozlati poškodovana ali narobe razbrana mesta ipd. Zgledujte se pri drugih besedilih. Objavite na Slovlitu, ko boste gotovi.

http://sl.wikisource.org/wiki/Slovenska_leposlovna_klasika – Na fotokopirni stroj na FF so naložili programsko opremo, ki odlično prepozna tudi besedila iz 19. stoletja. Stroj je za poskus prebral novelo Pavline Pajkove *Odlomki ženskega dnevnika* (http://sl.wikisource.org/wiki/Odlomki_%C5%BEenskega_dnevnika_%28Novela%29), človek pa jo mora zdaj še skorigirati. Če ste tisti človek vi, se v desnem zgornjem kotu prijavite v Wikivir, odprite zavihek »uredite stran« in popravite, kar je popraviti treba (odstavke, delitve, posamezne črke ...), in na koncu shranite. Kopijo izvirnika za primerjavo dam prostovoljcu na posodo. Da ne bo skladišče slovenske leposlovne klasike na Wikiviru samevalo tako prazno, kmalu ponudimo v obdelavo še druga stara dela.

http://sl.wikisource.org/wiki/Integrali_%2726 – Na sveže so v Wikiviru nekatere Kosovelove pesmi iz *Integralov* in povest Frana Jakliča *Vaški pohajaç* iz *Doma in sveta 1893* (http://sl.wikisource.org/wiki/Va%27ki_pohaja%27C4%8D). Glavna oseba je Jerom Hlebec, ki požge vas, vaščani pa ga linčajo. Slepo bi bilo trditi, da ni v nobeni zvezi s Cankarjevim *Hlapcem Jernejem*, čeprav na to temo nimamo še nobene cankarjeslovne razprave.

<http://www.ff.uni-lj.si/publikacije/ucbeniki/mh/galeri89/index.html> – Litija-Čatež pol stoletja pozneje. Na slikah iz leta 1958 so Anton Slodnjak, Matjaž Kmecl, Jože

Koruza, Emil Štampar, Franc Zadavec, Jan Petr, Silvo Fatur, Andrijan Lah in drugi; foto Cene Omerzelj.

http://cs.wikipedia.org/wiki/Sre%C4%8Dko_Kosovel – Alena Horáčková pa je prevedla za Vikipedijo v češčino članek o Kosovelu.

<http://www.americancorpus.org/> – Korpus ameriške angleščine (360 + mio besed) na univerzi Brigham Young. V njem npr. lahko poiščemo omembe Slovencev (in Slovenk :) v ameriškem leposlovju, v akademskih publikacijah, časnikih itd. Izraz Slovene je malo pogostejši od izraza Slovenian, v glavnem na račun akademske rabe.

<http://www.ff.uni-lj.si/fakulteta/aktualno/kronika/marija%20mitrovi%C4%87/index.html> – Slike s predavanja Marije Mitrovič, foto Matjaž Rebolj.

<http://www.ff.uni-lj.si/fakulteta/aktualno/kronika/vre%C4%87ko%20o%20kosovelu/index.html> – slike s predavanja Janeza Vrečka o Srečku Kosovelu, foto Matjaž Rebolj.

http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/Zapisnik_UO_SDS_dec_2007.doc – Zapisnik zadnje seje UO SDS, ki je bila 14. decembra 2007 v Banketni dvorani MOL. Fotografijo s seje, ki jo je uvedel pozdravni govor Zorana Jankovića, je Miran postavil na <http://www.ff.uni-lj.si/publikacije/ucbeniki/mh/galeri87/target17.html>.

<http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/rus.html> – Predstavitvena stran nedavno ustanovljene Sekcije za ruski jezik Slavističnega društva Slovenije. Sekcija je organizirala tekmovanje v znanju ruskega jezika.

http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/sd_jesenice.html – Zgodovina, pomembni mejniki in opis aktivnosti Slavističnega društva Jesenice (avtorici Majda Malenšek in Klavdija Kranjc Jensterle) sedaj tudi v htmlizirani obliki.

<http://www.nybooks.com/articles/21131> – Nicholson Baker, The Charms of Wikipedia, članek o wikipedijskih čarih in čereh iz časopisa The New York review of Books.

<http://www.pef.uni-lj.si/knjiznica/> – Knjižnica PEFLJ sodeluje z NUK-om pri nastajanju digitalne zbirke visokošolskih del (magisterijev in doktoratov) v celotnem besedilu, dostopno preko portala *dLib.si* – Digitalna knjižnica Slovenije (<http://www.dlib.si/>) in našteva prosto dostopno programsko opremo za odkrivanje plagiatov v diplomskih, seminarskih in drugih delih (npr. http://www.freedownloadcenter.com/Business/Educational_Tools/Plagiarism_Finder.html).

<http://www.ff.uni-lj.si/fakulteta/aktualno/kronika/ka%9A%E8a.htm> – Slovenistična literarnovedna kašča, zbirka multimedijskih (videoposnetki gostujočih predavanj na Oddelku za slovenistiko FF UL, slike s prireditvev ...) slovenističnih vsebin.

<http://www.rch.uky.edu/CenterOfGravity/> – Changing the Center of Gravity: Transforming Classical Studies Through Cyberinfrastructure (zvočni posnetki predavanj o elektronicizaciji klasične filologije).

http://sl.wikipedia.org/wiki/Wikipedija:WikiProjekt_Slovenski_literarni_zgodovinarji – Med literarnimi zgodovinarji na Wikipediji je nastalo veliko novih gesel.

<http://sl.wikisource.org/wiki/Marjetica> – *Marjetica* (1877), izvorni roman Antona Kodra. Poročilo korektorice: Ker se seveda v vseh pogledih postavljamo na stran literature in ker slovenistke zato hitro nasedemo glasniški razvnetosti katerega od profesorjev, imate po novem v wikiviru izčiščeno še Kodrov izvorni roman *Marjetica* (<http://sl.wikisource.org/wiki/Marjetica>; 1877). In ker korektorici tokrat ni šlo za nikaršne pol ocene (ker je ne rabi več), ampak se je dela lotila iz golega entuziazma za čim večjo dostopnost lepe slovenske besede, je morala svoje občutenje srca nad tovrstnim čtivom še popisati za vzpodbudo drugim. Ob kaki prijetni glasbi je tako delo lahko prav toliko sproščujoče kot ena partija pasjanse, zraven nas pa še greje ponos, da smo opravili dobro delo za druge in pomagali wikipediji. Pogosto pa bo to tudi edina prilika, da preberemo kakšno od »še-nikoli-slišal-za« slovenskih nekanonskih besedil 19. stoletja, ki znajo bralca s svojo neverjetno metaforiko prav presenetiti. Tako na primer Kodrova *Marjetica*:

Z desnico prime tedaj za brusilo z levico pa srpni končnik in ga vpre, kakor tetivo na prsi. Ko bi jo videl zdaj, kakov človek, dozdevala bi se mu, kakor strelec v pratiki. Ljubezniviši pa se nekdANJI srčni strelec, bog ljubezni ni mogel biti. Marjetici pa tudi vse tako dobro pristuje. In zdaj le poslušaj, kako jej poje brusilo: »diga, diga, diga, diga«, pa kako urno jej šviga desnica, pa tako ljubeznivega brusilca ima malokateri srp. »Štefan, to ni res, kaj bi ti pa dala za plačilo, ko bi bilo res?« »Plačila bi ne jemal; a tisto le purparo, ki jo imaš na prsih, bi mi morala dati.« Izgovorivši poseže Štefan po cvetlici. Marjetica pa se zasmeje in pravi: »Kaj ti bode roža? Ne diši ne in obleti se kmalu.«

K že tako veliki zgovornosti (ali je to res samo moja domišljija?) prvega odlomka naj dodam še pojasnilo, da je digavček po Henriku Tumi predlagani, pa potem ne uveljavljeni izraz za ščegetavčka, digati pa je goniti se (oboje izhaja od krav). Simboliko njenega cveta, ki bi ga rad on dobil, pa menda vsi dobro razumemo. — **Petra Jordan** <jordan.petra@gmail.com>

<http://springerlink.com/content/j1164ul706p3/?p=3efa9a483ed049cc8ca8e2b24510a723&pi=0> – Štirje članki iz revije *Poiesis & Praxis* o digitalnem publiciranju.

<http://www.ff.uni-lj.si/ucbeniki/mh/galeri92/index.html> – Slike z brucovanja ljubljanskih slovenistov.

http://www.napovednik.com/dogodek80460_predstavitev_monografije_cetrta_stra_n_trikotnika – Četrta stran trikotnika (*Znameniti Slovenci in slovenska društva v*

Bosni in Hercegovini, 1878-2000). Tiskovna konferenca 4. 4., Cankarjev dom, Kosovelova dvorana.

<http://gni.zrc-sazu.si/> – Mednarodni interdisciplinarni simpozij »Kam bi s to folkloro?«, Ljubljana, 24. 9.–29. 9. 2009.

<http://www.ff.uni-lj.si/hp/dnsk/> – V zbirko diplomskih nalog iz slovenske književnosti, ki nastajajo na slovenistiki FF v Ljubljani, je Katja Horvat vnesla 252 diplom, ki so nastale v zadnjih letih. Zbirka obsega trenutno 1780 enot in jo je treba še nekoliko počistiti. Sprehodite se po njej in opozorite prosim na morebitne napake.

<http://www.sfb441.uni-tuebingen.de/pos3/> – Tretja mednarodna konferenca *Perspectives on Slavistics*, Hamburg, 28.–31. avgusta 2008.

<http://www.wikieducator.org/Content> – Wikieducator, za zdaj še le v šestih jezikih.

<http://www.interactivestory.net/> – *Façade*, program za interaktivno oblikovanje dramskih prizorov; prizore lahko shranimo in postavimo na splet.

http://www.maveda.hr/Izdanja_1.html – Reške slavistične publikacije pri založbi Maveda.

<http://hrcak.srce.hr/rijec> – Riječ, reški časopis za slovansko filologijo s kazalom objav, med katerimi je prenekateri slovenistična razprava.

<http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/mh/slovenian001.jpg> ali <http://www.e-fotografija.com/forum/viewtopic.php?p=236198&sid=6aa3f48191e0d2d52b0dde99811f71f2> (glej pod datum 20. april 2008) – Ljubljančan Victor Irving v časopisu *Slovenia Times* trdi, da je slovenščina eden najbolj kompliciranih jezikov na svetu, in predlaga njeno poenostavitev. Mu bomo kaj pomagali :)? Bralske komentarje na druge avtorjeve domislice najdemo na <http://lifestyle.ena.com/prikaziCL.asp?CIID=16072>. — Miran Hladnik, preko Saše Kozarov

http://sl.wikipedia.org/wiki/Wikipedija:WikiProjekt_Slovenska_literarna_gesla_v_drugih_Wikipedijah – Nova stran v slovenski Wikipediji, ki ponuja tujim študentom na slovenistiki v sestavljanje, prevajanje in priredbo slovenska literarna in literarnovedna gesla; trenutno vsebuje seznam napravljenih in zelenih gesel v češki in poljski Wikipediji.

<http://www.intute.ac.uk/artsandhumanities/limelight/videogames.html> – Viri za študij videoigric.

http://www.logoslibrary.eu/pls/wordtc/new_wordtheque.wcom_literature.literature_a_page?lang=SL&letter=A&source=search&page=1 – *Logos library: Slovenian language*, spletišče s slovensko književnostjo, dosegljivo tudi iz Zbirke slovenskih

leposlovnih besedil (<http://lit.ijs.si/leposl.html>). Če imate zaradi dolžine naslova težave, začnite na krajšem <http://www.logoslibrary.eu>.

<http://www.allproject.info> – The Autonomous Language Learning (ALL) »mešano učenje« štirih jezikov: turškega, romunskega, bolgarskega in litovskega.

<http://www.param.cn> – Professional Provider of Translation & Interpretation, ponujajo prevode za angleščino, kitajščino, japonsščino, korejščino, francoščino, italijanščino, portugalsščino, nemščino, španščino in ruščino, 0,02–0,1 evra na besedo. 300 besed dolgo besedilo prevedejo za pokušino zastoj.

<http://www.arts.ualberta.ca/~ljubljana/> – Izšla je aprilka številka *Letter Society for Slovene Studies*, ki jo je uredil Joseph L. Derdzinski. Med člane SSS, ki Letter prejmejo na dom, se lahko prijavite na http://www.arts.ualberta.ca/~ljubljana/reg_form.html.

<http://www.revijasrp.si/knrevsrp/revsrp85/jolmi85/9oprev85.htm> – Jolka Milich, O prevajanju in poeziji: Pismo z dezhele, revija *Srp*, junij 2008, št. 85/86.

<http://www.umuc.edu/cip/symposium/simulcast.shtml> – Konferenca o intelektualni lastnini in avtorskih pravicah 28.–30. maja 2008.

http://www.boston.com/bostonglobe/ideas/articles/2008/05/11/measure_for_measure/ – Measure for Measure: Literary criticism could be one of our best tools for understanding the human condition. But first, it needs a radical change: embracing science, članek iz časopisa *Boston Globe*, 11. maja 2008. Začne se s stavkom: »It's not such a good time to be a literary scholar.«

<http://www.verysimplestory.com/> – Miha Mazzini, Zelo preprosta zgodba v interpretaciji Barbare Cerar.

<http://spletnooper.si/forum/viewtopic.php?t=708> – Miha Mazzini, Zelo preprosta zgodba, besedilo s komentarji.

<http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/slovanski%20ve%20E8er2/index.html> – Filmčki in slike s Slovanskega večera na FF 21. maja 2008, foto Matjaž Zaplotnik.

<http://translate.google.com> – Google je razširil ponudbo jezikov v svojih aplikacijah za prevajanje. Odslej je omogočeno prevajanje tudi iz bolgarskega, hrvaškega, češkega, danskega, finskega, hindujskega, norveškega, poljskega, romunskega in švedskega jezika. Prevajate lahko posamezne besede, besedne zveze, stavke ali pa celote spletne strani. Poleg omenjenih jezikov so podprti tudi arabski, dve vrsti kitajskega, nizozemski, francoski, nemški, grški, italijanski, korejski, japonski, ruski, španski ter portugalski jezik, skupaj 23 jezikov. (Novica iz spletnih *Financ*, <http://www.finance.si/213644?src=pj230508>).

http://sl.wikipedia.org/wiki/Wikipedija:WikiProjekt_Slovenska_literarna_gesla_v_drugih_Wikipedijah – V poljski Wikipediji (<http://pl.wikipedia.org/>) so naslednja

nova slovenska gesla: Ivan Tavčar, Dane Zajc, Ivan Pregelj, Fran Levstik, Fran S. Finžgar, Alojz Rebula, Niko Jež, Tone Pretnar, slovenistika na Poljskem, Jani Virk, France Bevk, Anton Ingolič, Andrej Blatnik, Miško Kranjec, Rozka Štefan, Janko Kersnik.

<http://llc.oxfordjournals.org/content/vol23/issue2/index.dtl?etoc> – 2. št. revije *Literary and Linguistic Computing* (junij 2008, letnik 23).

<http://www.open.ac.uk/relive08/> – Raziskava poučevanja v virtualnem okolju, npr. v *Second Life*.

<http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/jeruzalem.html> – Dokončni program 4. slovensko-hrvaškega srečanja v Jeruzalemu 13./14. junija 2008, z jedilnim listom, povzetki in Vrazovo pesmijo o Babjem klanecu iz leta 1839.

<http://www.ff.uni-lj.si/ucbeniki/mh/jeruzalem/index.html> – Fotoreportaža s 4. slovensko-hrvaškega srečanja v Jeruzalemu 13. in 14. junija 2008 + program.

<http://lit.ijs.si/cvetje.html> – Za katere rože gre v *Cvetju v jeseni?* (predavanje za letošnji SSJLK)

http://lit.ijs.si/trubar_internet.html – Ali je Trubar poznal internet? (referat na simpoziju Trubar in internet)

http://lit.ijs.si/grad_pisma.html – Gradnikova pisma.

<http://lit.ijs.si/kakoselimo.html> – Kako selimo slovensko književnost na splet.

http://sl.wikisource.org/wiki/Iz_Noviga_Jorka_v_spomin_oz.

<http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/pirc/index.html> – Franc Pirc, misijonar v polnočni Ameriki, Podbrežanom, svojim nekdanjim farmanom na Krajskem iz Novega Jorka v spomin (rokopis 81 kitic pesnitve za pretipkati).

http://lit.ijs.si/sozialge_sl.html – Hladnik, Strategije socialnega obnašanja v slovenskem zgodovinskem pripovedništvu.

http://lit.ijs.si/gr_op5.html – Oskubljene opombe k 5. knjigi Gradnikovega *Zbranega dela*, ki prinaša pisma in Pogovore z Marjo Boršnik.

http://sl.wikibooks.org/wiki/Uvod_v_mladinsko_knji%C5%BEevnost_oz.
http://sl.wikibooks.org/wiki/Wikiknjige:Wikiprojekt_Slovenska_mladinska_knji%C5%BEevnost – Wikiknjiga, ki jo Milena Mileva Blažič dela s študenti Predšolske vzgoje pri predmetu Metodika jezikovne vzgoje – mladinska književnost. Študenti so si najpogosteje v dvojicah izbrali področje in napisali seminarske naloge. Kljub začetnim tegobam so jih notranje motivirani tudi po trikrat popravljali.

http://sl.wikisource.org/wiki/Seznam_slovenskih_mladinskih_pisateljev_s_pripada_jo%C4%8Dimi_deli – Seznam slovenskih mladinskih pisateljev.

http://sl.wikisource.org/wiki/Zbirka_slovenskih_pravljic – Zbirka slovenskih pravljic.

<http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/slaknj.html> – Monografija Katarine Podbevšek *Govorna interpretacija literarnih besedil v pedagoški in umetniški praksi* (iz zbirke Slavistična knjižnica) od zdaj dosegljiva v elektronski obliki.

<http://www.ff.uni-lj.si/ucbeniki/mh/komen/index.html> – S končnega izleta slavistov (= slovenistov + slavistov FF UL) po Krasu.

<http://www.ff.uni-lj.si/ucbeniki/mh/matjazeve/index.html> – Še nekaj video- in fotoposnetkov s Krasa.

http://lit.ijs.si/grad_jug.html – Gradnikovi jugoslovanski stiki, Hladnikov referat na 4. slovensko-hrvaškem srečanju v Jeruzalemu 14. junija 2008.

http://lit.ijs.si/kong_zg.html – Slovenski slavistični kongres 2006 v Zagrebu, referat na 3. slovensko-hrvaškem srečanju v Opatiji 7. aprila 2006.

<http://evrokorpus.gov.si/k2/> – Za prevajalce bo morda zanimiv 22-jezični vzporedni korpus prevodov, povezan s 15-jezično terminološko bazo – in en uporabniški vmesnik za iskanje po korpusu in terminologiji.

<http://www.delo.si/arhiv/?niz=mateja%20pezdirc> – Milan Vogel: Učimo se drug o drugem in o samih sebi – Pogovor z Matejo Pezdirc Bartol ob 44. SSJLK v *Delu* 30. 6. 2008.

http://sl.wikisource.org/wiki/Nezbrano_delo_Franceta_Prešerna – Verjeli ali ne, Prešerna, našega največjega ..., še nimamo v celoti na spletu, čeprav prisegamo nanj in se imamo celo za literarni narod. No, na Wikiviru je zdaj kazalo Prešernovih nezbranih pesmi, slovenskih in nemških, ter pesnikovih pisem. Nemške pesmi so grobo strojno prebrane in ponujene v popravljanje, drugo pa lahko vtipkamo sami po predlogi iz druge knjige Prešernovega *Zbranega dela*: http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/preseren_nemske_pisma_ostalo.pdf. Grobo prebrana Prešernova nezbrana besedila (v modrem) bom postopoma postavljaj na Wikivir v korekturo.

http://www.drustvo-dsp.si/si/drustvo_slovenskih_pisateljev/dejavnosti/556/detail.html – 45 let *Litterae Slovenicae*.

oo

Prijavnica za slovenski slavistični kongres v Celovcu 2.–4. oktobra 2008

Najpozneje **do 8. septembra 2008** pošljite pisno ali elektronsko izpolnjeno prijavnico na naslov Kenda d.o.o. Radovljica, Ljubljanska cesta 3, 4240 Radovljica, Slovenija. Elektronska različica prijavnice se nahaja na spletni strani <http://www.ff.uni-lj.si/slovjez/sds/prijavnica-celovec.html>. Na podlagi prijavnice boste prejeli račun s položnico – nalogom za plačilo. Kotizacijo morate poravnati v roku petih dni, na položnici pa morate označiti številko prejetega računa. Ker smo za kongres organizirali posebno hotelsko ponudbo s popustom (če se v spodaj navedenih prenočiščih prijavite z geslom *Slavko2008*), vam priporočamo, da si čimprej sami rezervirate sobo v sledečih gostiščih v bližini celovške univerze:

- <http://www.plattenwirt.at/> – Friedelstrand 2; tel. 0043-463-21173, fax 0043-463-21173-25, e-pošta hotel@plattenwirt.at
- <http://www.weidenhof.at/> – Wörthersee-Süduferstraße 66; tel. 0043-463-281540, fax 0043-463-281540-8; e-pošta hotel@weidenhof.at
- <http://www.hotel-roesch.at> – Wörthersee-Süduferstraße 55; tel. 0043-463-281604, e-pošta office@hotel-roesch.at
- <http://www.oejhv.or.at/quartier/9020/9020.htm> – mladinski hostel, Neckheimgasse 6; tel. 0043-463-230020 ali 230019, fax 0043-463-230020-20, e-pošta jgh.klagenfurt@oejhv.or.at

PROSIMO, DA ZA REZERVACIJO PRENOČIŠČA POSKRBIŠE SAMI.
Priporočamo vam, da pridete od navedenih hotelov do kongresne lokacije na univerzi kar peš (registracija bo 2. 10. 2008 od 9.00 do 10.00 ure v Omanovi dvorani – oznaka dvorane je z-1.29), saj je treba na univerzitetnih parkiriščih plačati parkirnino.

► Osební podatki

Ime in priimek:

Stalni naslov (ulica, hišna številka, poštna številka, kraj):

Kontaktni naslov (ulica, hišna številka, poštna številka, kraj):

Telefon:

Delovno mesto:

E-pošta:

Datum prijave:

Lastnoročni podpis:

oo

oo

► Član SD (*obkrožite*): NE; SD Slovenije; SD Ljubljana; SD Maribor; SD Prekmurje; SD Dolenjske; SD Celje; SD Posavje; SD Koroške; SD Kranj; SD Jesenice; SD Koper; SD Nova Gorica; SD Trst-Gorica-Videm.

Status (*obkrožite*): referent; poslušalec; predsednik SD; častni član SDS; družinski član; novinar; drugo.

Zavezanec za DDV (*obkrožite*): da ne

IŠ (Identifikacijska številka) za DDV:

V roku poravnana kotizacija na račun SDS 0208 3001 8125 980 pri Novi Ljubljanski banki (IBAN: SI56 0208 3001 8125 980, SWIFT-BIC: LJBASI2X – za plačila iz tujine) znaša **100 €** za člane slavističnih društev in **150 €** za nečlane (ob prihodu na Kongres boste predložili potrdilo o plačilu). Neposredno na kongresu v gotovini poravnana kotizacija pa bo znašala **150 €** za člane slavističnih društev in **200 €** za nečlane. Prijavljeni referenti, predsedniki pokrajinskih društev in častni člani SDS so gostje in ne plačajo kotizacije ter bivanja v hotelu. Pač pa pričakujemo, da kotizacijo in stroške bivanja poravnajo tisti udeleženci, ki bodo predstavljali svoje knjige in projekte.

Kdo plača kotizacijo (*obkrožite*): sam inštitucija

Način plačila (*obkrožite*): plačilni nalog gotovina na kongresu

Naslov in sedež inštitucije ter tel.:

Davčna št. inštitucije:

► Katerega obkongresnega dogajanja se nameravate udeležiti? (*obkrožite*)

- Pešpot po slavističnem/slovenističnem Celovcu v četrtek, 2. okt. 2008 ob 17.00: da ne
- Večer narečne književnosti v knjigarni Haček v četrtek, 2. okt. 2008 ob 17.15: da ne
- Ekскурzija po Gosposvetskem polju, Rožu in Zilji (z zaključnim kosilom) v soboto, 4. okt. 2008 ob 9.00 (doplačilo **40 €**): da ne

oo

Kotizacija prispeva h kritju organizacijskih stroškov in vključuje:

- ❑ darilno vrečko s kongresnim zbornikom, knjigami, *Kroniko SDS* in turističnim gradivom;
- ❑ avtobusni prevoz v celovško mestno središče v četrtek in v Pliberk v petek;
- ❑ kosilo v univerzitetni menzi v četrtek in v Kulturnem domu v Pliberku v petek ter kavo med odmori;
- ❑ vstopnini za vodeni ogled mesta Celovec in četrtkovo predstavo;
- ❑ poslovilni večerni bife v Kulturnem domu v petek.

Sobotna ekskurzija po Gosposvetskem polju, Rožu in Zilji s kosilom **ni** vključena v kotizacijo. Zainteresirani boste zanjo na kongresu plačali 40 €.

Za morebitne dodatne informacije v zvezi s prijavo na Kongres sta vam na voljo:

Milena Blažič, tajnica SDS, e-pošta milena.blazic@guest.arnes.si;

Računovodstvo Kenda d.o.o. Radovljica, Ljubljanska cesta 3, 4240 Radovljica, Slovenija; e-pošta helena.kenda@siol.net, tel. 04-5320180, 04-5320182 in mobilnik 040/692829.

Nasvidenje jeseni v Celovcu!

Prof. dr. Miran Košuta,

predsednik Slavističnega društva Slovenije

ALPEN-ADRIA
UNIVERSITÄT
KLAGENFURT

Strokovno pedagoško združenje
Pädagogische Fachvereinigung

www.sova.at

Spoštovane članice in člani Slavističnega društva Slovenije,

mnogi izmed vas (izvzeti ste člani, ki vam pripada brezplačno članstvo, ter tisti, ki ste članarino za letos poravnali že sami od sebe ali ste jo lani pomotoma poravnali dvakrat) ste skupaj s to številko društvene *Kronike* prejeli tudi položnico za plačilo **članarine za leto 2008**. Prosimo vas, da pri podaljševanju članstva v Slavističnem društvu Slovenije upoštevate naslednja navodila in opozorila:

— Na položnico napišite svoje podatke. Če bo članarino namesto vas plačal kdo drug, naj na plačilni nalog kljub temu napiše vaše ime. To je potrebno zaradi identifikacije nakazil.

— Shranite potrdilo o plačani članarini.

— Če nameravate izkoristiti ugodnosti, ki vam jih članstvo ponuja (večina jih je naštetih v *Kroniki*, in sicer na strani s prijavnico), poravnajte članarino **čim prej**, kajti le tako si boste brez težav zagotovili ugodnosti, ki vam pripadajo s članstvom. Članarine **nikar** ne nakažite samo kakšen dan ali dva pred seminarjem ali kongresom, kjer si želite zagotoviti nižjo kotizacijo. S tem boste sebi in našemu računovodstvu prihranili veliko dela.

— **Obvestilo članom pokrajinskih društev:** Članarino lahko poravnate **ali** svojemu pokrajinskemu društvu **ali** po priloženi položnici neposredno Slavističnemu društvu Slovenije. Članarine ne poravnajte dvakrat, saj za to ni nobene potrebe; člani pokrajinskih slavističnih društev so obenem tudi že člani osrednjega slavističnega društva. — Imate članarino pri pokrajinskem društvu že plačano, pa ste kljub temu prejeli položnico od Slavističnega društva Slovenije? Prosimo, da nam to sporočite, kajti podatek o vašem plačilu pokrajinskemu društvu očitno ni prispel do nas. Priložena položnica je v tem primeru brezpredmetna.

Zveza društev Slavistično društvo Slovenije
Aškerčeva 2, 1000 Ljubljana